

laški bilten

št. 68/15. oktober 2018

IZPOSOJA JAVNIH KOLES ... STR. 4

KRAJEVNA PRAZNIKA KS REČICA IN KS JURKLOŠTER ... STR. 10 in 12

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB JUBILEJU KOMUNALE LAŠKO ... STR. 14

60 LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA RIMSKE TOPLICE ... STR. 20

25 LET V SEDLU ZLATEGA KONJIČA ... STR. 21

LAŠKO MED OBEMA VOJNAMA ... STR. 31

PORTRET ERIKE KAJTNA ... STR. 45

OBNOVLJENA PODRUŽNIČNA ŠOLA VRH NAD LAŠKIM ... STR. 51

INTERVJU S TANJO SEME IN CHRISOM THOMASOM ... STR. 56

MATJAŽ SLUGA PONOVRNO EVROPSKI PRVAK ... STR. 57

PLANINSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLICE: 65 KM ZA 65 LET ... STR. 58

KAŠČA – NOVA PRIDOBITEV NA SLOGIH ... STR. 60

Osnovni podatki o glasilu

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

tel. 03 7338 712,

faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Nina Pader Topole

Oblikovanje in grafična priprava:

Design Demšar, d. o. o., Kamnitnik 18,

4220 Škofja Loka

Tisk: Present, d. o. o.,

Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme

vsako gospodinjstvo v občini.

Glasilo je vpisano v razvid medijev

Ministrstva RS za kulturo pod

zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Boris Vrabc:

Laško med obema vojnama

Naslednja številka predvidoma izide

17. decembra 2018.

Prispevke in oglase je treba

oddati do **30. novembra 2018**

na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na **Radiu**

Celje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob

14.15. Morebitna vprašanja za župana

lahko pošljete na elektronski naslov

info@radiocelje.com. Naslednja oddaja

bo 5. novembra 2018.

Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip

župan predstavil 28. novembra 2018

[zadnja sreda v mesecu].

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI.

Vsaka občina, vsako mesto, vsak kraj ima svojo zgodbo. Tudi Laško jo ima – kot mesto in kot občina, v kateri organizacije in društva pišejo svoja poglavja v knjigi zgodovine. A ko se združijo, vzkljuje nekaj posebnega, živahnega, poučnega. To so dokazala lansko leto z organizacijo Matejevega sejma, ko se je Laško prestavilo v leto 1927, letos pa je časovni stroj Laško ponesel v obdobje med obema vojnama. Pojdimo na potovanje v preteklost, sedanjost in prihodnost, tokrat s kolesom. Najprej v 30. leta prejšnjega stoletja. Mestne ulice in njeni prebivalci so obudili zgodbo Laškega iz tega obdobja, ki jo lahko preberete na straneh tokratnega biltena. Zadovoljstvo obiskovalcev in organizatorjev dokazuje, da kraj potrebuje še več podobnih dogodkov, predvsem pa sodelovanja vseh akterjev v občini, ki se trudijo, da glas o kraju seže tudi daleč izven meja občine.

Kolo (časa) se neprestano vrti ... Tega se najbolj zavedajo tista društva, ki so v zadnjem obdobju obeležila jubileje. V Rimskih Toplicah je 65 let proslavilo planinsko društvo, le pet let manj jih šteje krajevno turistično društvo. Visokih šest desetletij neprekinjeno deluje tudi Laški akademski klub. Kolo (časa) neprestano potuje po poti zgodovine ... Tej poti se je pred 30. leti pridružila Komunala Laško, ki je na slavnostni akademiji obeležila še 90 let vodovoda in 70 let komunalne dejavnosti. Zobu časa že od leta 1933 kljubuje stavba, ki stoji na desnem bregu reke Savinje, katere struga je večkrat prestopila brežine in zalila njene prostore. Zadnjih 25 let v njej domuje kultura. Tudi Kulturni center Laško je jubilej proslavil s slavnostno akademijo.

In nato nas kolo pripelje v sedanjost. Upamo, da čim prej tudi do Celja, saj mnogi že nestrpno pričakujejo dolgo obljubljeni kolesarsko stezo, ki bo naš kraj povezala še z nekaterimi drugimi občinami v Savinjski regiji. Da bo to še lažje, bo poskrbel sistem izposoje javnih koles, ki se je vzpostavil pred kratkim in o čemer je zapisano tudi v biltenu. Sedanjost prinaša prispevke krajevnih skupnosti in njihovih praznikov, kulturnih, športnih in drugih društev, izobraževalnih ustanov, mlajših in starejših generacij. Sedanjost vključuje tudi intervju z novo predsednico Košarkarskega kluba Zlatorog Tanjo Seme in trenerjem Chrisom Thomasom ter zgodbo o prostovoljstvu Erike Kajtna.

Kolo nas v prihodnost še ni zapeljalo, kar pa ne pomeni, da nas tam ne čakajo zanimive zgodbe. Njim bo namenjen decembrski Laški bilten. A ne prehitvajmo dogodkov. Gustave Falubert je zapisal: »Prihodnost nas vznemirja, preteklost združuje. Prav zato nam sedanjost uhaja iz rok.« Zato se danes posvetimo sedanjosti in branju oktobrskega biltena.

*Nika Teraž,
članica uredniškega odbora*

POSEBNA VOLILNA ŠTEVILKA LAŠKEGA BILTENA

18. novembra bodo potekale lokalne volitve. Kakor smo napovedali že v prejšnji številki, bo v **začetku novembra** izšla posebna volilna številka Laškega biltena, kjer bo za organizatorje volilne kampanje na voljo oglasni prostor (plačljiv po veljavnem ceniku, ki je objavljen na spletni strani www.lasko.si). **Volilne oglasne vsebine je potrebno oddati do petka, 19. oktobra 2018.**

Uredništvo Laškega biltena

OBČINA LAŠKO

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

SOBOTA, 3. NOVEMBER

- Valvasorjev trg: **Pohod po nekdanjih trških mejah** (start ob 9.00 pred TIC-em)

Planinsko društvo Laško v sodelovanju s STIK-om in Občino Laško že dvajsetič zapored organizira in se podaja na pohod po nekdanjih trških mejah Laškega. Namen prireditve je obuditi in negovati tradicionalni dogodek, ki sega stoletja nazaj v krajevno zgodovino, ter ga za današnjo moderno dobo čim bolj verodostojno priklicati iz spomina.

Pohod je hkrati zadnji pohod v sklopu akcije PO LAŠKIH POTEH 2018.

NEDELJA, 4. NOVEMBER

- Zdravilišče Laško: **Tradicionalno druženje krajanov KS Laško, starih 80 let in več** (10.30)

Že 13. druženje vseh krajanov Laškega, starih 80 let in več, v počastitev praznika Občine Laško z bogatim kulturnim programom in pogostitvijo.

SREDA, 7. NOVEMBER

- Kulturni center Laško: **Proslava ob občinskem prazniku** (18.00)

PETEK, 9. NOVEMBER

- Dom starejših Laško: **Koncert Moškega pevskega zbora Laško** (16.00)
- Knjižnica Laško: **O zvonjenju in pritrkavanju** (dr. Mojca Kovačič: strokovno predavanje ob tradicionalnem martinovem; ob 18.00)

Dr. Mojca Kovačič je etnomuzikologinja, zaposlena na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU. Raziskuje predvsem ljudsko petje, ljudsko instrumentalno glasbo ter sodobne glasbene in zvočne pojave. Kot avtorica znanstvenega dela z naslovom Pa se sliš --- o pritrkavanju v slovenskem in evropskem prostoru ter soavtorica Slovarja zvonjenja in pritrkavanja nam bo predstavila zvonjenje in pritrkavanje. S predavanjem o temi, ki je zanimiva tudi za

naše kraje, bomo obeležili tradicionalen praznik martinovega v Laškem.

- Zdravilišče Laško: **Koncert Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Laško** (19.30)

Sedaj že tradicionalni koncert je namenjen tujim in domačim gostom zdravilišča, na katerem se med pesmimi in v uvodu gostje seznanijo s pomembnimi dogodki v kraju in nekaterimi krajevnimi znamenitostmi.

SOBOTA, 10. NOVEMBER

- Kulturni center Laško: **Martinov večer s petjem in prikazom blagoslova vina** (18.00)

NEDELJA, 11. NOVEMBER

- Aškerčev trg: **Nedelja na Martinovo: Martinov sejem** (od 8.00), **Slavnostna sveta maša** (10.30), **Blagoslov vina** (11.30)

Martinov sejem vsako leto vabi s stojnicami, na katerih bo poleg kramarskega blaga moč videti in kupiti izdelke iz tistih dobrih, starih časov.

Med številnimi stojničarji bodo z nami tudi medicinar in lectar, gospodinjne s pecivom in poticami, čaji, medom, suhorobarji, kovač ... Lahko se boste najedli tudi sveže pečenega kostanja ter poskušali mošt in mlado vino. Pravica do Martinovega sejma je bila Laškemu s privilegijem dodeljena leta 1227.

Po maši in zadnjem pritrkavanju, ko bo zaigrala Laška pihalna godba, bo župan Občine Laško Franc Zdolšek po pozdravnem govoru izročil laškemu nadžupniku in dekanu Roku Metličarju vino v blagoslov.

V primeru slabega vremena (dež, sneg) nedeljska prireditev s sejmom na Aškerčevem trgu odpade.

PONEDELJEK, 12. NOVEMBER

- Šentrupert: **Predaja namenu obnovljenih javnih poti Šentrupert-Jecl in Trobni Dol-Klavžar** (15.30)

PETEK, 16. NOVEMBER

- Večnamenski objekt – gasilski dom Rimske Toplice: **Martinov večer** (18.00)

Vljudno vas vabim na proslavo ob občinskem prazniku, ki bo v sredo, 7. novembra 2018, ob 18. uri, v Kulturnem centru Laško.

Ob tej priložnosti bodo podeljena priznanja v okviru tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna ter najvišja občinska priznanja.

V kulturnem programu bodo nastopili: Maja Keuc, učenci in učenke Glasbene šole Laško-Radeče ter plesalci Plesnega centra TBA.

Župan Občine Laško
Franc Zdolšek

OBČINA LAŠKO

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16. - 22. SEPTEMBER

Prizadevanja za človeku in okolju prijaznejše načine mobilnosti vsako leto povežejo na tisoče sodelujočih mest. Aktivnosti potekajo vse leto, vrhunec dogajanja pa je med 16. in 22. septembrom, ko se Evropski teden mobilnosti zaključí z dnevom brez avtomobila.

V občini Laško smo evropski teden mobilnosti obeležili s slovesnim pričetkom izposoje javnih koles, preizkusom hoje na 2 km, predajo namenu hodnika za pešce pri Vrtcu Laško in s pohodom Po poti treh cerkva.

OTVORITEV SISTEMA IZPOSOJE JAVNIH KOLES

Ob evropskem tednu mobilnosti je bila 17. septembra uradna otvoritev sistema izposoje javnih koles v občini Laško.

Od danes naprej je občanom in obiskovalcem Laškega na voljo sistem na štirih postajah na različnih delih v Laškem in ena postaja v Rimskih Toplicah, in sicer:

- na parkirišču na Trubarjevem nabrežju pod Občino Laško,
- pri železniški postaji Laško,
- pri Thermani Laško,
- pri dvorani Tri lilije v Laškem,
- pri bodočem Turistično informacijskem centru v Rimskih Toplicah.

Sistem za izposajo javnih koles je sestavljen iz mreže postaj in prirejenih koles, ki bo uporabnikom omogočal izposajo, uporabo koles in vračilo na drugi možni postaji znotraj sistema. Omogočal bo kolesarjenje po mestu brez nakupa ali uporabe lastnega kolesa. Vsaka postaja ima 6 priklopnih mest, na vsaki postaji sta v prihodnje predvideni dve mehanski (navadni) kolesi in dve električni.

Projekt je odobrilo Ministrstvo za infrastrukturo, skupna vrednost projekta je ocenjena na 164.425 EUR, predvidena višina sofinanciranja znaša 64.543 EUR. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

Občina Laško je skupaj z Mestno občino Celje in nekaterimi občinami v Savinjski regiji (Žalec, Šentjur, Štore, Zreče, Slovenske Konjice, Polzela) izvedla skupno javno naročilo za izbiro skupnega izvajalca vzpostavitve sistema javnih koles, z namenom poenotenja sistema ter s tem medobčinske mobilnosti in razvoja turizma. To pomeni, da bo lahko uporabnik kolo prevzel v Laškem in ga vrnil v Celju. Po pooblastilu občin je bil naročnik skupnega naročila Simbio, d. o. o. Na podlagi javnega naročila je bil izbran izvajalec Nomago, d. o. o., kot najugodnejši ponudnik za izvedbo sistema.

Najem koles za uporabnike letnih kartic bo do pol ure brezplačen, prekoračitev se bo zaračunala v skladu s cenikom. V skladu s predvidenim cenikom bo znašala letna izposoja za navadna kolesa 10 EUR, za električna kolesa pa 20 EUR, cena 30-minutnega najema navadnega kolesa bo znašala 0,50 EUR in električnega kolesa 1 EUR. Prijava v sistem bo možna preko spleta, terminala, mobilne aplikacije ter na fizičnih prodajnih mestih (TIC Laško). Predstavitev sistema z vsemi navodili je predstavljena v zloženki.

V prvi fazi bo sistem vključeval na vsaki postaji po štiri mehanska (navadna) kolesa. V roku enega meseca pa bo možna izposoja tudi električnih koles, kar pomeni, da bodo na vsaki lokaciji na vo-

Vzemite kolesa, v prvo in gas

*Vzemite kolesa, v prvo in gas!
Nam slogan od nekdaj že tole veli,
gremo na kolo za zdravo telo.*

*Ker vsakdo morda pa kolesa le nima,
se je našla rešitev, precej zanimiva.
Odločitev je padla, zgradimo postaje,
kolesa za vse, kar leze in gre.*

*Kolesa vozilo bo staro in mlado,
morda po nakupih, morda za zabavo.
Če komu ne ugaja navadno kolo,
za njega ta pravo električno bo.*

*S kolesom zapelješ se iz Rimskih v Laško,
kolo tam pustiš in privoščiš si »flaško«.*

*V Rimskih veseli smo te pridobitve,
zato zdaj računamo le še na vas,
vzemite kolesa, v prvo in gas.*

Tjaša Ulčnik, 9. a

OŠ Antona Aškercera Rimske Toplice

ljo po dve mehanski in dve električni kolesi.

Pozdravni govor na otvoritvi je imel župan Občine Laško Franc Zdolšek. Delovanje sistema so predstavili predstavniki Nomaga, d. o. o., Darko Šafarič, Jernej Zajec in Jure Janet. V Laškem so program popestrili Veteranska godba Gambrinus in učenci OŠ Primoža Trubarja Laško – Šolski plesni festival, pod mentorstvom Majde Marguč. V Rimskih Toplicah sta na zanimiv način predstavila pomen mobilnosti učenca OŠ Antona Aškercera Rimske Toplice Tjaša Ulčnik in Miha Ocvirk.

Otvoritveni trak so prerezali župan Franc Zdolšek, direktorica občinske uprave Tina Rosina Košir in predsednika obeh krajevnih skupnosti, ki so se tudi prvi zapeljali s kolesi. Na otvoritvi so bila na razpolago za predstavitev in prvo vožnjo mehanska kolesa in nekaj električnih.

Mag. Sandra Barachini

NOV HODNIK ZA PEŠCE PRI VRTCU LAŠKO

Ob evropskem tednu mobilnosti smo v Laškem namenu predali še eno investicijo - hodnik za pešce pri Vrtcu Laško. Slovesni dogodek so s pesmijo in dobro voljo popestrili otroci iz vrtca, zbrane pa sta nagovorila župan Franc Zdolšek in ravnateljica vrtca Jerica Laznik Mokotar.

Z investicijo, vredno 48.749,44 EUR, smo pridobili 85 metrov hodnika za pešce, ki bo pripomogel k večji varnosti v prometu.

Tanja Grabrijan

OBNOVA LOKALNE CESTE SVETINA-KANJUČE-SELA-ŠENTRUPERT

1. septembra je bil namenu predan obnovljeni odsek lokalne ceste Svetina-Kanjuče-Sela-Šentrupert. Udeležence so z glasbo pozdravili godbeniki, otvoritveni trak pa so prerezali župan Občine Laško Franc Zdolšek, škof Stanislav Lipovšek, predsednik KS Šentrupert Drago Pušnik in župan Občine Štore Miran Jurkošek.

Dela je izvajalo podjetje GM HERCOG, d. o. o., strokovni nadzor pri gradnji pa Peter Centrih, Centring, d. o. o. Pogodbena vrednost gradnje je bila 440.507,00 EUR. Investicija je bila sofinancirana v skladu s 23. členom Zakona o financiranju občin.

Obnova ceste je bila izvedena na območju trase obstoječe makadamske ceste v razdalji 2.140 metrov. Cesta služi kot povezovalna in dostopna cesta do stanovanjskih hiš in kmetij. V sklopu obnove se je uredilo odvodnjavanje ceste, na novo se je izvedel zgornji ustroj z as-

faltno prevleko. Ker so bili na nekaterih delih vidni udori ceste oz. plazenje ceste ter brežine, so se ob trasi izvedle pilotne stene in kamnite zložbe.

Istega dne je bilo slovesno tudi na igrišču na Svetini, saj je bil ob praznovanju krajevnega praznika KS Svetina na igrišču na Svetini slovesno predan namenu še en obnovljeni odsek ceste Svetina-Kanjuče-Šentrupert, kjer je bil tudi zaključek pohoda Po Anzekovih poteh in druženje z ansamblom Slemi.

Vaja »POTRES V OBČINI LAŠKO 2018«

Z namenom, da se preveri in izboljša pripravljenost za učinkovito in usklajeno delovanje različnih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob potresu na območju Zahodne štajerske regije bo tudi Občina Laško sodelovala v regijski vaji 19. in 20. oktobra 2018. Praktična vaja »POTRES V OBČINI LAŠKO 2018« bo potekala v soboto, 20. 10. 2018, med 8. in 10. uro na Mestni ulici. Med tem časom bo zapora ceste Mestne ulice od Zdravstvenega doma do Celjskih lekarn.

PRIREDITEV OB 25-LETNICI SKLENITVE PARTNERSTVA MED OBČINO LAŠKO IN OBČINO PLIEZHAUSEN

V letu 2018 sta Občina Laško in Občina Pliezhausen praznovali 25-letnico uradnega partnerstva. Listina o partnerstvu med občinama je bila podpisana 21. 5. 1993 v Laškem in 2. 10. 1993 v Pliezhausnu. Ob tej priložnosti je bila v Laškem 26. 5. 2018 slavnostna Akademija, kjer so bili poleg gostiteljev prisotni predstavniki Občine Pliezhausen in njihovih društev, ki sodelujejo z društvi iz naše občine (gasilsko društvo, strelsko društvo).

Prireditve ob 25-letnici partnerstva pa je potekala tudi v Pliezhausnu, in sicer 15. 9. 2018. Prireditve so se udeležili predstavniki Občine Laško in Občinskega sveta Laško, predstavniki PGD Laško in Strelskega društva Dušan Požnel iz Rečice.

Slavnostna govornika na prireditvi sta bila župan Občine Pliezhausen Christof Dold in podžupan Občine Laško Jože Senica.

Redne stike med društvi obeh občin so ohranili gasilci, in sicer Prostovoljno gasilsko društvo Laško in Prostovoljno gasilsko društvo Pliezhausen. Prav tako sodelujejo tudi strelci, in sicer Strelsko društvo Dušan Požnel Rečica in KKS Pliezhausen.

Ob tej priložnosti je bila podpisana listina ob 25-letnici partnerskega sodelovanja, ki določa, da bosta občini utrjevali obstoječe prijateljske odnose med Laškimi in Pliezhausnom ter spodbujali srečanja občanov, mladine in sodelovanja na vseh področjih. Vsi prisotni so se

vpisali v Zlato knjigo posebnih dogodkov v občini Pliezhausen.

mag. Sandra Barachini

PREDSTAVITEV V OBČINI LUDBREG

Občina Laško je kot partner sodelovala v projektu »United in culture in EU«,

ki ga je Občina Ludbreg iz Hrvaške objavila na razpis Evropa za državljane. V okviru projekta se je izvajal medkulturni dialog med občinami treh držav – Slovenije, Hrvaške in Srbije, v času od 7. do 9. septembra. Občino Laško so na predsta-

vitvi kulturnih značilnosti našega območja zastopali Vaška godba Vrh nad Laškimi in Kulturno društvo Ofirovci in koledniki iz Laškega.

mag. Sandra Barachini

7. TRGATEV STARE TRTE

Junija 2010 smo v znak prijateljstva in dobrega sodelovanja z Mestno občino Maribor na občinskem dvorišču posadili trto, katere cepič smo dobili na Lentu,

Slavko Kozmus in župan Franc Zdolšek pri trgatvi

Marjanca Deželak iz društva Rosa je županu podarila grozd iz testa.

na tradicionalnem 31. obrezovanju Stare trte. Trta, za katero že osem let odlično skrbi Slavko Kozmus, nas je letos razveselila kar s petnajstimi grozdi.

Za dobro vzdušje so z glasbo poskrbeli člani Veteranske godbe Gambrinus, otroški pevski zborček OŠ Primoža Trubarja Laško ter učenci Anže Kanduč, Jan

Zorko in Marcel Mastnak na klarinetu in harmoniki.

Na prijetnem dogodku so obiskovalci lahko poskusili dobrote, ki jih je pripravila Milena Kozmus, svojo ponudbo pa je predstavilo tudi Čebelarstvo in lectarstvo Šolar ter Društvo Rosa.

Tanja Grabrijan

OBČINSKI SVET LAŠKO

Zadnja seja pred lokalnimi volitvami

Občinski svetniki so obravnavali Poročilo o realizaciji proračuna za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2018 z oceno realizacije za leto 2018, Poročilo o porabi sredstev stalne proračunske rezerve v letu 2018 in sprejeli Odlok o rebalansu proračuna Občine Laško za leto 2018. Zaradi uskladitve z zakonodajo so

bile sprejete tudi spremembe in dopolnitve Odloka o splošnih pogojih Občine Laško pri dodeljevanju stanovanj, oddajanju poslovnih prostorov in ostalih nepremičnin ter določanju najemnin ter spremembe in dopolnitve Statuta Občine Laško. V prvi obravnavi pa je bil sprejet Pravilnik o obračunavanju stroškov odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode v Občini Laško.

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je bil za nadomestnega člana občinske volilne komisije imenovan **Tine Šrot**. Potrjena sta bila tudi oba predlagana sklepa o podelitvi priznanj. Naziv častni občan se postumno podeli Francu Knezu, zlati grb bosta prejela Jure Jan in Jože Krašovec, srebrni grb Andrej Mavri, Laški akademski klub in Lovska družina Jurklošter, bronasti grb pa Anica Brečko, Srečko Očko in Jošt Napret. Priznanja Antona Aškerca za delovanje v kulturi pa bodo prejeli Daniel Pavčnik, Špela Medved, Jože Rajh in Peter Napret.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavihkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

Hvala v imenu Mlade moči občine Laško!

Okusna hrana, nekaj rekreacije, izvrstno vreme in odlična družba so zaznamovali **nedeljsko druženje**, ki smo ga člani liste **Mlada moč občine Laško** in podporniki organizirali 9. septembra na piknik prostoru Športnega društva Rečica v Hudi Jami. Druženje je predstavljalo nekakšen prehod med zaključevanjem uspešnega štiriletnega mandata naših

svetnikov v občinskem svetu in pričetkom volilnih opravil za letošnje lokalne volitve.

Ob tej priložnosti bi se za konstruktivno delo radi **zahvalili vsem strankam, listam in posameznikom**, s katerimi smo sodelovali v iztekajočem se **mandatu 2014-2018**. Ponovno smo dokazali, da

znamo občinski svetniki za doseg skupnih ciljev in izboljšav uspešno komunicirati in sodelovati prek meja posamezne strankarske opredelitve. Hkrati pa vam obljubimo, da se bomo tudi v prihodnje trudili in zavzemali za **dobrobit vseh občanov občine Laško**.

Spoštovane občanke in občani občine Laško!

Končuje se štiriletno mandatno obdobje 2014–2018, v katerem ste nam kot najmočnejši svetniški skupini zaupali vodenje občine kot tudi župansko funkcijo. V tem obdobju smo postorili

večino stvari, ki smo jih na prejšnjih volitvah tudi obljubili, hkrati pa ustvarili tudi vse pogoje in projekte, ki se v veliki meri že izvajajo skupaj z obnovo železniške infrastrukture, kot je izgradnja podhodov na Marija Gradcu in v Rimskih Toplicah, novi mostovi čez Savinjo v Laškem, Rimskih Toplicah in Zidanem Mostu, obnova železniških postaj itd. Izvaja se izgradnja kolesarske poti Celje-Laško z nadaljevanjem proti Rimskim Toplicam. Končali smo z obnovo vseh šol v občini, v katerih so sedaj tudi enote vrtca. Zgradili in obnovili smo kar nekaj cest in cestnih odsekov itd.

Za zaupanje v preteklosti se vam iskreno zahvaljujemo, seveda pa z velikim optimizmom zremo v prihodnost, kjer želimo dosedanje delo še nadgraditi in ustvariti čim boljše pogoje za vaše življenje, spoštovane občanke in občani, hkrati pa ustvariti ugodne pogoje za nadaljnji razvoj naše občine.

S spoštovanjem!

*Svetniška skupina SLS in
župan Franc Zdolšek*

Izlet članov SDS Laško

1. septembra 2018 smo se člani SDS Laško udeležili izobraževalnega izleta. Iz Rimskih Toplic in Laškega smo se z avtobusom odpeljali v Šentjur, kjer smo si ogledali železničarski muzej, ki je zelo bogat z zgodovino naših železniških postaj in opremo, katero so uporabljali pri prevozu vlakov. Od tu smo se podali na Babno goro, kjer smo si ogledali Rafkov rov, ki je umetnija pridnih rok. To so rovi pod zemljo, izklesani ročno iz kremenčevega peska. Zelo lepa je izba v obliki srčka, ki je nekaj posebnega. Po dobri okrepitvi z malico smo se podali v Loko pri Žusmu na Stolp ljubezni in nato v Olimje na Jelenov greben, kjer smo si po poznem kosilu v iglujih ogledali še film Naše nebo in planeti okoli nas. Na koncu smo še nahranili jelene in srnice ter se po obisku čokoladnice vrnili

v domači kraj. Bilo je lepo druženje, še vreme nam je bilo naklonjeno.

Štefanija Pavčnik, predsednica SDS Laško

Drage občanke, spoštovani občani! Laščanke in Laščani!

Na volitvah mi je bil zaupan še en mandat državnozbornske poslanke in trdno verjamem, da sem ga pridobila z dobrim in odgovornim delom. Ves čas se trudim, da sem čim bolj prisotna v lokalnem okolju. Poslušam in slišim vaše predloge, pobude in vprašanja, hkrati pa tudi sama spremljam, kar se dogaja v naši občini.

Zato me veseli, da mi je uspelo z Direkcijo RS za infrastrukturo najti skupni jezik za reševanje še ene črne točke na cestah v naši občini. V projektiranju je namreč **prestavitve avtobusne postaje na Sevcah**, ki naj bi se tako približala samemu naselju in osvetlila. To pomeni, da naši otroci in starejši ne bi več pešočili po regionalni in zelo prometni cesti brez pločnika in osvetlitve do avtobusne po-

staje, kar je, še posebej v zimskih jutrih in ob megli, zelo nevarno. Izvedbo pričakujem v letu 2019. Se pa za razumevanje lahko skupaj zahvalimo lastniku zemljišča, ki je podal soglasje, da bo nova avtobusna postaja stala na njegovi parceli.

Z jesenjo se približujejo tudi **lokalne volitve** in znova bomo odločali o smeri razvoja, ki jo želimo za našo občino. Na letošnjih lokalnih volitvah vam SMC za kandidata za župana ponuja osebo, ki ima jasno vizijo razvoja naše občine ter je že vrsto let dostopen in povezan z vsemi nami, ki smo ali v mestnem središču ali doma na vaških zaselkih. Malo vas je v naši občini, ki še ne poznate **Bojana Špilerja**, prostovoljnega gasilca in človeka, ki je vedno in kadarkoli pripravljen pomagati drugim. Večina od vas ga pozna po njegovem dobrem, kar 10-letnem vodenju PGD Laško, nekaj od vas ga verjetno pozna tudi kot bivšega policista, nekateri celo mogoče kot organizatorja vsakoletne uspešne dobrodelne akcije za Rdeči križ, predvsem pa kot nekoga, ki je

zelo povezan z lokalno skupnostjo in je v njej zelo aktiven.

Drage občanke in občani, mi smo tisti, ki bomo z izbiro novega župana odločili, kakšno občino si želimo in zaslužimo. Predolgo že govorimo, kakšna občina bi lahko bili, čas je, da to dosežemo.

Vsi, ki si želite premika in napredka, je Bojan Špiler za vas prava izbira!

Naj bo jesen barvita in izpolnjujoča za vse nas.

Janja Sluga, poslanka

KS MARIJA GRADEC

Na povabilo Občine Laško smo 5. septembra sklicali zbor krajanov, ki je bil v Kulturnem domu na Marija Gradcu. Namen zbora je bil, da se krajanom predstavi projektna infrastrukturna ureditev na območju Laško-jug (Marija Gradec) ob izvajanju modernizacije železniške proge Celje-Zidani Most. Najprej je bila predstavitev projektantov podjetja Lineal, d. o. o., ki so tudi v grafični obliki predstavili, kako potekajo trenutna dela in kako bodo v prihodnje. Terminsko opredelitev so predstavili nadzor-

niki in izvajalci in s tem prikazali, koliko časa bodo trajala določena gradbena dela. Pozvali so nas k strpnosti v prometu, saj bo prišlo do določenih zapor oziroma obvozov.

V zadnjem tednu oktobra smo predali svojemu namenu dva na novo asfaltirana cestna odseka in sicer: Trojno-Lukež v dolžini 200 metrov in Tevče-Rajh v dolžini 400 metrov. Podlago običajno ob pomoči krajevne skupnosti financirajo krajan, asfalterska dela pa pokrivamo s sredstvi, ki jih za to namenja Občina Laško. Vsak meter na novo zgrajene ceste nam v bodoče prinese manj stroškov pri njihovem vzdrževanju in opravljanju zimske službe. Vsem želim srečno, predvsem pa varno vožnjo.

*Martin Brečko,
predsednik KS Marija Gradec*

KS REČICA

Čas jeseni je čas darov in v letošnjem letu lahko opazimo, da se je narava do-dobra potrudila in nas bogato nagradila s pridelki. Lahko pa tudi opazujemo zaključek večjih investicij, ki so se odvijale v naši krajevni skupnosti. Zaključena je **obnova lokalne ceste Deb-ro-Gratex**, zaključuje se izgradnja vodovoda **Zg. Rečica**, zaključena je **obnova dela javne poti Jager-Zagorišek** in skladno s finančnimi možnostmi obnavljamo posamezne od-seke makedamskih javnih poti.

Nove investicije so bile predane namenu ob praznovanju krajevnega praznika.

Ob pogledu na naše strelišče lahko opazimo, da se vsakodnevno spreminja podoba tega lepega objekta, ki bo doživel popolno preobrazbo v smislu tehničnega kakor tudi varnostnega vidika. Z zaključkom obnove strelišča si želimo, da bo lahko memorial Vinka Lavrinca izveden v domačem kraju in bo tako simbolično darilo človeku, ki se je zapisal temu športu in samemu strelišču. V septembru smo bili deležni povabila na 80-letnico, ki jo je proslavil v krogu domačih **Peter Ulaga iz Zgornje Rečice**. Voščila in dobre želje so s tiskom rok v tistem lepem sončnem popoldnevu izrekli župan Občine Laško Franci Zdolšek, predstavniki DU Rečica,

KO RK Rečica in predstavnik KS Rečica. Naj bo takšen dan v njegovem življenju še velikokrat in lepa slovenska pesem naj odmeva še dolgo na njegovi domačiji.

22. septembra smo izvedli **osrednjo prireditev ob krajevnem prazniku** in tu gre zahvala vsem nastopajočim, posebna zahvala pa učencem podružnične šole Rečica in vrtca Rečica ter njihovim učiteljicam, ki so res pripravili lep program. Zahvala vsem gostom, ki so sodelovali in s svojim prispevkom naredili prireditev prijetno in predvsem v duhu medsebojnega spoštovanja.

Ker je pred nami tudi zimski čas, vas obveščamo, da bo izvajanje zimske službe na območju KS Rečica potekalo v istem obsegu kot lansko leto in sicer bodo izvajalci Darko Trbovc, Andrej Kufner, Branko Selič in podjetje Grametpromet. Vsi izvajalci bodo izvajali zimsko službo kot prejšnjo sezono in **plan Zimske službe bo objavljen na spletni strani KS Rečica www.recica.si**.

Ko pripravljamo prispevke za naslednjo številko našega Biltena, se lahko veselimo trenutkov, ko nas spoštovani občani obvestite o posameznikih, ki dosegajo odlične rezultate na športnem področju. Ena takšnih je tudi **Rečičanka Valentina Zajtl** iz Plesnega centra TBA iz Celja, ki je v zadnjih letih posegla po najvišjih stopničkih tako na državni kot tudi na mednarodni ravni. Letos je dopolnila 22 let, je aktivna tekmovalka pod okriljem Plesne zveze Slovenije, ljubezen do plesa pa je prvič odkrila v zadnjem razredu osnovne šole, kjer je pod vodstvom Majde Marguč nastopila v okviru Šolskega plesnega festivala (ŠPF). Mnogi ples dojemajo samo kot umetnost, ampak Valentina pravi, da je ples več kot samo to. Je zahteven šport, ki od posameznika ne zahteva samo vrhunsko fizično, ampak

tudi psihično pripravljenost. Je več kot samo »miganje«. Je sinhronost gibanja skozi glasbo, popolna svoboda misli in ustvarjanja. Svoje plesno znanje in kondicijo nabira že 6. leto, najprej v Plesnem Valu Celje, zadnje leto pa pri Plesnem centru TBA. Svoj življenjski slog je popolnoma predala plesu, saj, kot pravi sama, če želiš, da ti uspe, da se tvoj trud in trdo delo poplačata, moraš v to vložiti precej več kot par ur tedensko. Ker pa ni samo plesalka, ampak je tudi trenerka, se v dvorani ponavadi zamudi tudi po 7 do 8 ur na dan. Letos je svojo predanost plesu in znanje, ki ga je pridobila z leti, potrdila v Športni dvorani Medvode, kjer je potekalo državno prvenstvo v MTP (modernih tekmovalnih plesih). Tam je postala državna prvakinja v HH malih skupinah, člani v paru, z Jašo Jerob, pa tudi državna podprvakinja v kategoriji HIPHOP duo člani. Časa za počitek in slavlje pa ni bilo, saj so se takoj po državnem prvenstvu odpravili na evropsko prvenstvo v Bremerhaven, mesto na skrajnem severu Nemčije, kjer je z svojim soplesalcem v konkurenci več kot stotih parov iz cele Evrope postala še evropska podprvakinja v HIPHOP duo člani ter evropska podprvakinja v HIPHOP malih skupinah člani z skupino CONNEXION.

Valentina Zajtl (Foto: njen osebni arhiv)

Spoštovani krajanje, krajanke KS Rečica, s tem našim zadnjim prispevkom se tudi zaključuje štiriletno obdobje sveta krajevne skupnosti Rečica in nadzornege odbora. Verjamemo, da smo postorili veliko, žal vedno ne moremo uresničiti vsake posamezne želje, zato tistim, katerim nismo popolnoma uresničili cilje, iskreno opravičilo, vsem ostalim pa iskrena hvala za dobro sodelovanje in naj bo SREČNO.

Matjaž PIKL, predsednik KS Rečica
Foto: Rok Deželak

Praznovanje krajevnega praznika so z nastopom popestrili tudi najmlajši.

KS LAŠKO

Inventura dela (pa tudi nedela) v minulem mandatu 2014-2018

Pred leti je Brane Klavžar v Rifengozdu sestavil čudovito pesem, po mojem skromnem mnenju eno njegovih najboljših, z naslovom »Jesen ihti« v kateri lepo opisuje jesenski čas – čas, ko obiramo sadove minulega dela. Podobno je tudi v krajevni skupnosti, ko se ob koncu štiriletnega obdobja ozremo nazaj in pogledamo, kaj smo uspeli postoriti in česa nam ni uspelo. Smo pač v situaciji, ko nam največ dela povzročajo naše ceste. Na tem področju je bilo v preteklosti obilo dela, prav tako ga bo dovolj tudi v prihodnje. Konkretno nimam namena naštevati posameznih odsekov, ki smo jih modernizirali (v večini asfaltirali). Kje smo bili uspešni, vedo najbolje krajanji sami, posebno tisti, ki so s svojim prispevkom sodelovali in si tako uredili sodobno pot. Žal pa nam na nekaterih odsekih ni šlo, predvsem zaradi tega, ker je poseljenost na posameznih področjih zelo redka in tako krajanji težko finančno sodelujejo pri pripravi spodnjega ustroja cest. Na takih področjih skušamo k sodelovanju pritegniti občinske službe, žal pa se ponavadi investicije take vrste zavlečejo in nekateri krajanji so zaradi tega precej nejevoljni. Na nekaterih odsekih nam ni šlo zaradi klasične slovenske nevoščljivosti, ki je žal tudi precej prisotna. Zimsko in poletno redno vzdrževanje naših cest pa itak poteka po ustaljenem redu in večinoma brez posebnih težav. Sicer pa vsem nikoli ne bo mogoče ustreči in nekateri bodo vedno nezadovoljni.

Do Draga Ojsterška (Lipšeka) v Rifengozdu.

Precej neuspešni smo bili na področju vodovoda, saj na severnem delu naše krajevne skupnosti oziroma občine praktično še ni javnega vodovoda. Gre za področje Rifengozda, Tovstega,

Mimo Jožice Krajnc v Rifengozdu.

Do Žikovškovih oziroma Planinškovih na Ojstrem.

Brstnika, Doblatine in Požnice. Na tem področju bo občinsko vodstvo moralo storiti bistveno več kot sicer, saj je pravica do pitne vode ustavna pravica vsakega državljana (70.a člen).

Ves čas mandata smo skušali biti prisotni tudi na kulturnem, društvenem in rekreativnem področju. Menimo, da smo z izdajo knjige ob 50. obletnici Krajevne skupnosti Laško primerno proslavili ta dogodek in starejšim krajanom ponudili nekaj branja in slik v obujanje spominov, mlajšim krajanom pa vpogled v dogajanje v 50-letnem obdobju obstoja krajevne skupnosti. Skušali smo pomagati tudi nekaterim društvom ob njihovih posameznih projektih in lahko rečemo, da smo bili dokaj uspešni. Takšno sodelovanje načrtujemo tudi v prihodnje.

Prav tako tudi sodelovanje z Rdečim križem Laško, kjer sodelujemo na področju pozornosti do naših ostarelih krajanov starih 80 in več let. Dobro deluje tudi naveza s Stikom Laško in Komunalo Laško, kjer smo našli skupni jezik pri več projektih. Sicer pa se trudimo vzdrževati primerne kontakte z vsemi zainteresiranimi, saj menimo, da se v naši družbi in v našem okolju vse premalo pogovarjamo. Marsikatero zadevo in načrt bi dosti lažje izvedli, če bi se pristojni ljudje in ostali krajanji znali ustrezno pogovarjati. Saj je vsak dogovor dober šele takrat, ko sta obe strani zadovoljni.

Do Jakoba Ojsterška v Rifengozdu.

Lahko pa smo ponosni, da nam je v minulih letih uspelo iztrgati pozabi več naših krajanov in krajanek, ki smo jih predlagali za občinska priznanja. Tudi letos je bilo tako in ob tej priliki se zahvaljujem županu in članom občinskega sveta, da so prepoznali naše predloge in ideje, nagrajencem pa iskreno čestitam.

Zahvaljujem se vsem članicam in članom sveta naše krajevne skupnosti za korektno sodelovanje v minulem obdobju in upam, da bodo zanamci še uspešnejši kot smo bili mi.

Z odličnim spoštovanjem!

Martin Kokotec, predsednik sveta
Krajevne skupnosti Laško

Obnovljeno vodno korito

Ne tako daleč nazaj so bili vaški vodnjaki in vodna korita kraj, kjer so se sosede srečevali, si izmenjali dnevne novice, popotnik pa si je lahko potešil žejo s svežo vodo. Takšno mesto je bilo ob vodnem koritu pod Boštjanovim hribom na zgornjem delu Strmce. Novi časi, predvsem izgradnja vodovodov, so prispevali, da so vodnjaki in vodna korita postali zapuščeni. Tudi omenjeno korito je bilo skoraj preraslo s travo in grmovjem. Pobudo za očiščenje in obnovitev korita ter prostora ob njem je dal domačin Drago

Mavri, ki je delo tudi vodil. Opravljenih je bilo precej delovnih ur, da je prostor dobil današnjo podobo. Krajevna skupnost Laško je prispevala dve klopi in koš

za smeti, za kar se krajanji lepo zahvaljujemo. Otvoritev prijetnega prostora PR' KORIT' je bila v soboto, 8. septembra v popoldanskem času, združeno s srečanjem krajanov. Zbrane je nagovoril in pozdravil podpredsednik KS Laško Enej Kirn. Da je prostor prijeten in zanimiv, so pohvalili tudi udeleženci letošnjega pohoda Po poti treh cerkva, ki jih je bilo več kot 60, prišli pa so z različnih krajev Slovenije. Pot do prostora pri koritu je s križišča na Šmihelu označena z ličnimi lesenimi smerokazi.

Tone Šterban

KS JURKLOŠTER

Praznovanje krajevnega praznika v KS Jurklošter

V okviru praznovanja 17. krajevnega praznika se je zvrstilo veliko dogodkov in prireditev. S praznovanjem smo pričeli že 17. avgusta s »6. filmskim večerom« pod zvezdami na dvorišču kartuzijske pristanišče v organizaciji Društva mladih Jurklošter.

V soboto, 18. avgusta, je v organizaciji STIK-a Laško, Zavoda Odon in KS Jurklošter potekal že 5. tradicionalni pohod po zgodovinsko-tematski »Orionovi poti«, katera je tudi vključena v sklop akcije Po Laških poteh. Udeležba pohodnikov je bila nad pričakovanji, saj se je pohoda udeležilo okoli 190 pohodnikov, vsako leto pa beležimo večje zanimanje za ta pohod. Pohodniki so bili z organizacijo in vodenjem izredno zadovoljni. Tudi letos smo se na domačiji Bevčevih okrepčali z malico, katero je organizirala KS Jurklošter. Bevčevi so se izkazali z izredno gostoljubnostjo, saj so nam pripravili prostor za počitek in pomagali pri celotni pogostitvi pohodnikov. Prav tako je bila v organizaciji ZB za vrednote NOB Laško, Brežice, Senovo in Krško spominska svečanost na Njivcah, kjer so postavili obeležje padlim borcem NOB.

Otvoritev ceste Jepihovca-Kunšek-Lavrič

Na tej svečanosti se je zbralo okoli 50 udeležencev. V popoldanskem času je športno društvo organiziralo že 26. tradicionalni turnir v malem nogometu na igrišču osnovne šole, katerega se je udeležilo več nogometnih ekip iz bližnje in daljne okolice.

Osrednji dogodek praznovanja je bil v soboto, 25. avgusta, z otvoritvijo na novo asfaltirane javne poti Jepihovca-Kunšek-Lavrič v dolžini 340 metrov. Celotno izvedbo cestne podlage do asfalta je izvedlo podjetje Ferdo Hercog, s. p., asfaltno prevleko pa podjetje Asphalt Kovač, d. o. o. Krajanji oz. uporabniki ceste so prispevali izredno velik del lastnih finančnih sredstev za izvedbo cestne podlage z odvodnjavanjem. Preostali del cestne podlage in izvedbo asfaltne prevleke je financirala KS Jurklošter s pomočjo občine Laško. Domačini so ob otvoritvi poskrbeli za prisrčen program in prijetno druženje. Prav tako je v popoldanskem času v Kartuzijski pristavi v okviru LAS Raznolikost podeželja potekala predstavitev na temo »Integralni turistični produkt želiščne dediščine«, ki je delno financirana iz sredstev EU. V delavnici »Kulinarično zeliščno popotovanje skozi čas«

so bile predstavljene jedi iz tistih zgodovinskih obdobj, ki so v Jurkloštru in okolici pustila svojo sledi. Pokušali smo jedi, ki so povezane s časom Keltov, obdobjem čaščenja Kibe in časom prisotnosti Kartuzijanov. Obiskovalci so bili nad pripravljenimi »posebnimi« jedmi in postrežbo zelo zadovoljni.

V sklopu praznovanja se je odvijal bogat kulturni program, ki so ga pripravili Moški pevski zbor Jurklošter, učenci osnovne šole in otroci vrtca Jurklošter ter Fantje vseh hribov. Na prazniku KS sta nam spregovorila predsednik KS Jurklošter Franc Lesičar in župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Praznovanje pa je doseglo svoj vrhunec s koncertom pevske skupine »Fantje vseh hribov« z glasbenimi gosti, ki so ga poimenovali **S prijatelji v 5. leto**.

Vsem, ki kakorkoli pomagata pri razvoju naše krajevne skupnosti, iskrena hvala, še posebej pa županu in Občini Laško ter vsem organizatorjem in akterjem vseh prireditev, ki so prispevali k temu, da je bilo vzdušje res praznično.

Janko Cesar,
podpredsednik KS Jurklošter

Spomenik padlim Kozjancem

V soboto, 25. avgusta, so na Njivcah nad Jurkloštrom odkrili spomenik padlim in tam pokopanim borcem Kozjanskega odreda. Spomenik padlim borcem se je postavil in odkril v času, ko drugod po Sloveniji skrunijo in uničujejo takšna spominska obeležja. Postavilo ga je Združenje borcev za vrednote NOB Laško v sodelovanju z združenji Posavja, Brežic, Krškega in Sevnice. Iz teh občin so tam pokopani borci.

Kmalu po prihodu 14. divizije na Štajersko v februarju 1944 so bili ustanovljeni odbori OF v Jurkloštru, Henini, Panečah, Ložah in po drugih krajih. Povečalo se je vstopanje Kozjancev v partizanske enote, tako da je v dveh mesecih iz Kozjanske čete nastal 27. aprila Kozjanski odred. Avgusta tega leta je bil Kozjanski odred največja partizanska enota na Štajerskem, saj je štel preko 1.000 borcev. V maju 1944 je bil ustanovljen okrajni odbor OF Jurklošter.

Jurklošter je bil osvobojen 9. junija 1944. Žandarmerijsko postajo je likvidiral v naskoku okrog treh popoldne I. bataljon Kozjanskega odreda pod poveljstvom komandanta bataljona Janoša in politkomisarja odreda Đorđa. Partizani so zaplenili v postojanki večjo količino orožja, municije in druge vojaške opreme. Po zavzetju postojanke je imel pred zbrano množico prebivalcev ognjevit govor Marjan Jerin – komandant Kozjanskega odreda. Na osvobojenem ozemlju je nastala prva partizanska »republika Jurklošter« na Štajerskem s pravo ljudsko oblastjo. Na Henini je začela z delom prva partizanska šola na Štajerskem v juniju, v Jurkloštru pa 31.7. Na Henini je imela 4 oddelke in 113 učencev, v Jurkloštru pa 2 oddelka in 130 učencev. Sicer so pa odprli s širjenjem osvobojenega ozemlja po Kozjanskem 16 šol - s 35 oddelki in 1410 učenci. Te

šole so delovale do okupatorske ofenzive v decembru 1944. Ob razvejani šolski dejavnosti so razvili tudi kulturno dejavnost. V juniju in juliju je Kozjanski odred na območju Kozjanskega uničil dvanajst okupatorskih postojank in jurkloštrska republika se je razširila v Kozjansko osvobojeno ozemlje.

Po prihodu organizatorja zdravstvene službe medicince Adolfa Drolca so v začetku julija 1944 začeli graditi leseno bolnišnico R7 v Nemškem grabnu pod Rudenikom. V njej je bilo prostora za 30 ranjencev. Postavili so še bolnišnico R8, ki je bila skrita v strmih pobočjih Voluške gore. Imela je prostora za 50 ranjencev. Na strminah Voluške gore so postavili še bolnišnico R9 za 50 ranjencev. V jarku Klokočovec na Voluški gori so novembra 1944 uredili še R10 za 60 ranjencev. Ranjence teh bolnišnic so zdravili dr. Drolc, dr. Pograjc in medicinec Samo Pečar iz Rimskih Toplic. Ni potrebno posebej poudarjati, da so morale skromne tukajšnje domačije, ki so se same otepale z lakoto, nekako zagotavljati hrano in druge potrebščine za te številne ranjence in borce.

To osvobojeno ozemlje je hudo motilo okupacijsko oblast. Ofenzivno operacijo proti osvobojenemu ozemlju je okupator začel 17. avgusta 1944. V ta namen je zbral enote 14. SS policijskega polka, dele 18. polka deželnih strelcev in enote vermanskega polka »Spodnja Štajerska«. Po partizanskih podatkih naj bi imel sovražnik okoli 3.000 oboroženih mož. Poleg osebne oborožitve so imeli na voljo še minomete, hitrostrelne topove in lahke tanke. 16. avgusta so zbrali svoje sile v Šentjurju, Laškem, Rimskih Toplicah, Radečah in Sevnici ter krenili proti svobodnemu ozemlju na območju Jurkloštra. Ena kolona 150 ljudi je prodirala iz Brega, druga prav tako močna iz Loke. Ker so bile ceste prekopane, so

pusili vozila blizu izhodišč in proti vrhu Lisce krenili peš. Obveščevalci so o premikih enot pravočasno obvestili 3. bataljon, ki se je zadrževal v vasi Kremen pri Jurkloštru, kjer je prejšnje dni mobiliziral novince v NOV. Komandant odreda Jerin je takoj odredil četo z nalogo, da zaustavi prodiranje sovražnika. S tem bi bataljon pridobil na času in se z 250 neoboroženimi novinci umaknil na varnejše mesto. Prvi bataljon je dobil ukaz, da krene iz Rudenika proti Ješivcu. Na Njivcah je prišlo do boja, ki je trajal do 18. ure. Sovražnik je trdovratno napadal ob podpori minometov ter hitro strelnih topov in imel precejšnje izgube. Tudi partizani so imeli izgube. Padlo je pet borcev in borka. Puškomitraljezec Miha Bračun je bil ranjen v desno nogo, borec Franc Horžen je dobil strel v nogo, pomočnik puškomitraljezca Franc Tašker je dobil strel v prsni koš, prav tako borca Rudolf Brkovič in Miha Kostanjšek. Zaradi ran se niso mogli umakniti pred premočnim sovražnikom, ki je vse ranjence pokončal z nožem. Bolničarko 2. čete tega bataljona Milko Gorjup, ki je pomagala reševati ranjene borce, so napadalci živo vrgli v gorečo hišo, ki so jo takrat požgali. Nemška vojska je 18. avgusta s pehoto in dvema tankoma vdrla v Jurklošter in tu ostala dva dni. Zatem se je vrnila v postojanko v Laško.

Spominsko obeležje se je postavilo šele sedaj, ker takoj po vojni oblasti svojcem niso dovolile prekopa mrtvih, zato so jih obiskovali le občasno. Grob je v občini Laško, pokopani pa iz Posavja, zato so dobili spomenik šele 74 let po smrti. Svečanost in pohod iz Jurkloštra do kraja spominske svečanosti je sicer motil kar močan dež, a se je opravila s krajšim kulturnim programom skromno in spoštljivo. Po svečanosti so se udeleženci udeležili še praznovanja praznika Krajevne skupnosti Jurklošter.

Andrej Mavri

Komunala Laško d.o.o.

Podšmihel 1e

3270 Laško

03 734 44 00

info@komunala-lasko.si

www.komunala-lasko.si

Trideset let poslovanja podjetja Sedemdeset let komunalnih dejavnosti Devetdeset let vodovoda v občini Laško

Vzdrževanje vodovoda

Vzdrževanje kanalizacije

Ravnanje z odpadki

Vzdrževanje občinskih cest

Vzdrževanje javnih površin

Vzdrževanje javne razsvetljave

Upravljanje z nepremičninami

Pogrebna in pokopališka dejavnost

SKUPAJ Z VAMI IN ZA VAS ODGOVORNO DO OKOLJA

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB JUBILEJU KOMUNALE LAŠKO

Komunala Laško je častitljiv jubilej, 30-letnico, obeležila na svojevrsten način. V Kulturnem centru Laško je pripravila proslavo, ki ni bila povsem običajna, temveč je imela edinstven pridih. Že takoj na začetku se je s projekcijo filma, ki so ga v ta namen pripravili zaposleni na Komunalni Laško v sodelovanju z Božo in Bojanom Herekom ter drugimi, pokazala posebnost podjetja, ki v letošnjem letu praznuje.

Komunala Laško si je skozi leta utrdila temelje in imela ves čas visoko zastavljene cilje. Javno podjetje, ki sledi tehnološkemu razvoju na komunalnem področju, njegova osnovna skrb pa ostaja kakovostno življenje prebivalcev občine Laško, letos praznuje več okroglih obletnic: 30 let delovanja podjetja, 70 let komunalnih dejavnosti ter 90 let vodovoda v Občini Laško.

Osrednja slovesnost se je odvijala v Kulturnem centru Laško, kjer je bila na ogled tudi razstava zgodovinskih eksponatov. Go-

Župan Franc Zdolšek izroči direktorju Tomažu Novaku bronasto plaketo Občine Laško.

stitelj in prvi mož Komunale Laško direktor Tomaž Novak se je v govoru zahvalil vsem svojim »komunalcem«, ki srčno opravljajo delo ter skupaj z njim tvorijo podjetje, ki je odgovorno do občanov in okolja. Navzoče je s svojim govorom navdušil in med drugim dejal: *»Ni jih veliko poklicev, kjer bi bili zaposleni tako srčni ob svojem delu, tako pripadni in tako ponosni na svoje podjetje, kot smo to zaposleni na Komunalni Laško. Tudi takih komunal ni prav veliko.«*

V nadaljevanju je dodal: *»Komunalci smo celo knjigo spisali. Knjigo, ki govori o našem delu od preteklosti pa vse do danes. Še več. Komunalci smo celo film posneli. Film, ki govori o našem zdajšnjem delu in se smelo spogleduje s prihodnostjo.«*

Govor je zaključil z mislijo: *»Ker je dragocen vsak trenutek našega sobivanja, danes govorimo o ljudeh. Predvsem o ljudeh, ki vsak dan pišejo zgodbe in vsak dan nastopajo v novem filmu. Govorimo o ljudeh, ki so bili včeraj tam, kjer smo jih potrebovali. Govorimo o ljudeh, ki bodo jutri tam, kjer jih bomo znova in znova potrebovali. Njim gre zahvala, da smo danes lahko tu. Njim gre*

Sebastijan Zupanc, Miran Lovrič in Tomaž Novak

zahvala, da je Komunala Laško danes to, kar je. In njim gre verjeti, da bo Komunala Laško jutri to, kar vsi od nje pričakujemo.»

Župan Franc Zdolšek je s ponosom sporočil, da si želi še naprej tako dobrega sodelovanja s podjetjem, ki je v letošnjem letu s strani Zbornice komunalnega gospodarstva prejelo priznanje za strokovno delovanje, korporativno in etično odličnost in s tem služi kot zgled kakovosti slovenskega komunalnega gospodarstva. Da Komunala Laško uživa visok ugled in velja za zaupanja vrednega in zanesljivega poslovnega partnerja, je poudaril tudi predsednik Zbornice komunalnega gospodarstva Miran Lovrič, ki je priznanje skupaj z direktorjem zbornice Sebastijanom Zupancem izročil direktorju Novaku. Prireditve se je nadaljevala v znamenju podeljevanja priznanj. Za 30 let uspešnega poslovanja je župan slavljenci podelil tudi bronasto jubiljeno listino Občine Laško. Z zahvalami pa so se spomnili tudi nekdanjih direktorjev - Mirana Kačiča, Ivana Kende in Marjana Salobirja. V podjetju pa so zaposleni delavci prejeli tudi posebna jubilejna priznanja za 20, 25 ali 30 let uspešnega dela v podjetju ter na področju vzdrževanja vodovoda.

Kot že pred nekaj leti, je tudi tokrat Komunala Laško ob soglasju Občine Laško in nadzornega sveta simbolično predala ključke starega komunalnega vozila za odvoz odpadkov kolegom iz pobratene srbske občine Trstenik.

Vzdušje v dvorani Kulturnega centra Laško

V Komunalni Laško so jubilej obeležili s posebno izdajo knjige TRADICIJA, IZKUŠNJE, MLADOST (Boža Herek in drugi avtorji) ter dokumentarnim filmom (v sodelovanju s podjetjem za televizijsko produkcijo Vigred iz Laškega). V knjigi je opisana zgodovina podjetja in izvajanja komunalne dejavnosti v občini Laško, v filmu pa je prikazano sedanje delovanje Komunale Laško z izzivi za prihodnost.

Lik komunalca, ki je dodobra opisan v knjigi, pa je na odru doživeto predstavila Tanja Klinar. Slavnostno prireditve so v iz-

Manuella Brečko, Franjo Maček in Big Band Laško

branjem kulturnem programu zaokrožili nastopajoči Manuella Brečko z Marjanom Hvalo ter Big Band Laško. Še posebej lepo je zvenela pesem Marjane Deržaj Poletna noč, ki so jo skupaj pripravili za zaključek prireditve. Pesem pa je ob tem dobila še poseben »komunalski« prizvok.

Javno podjetje Komunala Laško se vsem, ki so s svojim delom kakorkoli pripomogli k temu uspehu in izvedbi slavnostne prireditve s spremljajočimi aktivnostmi, iz srca zahvaljuje.

Vse občane občine Laško in tudi vse druge pa vabimo k ogledu jubilejnega filma, ki si ga lahko ogledate na spletnih straneh Komunale Laško <http://www.komunala-lasko.si> ali na straneh Youtube <https://www.youtube.com> - kanal Komunala Laško.

Mojca Knez

Foto: Boris Vrabec

Razstava Komunala Laško skozi čas

V sklopu praznovanja obletnic Komunale Laško je bila ob svečani akademiji dne 6. septembra 2018 v Kulturnem centru na ogled postavljena tudi razstava *Komunala Laško skozi čas*, sestavljena iz treh sklopov. **90 let vodovoda Laško**, ki predstavlja razvoj vodovoda Laško v tem obdobju, **Razvoj komunalnih dejavnosti** s poudarkom na obdobju zadnjih 70 let ter **Že 30. let** skupaj odgovorno do okolja, ki podrobneje ponazarja zgodovino Javnega podjetja Komunala Laško, d. o. o. Poleg tekstualnega in slikovnega gradiva, ki je predstavljeno na šestih panojih, so bili predstavljeni tudi nekateri zgodovinsko pomembni eksponati komunalne opreme. Vodovodni hidrant iz leta 1928, občestni kilometrski kamen z obdobja med prvo in drugo svetovno vojno ter lesen plug za pluzenje cest z obdobja po drugi svetovni vojni. Razstavo si je sedaj možno ogledati na upravi Komunale Laško in na Občini Laško.

ZAVETNIK V NOVI PODOBI

Ob letošnjih obletnicah Komunale Laško so pripravili vrsto dogodkov, med drugim so predali namenu prenovljeno kapelico in obnovljen kip sv. Nepomuka ob vhodu v mesto Laško. Kapelica, ki je prvotno stala na drugem mestu, kot stoji zdaj, je tako zasijala v prenovljeni podobi prav po zaslugi Komunale Laško. Kapelico so predali namenu 4. septembra, trak na priložnostni slovesnosti pa so prerezali direktor Komunale Laško Tomaž Novak, župan Franc Zdolšek in predsednik krajevne skupnosti Laško Martin Kokotec. Tega dne so »laški komunalci« pripravili še dan odprtih vrat.

Kot je ob tej priložnosti povedal direktor Komunale Laško Tomaž Novak, je prenovljena kapelica darilo mestu, ki s »ko-

munalci« dobro sodelujejo. In tako lepa, kot je bila tega dne, naj ostane še dolgo. Vsa obnovitvena in restavratorska dela so stala dobrih pet tisoč evrov. Župan pa si je ob tem zaželel, da bi sv. Nepomuk varoval vse ljudi pred poplavami, saj pritipoplavni ukrepi nimajo pravega tempa.

Kip sv. Nepomuka je blagoslovil nadžupnik in dekan Rok Metličar in spomnil, da

je to zavetnik vseh, ki imajo opravka z vodo, med drugim ribičev, čolnarjev, mlinarjev. Njegova spovedna molčečnost je bila kaznovana, nas pa zdaj opominja pred strupenimi jeziki in konstrukti, katerih žrtev je lahko vsak od nas.

Restavratorsko delo kipa je opravil domačin, akademski kipar Matej Prihovec pod budnim očesom Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Z obnovo se je ukvarjal dobra dva meseca. Ob tem je povedal, da gre za izjemno rezbarsko delo mojstra Podkrižnika in zato se je bilo vredno potruditi, da bi se izvirniku čim bolj približal. Nepomukov prst na ustih pa nas, tako restavrator, poziva k razmisleku v miru in tišini.

Matej Prihovec in Tomaž Novak ob kapelici

Legenda o Janezu Nepomuku

Po tej je bil Janez Nepomuk praški nadškof in kot tak spovednik češke kraljice. Kralju je prišli na uho, da mu kraljica ni najbolj zvesta in ker je bil kot vsak normalen moški tudi malo ljubosumen, je od Janeza Nepomuka zahteval, da mu kaj več pove o posteljnih izletih svoje žene. Janeza je zavezovala spovedna molčečnost, zato ni črnil besedice, jezni kralj pa je dal Janeza umoriti in njegovo truplo vreči ponoči v reko Vltavo. Zaradi mučeniške smrti je Janez Nepomuk postal svetnik in zavetnik duhovnikov in vseh ljudi, ki so imeli tedaj opravka z vodo (ribičev, čolnarjev, mlinarjev). Kipi Janeza Nepomuka pa običajno stojijo ob rekah ali potokih. Svetnik je nadomestil rimskega boga Neptuna in grškega Pozejdona. Kiparska upodobitev sv. Janeza Nepomuka je ena od številnih v Sloveniji.

MANJ SVEČ ZA VEČ OKOLJA

Akcija s takšnim sloganom, ki nas poziva k bolj premišljeni uporabi nagrobnih sveč, stopa v peto leto. Njen pobudnik in izvajalec je Komunala Laško, pravzaprav njen direktor Tomaž Novak, po produkcijski plati pa kratki ozaveščevalni filmčki, ki vsako leto akcijo spremljajo, nastajajo v produkciji TV Krpan. In kakšna je filozofija te akcije?

Človekova prvinska potreba je bila biti blizu ognja, ogenj nas pogreje, nam daje občutek varnosti v najbolj nevarnih okoliščinah, v bližini ognja nas ni strah.

Slovenci veljamo za nesamozavesten narod (če izvzamemo mlajše generacije), za precej negotove, ljudi, ki neradi izražamo svoje mnenje. Tisti, ki pa ga že, veljajo za nastopače, ki se »ven mečejo«; svoj občutek varnosti zato iščemo v bližini ognja in

(nezavedno) v preteklosti, torej med tistimi, ki jih ni več. Med tistimi, ki so nam z vzgojo privzgojili naše vzorce obnašanja, naš pogled na svet. Vež med umrlimi in nami je prižgana sveča. Najbolj tipična in najcenejša je tista v plastiki.

S personifikacijo (poosebljanjem) sveče želimo pri gledalcu zbuditi zanimanje, da pomisli, kaj za vraga mu besedilo sporoča, mu dati rahel šok, da pomisli, zakaj mi zdaj to pripovedujejo, in še: ali to res zadeva tudi mene? Ko pogleda in premisli, sklene, da bo letos res prižgal kakšno svečko manj.

V dosedanjih filmih na temo odpadnih sveč smo skušali glavno junakinjo, v plastiko oblečeno nagrobno svečo, prikazati kot negativno junakinjo v maniri filmov noar iz petdesetih let prejšnjega stoletja, vsakič na svoj način, vsakič smo poskušali tej svečki ali njeni uporabi dati alternativo: prvič z drobnim cvetom, drugič s preprosto svečko in pripovedjo o dedku, tretjič s poudarjenimi vezmi med starejšimi in mlajšimi generacijami, nato spet s cvetom in svečko, ki ni oblečena v plastiko, nato spet s preprostim šopkom cvetja, četrtič z opozorilom, da so svečke naša skrb tudi, ko jih odvržemo med odpadno plastiko.

Na hitro gledano ni opaznih rezultatov, ni manjših kupov plastike, toda če podatke povežemo, je drugače. Količina odpadnih sveč se je v zadnjih letih (v slovenskem prostoru) precej zmanjšala, hkrati pa so se cene sveč v zadnjih letih znižale, kar pomeni, da se kljub nižji ceni količina sveč zmanjšuje, čeprav bi bilo pričakovati, da bi bilo obratno in to kaže, da gredo stvari v pravo smer. Predvsem pa se o svečah ljudje pogovarjajo in mediji vsako leto bolj poudarjeno svarijo, naj bo uporaba sveč ob dnevu mrtvih bolj preudarna.

Čaka nas še veliko izzivov, predvsem dati gledalcu verodostojen odgovor na vprašanje, zakaj bi ravno on, ki skrbi za okolje, ki producira res malo odpadkov, moral imeti slabo vest zavoljo sveč, ko pa vsak dan vidi, kako nemarno se obnašajo vsi okrog njega? Zakaj torej on? Odgovor je na dlani, ker je zgled drugim, ker je takemu, ki razume, lahko dopovedati. Ta bo znal svoje ravnanje razložiti tudi drugim kot edino pametno alternativo, če hočemo rešiti planet. V desetih, dvajsetih letih bo količina porabljenih sveč manjša in nobena sramota ne bo, če bo vez med tistim, ki stoji ob grobu in onimi, ki ležijo v njem, le en droben plamenček, tudi ob dnevu mrtvih.

Če bo tako, bo cilj akcije dosežen.

Boža Herek

Vse večja grmada odpadnih sveč

OČISTIMO SLOVENIJO V OBČINI LAŠKO

15. septembra je v okviru svetovnega okoljevarstvenega dogodka World Cleanup Day tretjič potekala vseslovenska akcija Očistimo Slovenijo, ki smo se ji pridružili tudi v občini Laško. Kljub dopoldanskemu deževnemu vremenu se je na vrtu Hotela Savinja v Laškem in pri Turist Biroju v Rimskih Toplicah zbralo skupaj približno **70 posameznikov**, ki so našo lepo okolico olajšali za nekaj več kot **680 kg odpadkov**.

Koordinator akcije v Laškem Enej Kirn pravi, da je z udeležbo zadovoljen, saj je akcija potekala v času, ko v občini potekajo številni drugi dogodki in opravila: *»Vesel sem, da smo v precej kratkem času povezali posameznike in predstavnike 12 društev v občini. Hvala vsem, ki ste se akcije udeležili ali omogočili njeno izvedbo in tako občino Laško priključili največjemu okoljevarstvenemu projektu vseh časov.«*

Akcija Očistimo Slovenijo je sicer letos potekala pod sloganom *»Še zadnjič«*, s katerim so želeli organizatorji opozoriti na to, da akcij v takšni obliki ne bodo

več organizirali. Bolj kot čistilne akcije je namreč pomembno **ozaveščanje ljudi**, da do smetenja v naravi v takšni obliki sploh ne bi prišlo.

V ta namen so organizatorji po končani akciji pripravili tudi posebno pisavo iz odvrženih smeti, ki so jih pobrali na vseslovenski čistilni akciji. *»Najčistejša pisava na svetu«* bo objavljena na spletu in na voljo vsem tistim, ki jo bodo želeli uporabiti za ubeseditev svojega ekološko zavednega sporočila.

Barbara Zorko

Foto: Julia Pristovnik

VETERANA OČISTILA OKOLICO SPOMINSKEGA OBELEŽJA

Ob čistilni akciji Očistimo Slovenijo sta v soboto, 15. septembra, veterana, pripadnika 87. diverzantskega voda Teritorialne obrambe Laško v slovenski osamosvojitveni vojni, Vido Romih in Zdene Mlakar iz Laškega, samoiniciativno očistila spominsko obeležje zavzetja vojaškega skladišča Pečovnik v Celju. Spomenik je lani postavilo območno Združenje veteranov Zasavje na pobudo Boža Majcna, inštruktorja in vodje te vojaške akcije. Ker je bila okolica spomenika zanemarjena, sta se odločila, da jo očistita. Pri tem so jima pomagali družinski člani, ki so ta dan izkoristili za izlet na Celjsko kočo.

Spominsko obeležje je postavljeno v spomin na zavzetje vojaškega skladišča Pečovnik, kjer se je 29. junija 1991 enajst pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade po kratkem boju predalo pripadnikom slovenske Teritorialne obrambe.

Po akciji sta Vido Romih in Zdene Mlakar dejala, da bosta odslej sama redno vzdrževala okolico spominskega obeležja.

Vido Romih

Vido Romih in Zdene Mlakar pred spominskim obeležjem po opravljeni akciji.

RAZVOJNO-PROIZVODNI LABORATORIJ IAMB NA REKI

Inštitut za aplikativno mikologijo in biotehnologijo iz Celja (IAMB, Zavod), kot zasebni partner sodeluje z Občino Laško v javno zasebnem partnerstvu. V zgradbi, kjer je v preteklosti delovala podružnična šola Reka, so se pričele aktivnosti za vzpostavitev razvojno-proizvodnega laboratorija, v katerem bo genska banka, proizvodnja micelijev, substratov in ekstrakcijska linija.

IAMB, Zavod bo sicer vstopil šele v drugo obletnico obstoja, njegov ustanovitelj Janez Gorenšek pa se z višjimi glivami ukvarja 16 let. Ključno področje delovanja je zbiranje in ohranjanje genskega materiala višjih gliv, katerega banko ustvarja ustanovitelj že dobro desetletje. Namen vzgoje micelijev, ki ga bodo izvajali, je pomemben predvsem za nadaljne postopke na področju prehane, prehranskih dodatkov za ljudi in živali, zdravljen naravnega izvora, izolacije encimov za uporabo v industriji, bio remediacijo okolja ter razvoj novih bio-izolacijskih materialov.

IAMB sodeluje z različnimi izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami ter biofarmaceutskimi podjetji po svetu. V prihodnosti načrtujejo proizvodnjo micelijev, proizvodnjo substratov avtohtonih vrst gliv iz sojev, ki so jih razvili sami. Proizvodnja bo obsegala tako »hobi« program (gobe v gredah, deblih, štorih, kolonah), prav tako pa je že zasnovan model kooperantskega sodelovanja vzgoje gob, ki bo omogočal dopolnilne dejavnosti na kmetijah na način trajnostne proizvodnje. Vzgojene gobe bodo uporabljene kot surovine za predelavo v različne vrste izdelkov, predvsem prehranskih

dopolnil ter aktivne snovi za kozmetiko in biofarmaceutiko. Dejavnost IAMB se osredotoča izključno na izdelke visoke kakovosti, pri kateri se bodo uporabljali in razvijali potenciali danosti naravnega okolja in lokalnih virov. V ta namen se bodo izvajala izobraževanja na različnih nivojih, ki bodo vključevala različne zainteresirane skupine ter strokovnjake.

12. septembra se je IAMB predstavil na MOS-u, v okviru projekta CLEAN – Tehnologije in inovacije za nizko ogljične regije, ki ga financira Evropski regionalni

Janez Gorenšek in prof. dr. Omon Isikhuemhen

le obstoječe materiale z visokim ogljičnim odtisom ob enakih oziroma boljših lastnostih. Namen projekta CLEAN je 4 odstotno zmanjšanje uporabe energije v javnih zgradbah ter zmanjšanje skupne

Skupina partnerjev projekta Interreg Clean v Laškem na delovnem posvetu z izmenjavo izkušenj ter dobrih praks.

razvojni sklad in v katerega je ob osmih partnerjih, vključena Razvojna agencija Savinjske regije (RASR) s katero IAMB sodeluje kot inovacijski partner v projektu. Predstavljena je bila »Konceptualizacija izdelave micelijskih bioizolacijskih plošč« – plošč, ki bi lahko nadomesti-

energije pri ogrevanju in hlajenju stavb. Zgradbe porabijo 40 odstotkov energije v EU, zato se je devet regij združilo v rešitvi tega skupnega izziva. Skupina partnerjev projekta Interreg Clean iz osmih držav je med drugim obiskala občino Laško, kjer je nadaljevala delovni posvet in izmenjavo izkušenj ter dobrih praks zmanjšanja porabe energije s pomočjo inovacij. Dobarodročilo partnerjem projekta je izrazil tudi župan Franc Zdolšek, ki je v nagovoru zbranim predstavil občino Laško. V Poljčanah pa je 13. septembra potekala 4. Mednarodna konferenca INTEGRALNO ZELENO GOSPODARSTVO ZA BOLJŠI SVET – IGE2018, na kateri je bil predstavljen koncept in možnosti, uporabe gob, micelijskih bioizolacij kot trajnostnih tehnologij, ki bi dodatno vplivale na možnosti za boljše kvaliteto življenje ljudi v Afriki in s tem zmanjševanje revščine, ekoloških problemov in migracijskih tokov, ki smo jim priča.

Janez Gorenšek, dr. Robert Drobnič, dr. Darja Piciga, Jurij Stritih, Iva Zorenč, Jernej Stritih, Saša Mozgan, Sandi Marzidovšek In Cveto Fendre

Janez Gorenšek

BOGASTVO IZ VISOKODEBELNIH TRAVNIŠKIH SADOVNJAKOV

Letošnje leto si bomo zagotovo zapomnili po obilni letini sadja, saj sadno drevje že dolgo ni tako bogato obrodilo kot letos. Škoda bi bilo, da bi ostalo in zgnilo, saj ga je mogoče predelati in pripraviti odlične sokove, jabolčnik, kis, žganje in druge izdelke, ki nam bodo prišli prav tudi v naslednjih, morda ne tako bogatih letih.

Jabolčniku in kisu smo se posebej posvetili tudi na dobro obiskanem izobraževanju, ki smo ga konec septembra organizirali v Laškem.

Specialistka KGZ Maribor Tadeja Vodovnik Plevnik je opozorila na pomen kvalitetnega sadja, iz katerega bomo pripravili jabolčnik. »Kakršno sadje, takšna kakovost«, je poudarila. Sadje za predelavo mora biti primerno zrelo in razvito, nerazvito in drobno ne daje dobre kakovosti. Jesenske sorte je potrebno sprešati takoj, zimske sorte jabolk pa morajo pred prešanjem odležati, da se škrob spremeni v sladkor. Pred predelavo je

potrebno izločiti nagnito in gnilo sadje. Pazimo tudi na to, da je sadje dobro oprano. Opozorila je na ravnanje z jabolčnikom po vrenju in predstavila kletarjenje ter številne podrobnosti, ki jih je vredno upoštevati, da bosta naš jabolčnik in kis res kvalitetna.

Tudi svetovalka KGZ Celje Maruša Vukan je poudarila pomen dobro dozore-

lega sadja, pri čemer je določanje zrelosti pokazala tudi na praktičen način.

Kvaliteta jabolčnika in kisa je odvisna tudi od sorte. Različne sorte imajo različno vsebnost sladkorja in kislin, kar pa odvisno od lege, klime, vremenskih razmer v času rasti in oskrbe sadovnjaka.

Pestrost sort je bilo mogoče spoznati tudi v drugem delu našega srečanja, saj so udeleženci prinesli številne starejše sorte jabolk in hrušk. Rožmarinka, špincla, marela, drobni moškantnar, trdika, pisani kardinal ... so samo nekatere izmed njih.

Starejše sorte sadja so bogata dediščina naših prednikov, ki so pridelavi sadja posvečali veliko skrb in pozornost.

Z željo, da bi lokalno pestrost in sortno raznolikost jabolk iz visokodebelnih travniških sadovnjakov spoznali tudi obiskovalci našega kraja, smo s pomočjo kmetov skupaj s STIKOM Laško v Thermani Laško pripravili razstavo starejših sort jabolk.

Gostje Thermane si lahko ogledajo razstavo, pestrost okusov iz nekaterih razstavljenih sort pa lahko okušajo v jabolčnem soku z ekološke kmetije Razboršek.

KGZ Celje,
Izpostava Laško

PROPOLIS IN NJEGOVA UPORABNOST

Propolis je eden od primarnih čebeljih pridelkov, kot so med, cvetni prah, matični mleček in vosek. Uporabnost samega propolisa se je v nekaj letih zelo razmahnila, saj porabniki vse pogosteje posegajo po naravnih pridelkih in izdelkih. Vsak se bo verjetno spomnil na prigode iz otroštva, ko so nas pestile bolečine v grlu, naše babice pa so s pomočjo propolisa lajšale naše bolečine. Uporabnost propolisa je tako zelo široka, o tem so pisali že v antiki, saj so mu namenjali posebno pozornost.

Surovine, iz katerih čebele proizvajajo propolis, so smole, ki varujejo rastline pred okužbami. Smolo čebele oplemenitijo še z izločki svojih žlez. Pomemben pa je tudi čas pridobivanja propolisa, saj čebele nabirajo drevesne smole med 10. in 16. uro, ko je temperatura v

naravi okoli 20 °C. Količina pridobljenega propolisa je odvisna tudi od potreb v čebelji družini, saj z njim zavarujejo svoje bivališče pred preprihom in svetlobo. Čebelja družina se z njim bojuje tudi proti mikrobom. Večje tujke, ki jih ne morejo odstraniti iz svojega bivališča, preprosto prevlečejo s propolisom.

Propolis sestavljajo rastlinske smole, vosek, eterična olja, cvetni prah, organske snovi, vitamini in minerali. Po kemijski sestavi propolis vsebuje ogromno

snovi, med njimi tudi flavanoide. Propolis je svetlo do temno rjave barve. Sveže postrgan propolis je lepljiv, na sobni temperaturi se strdi. Posamezna čebelja družina med sezono proizvede od 150 do 400 gramov propolisa.

Propolis je primarni čebelji pridelek, ki ga čebele proizvedejo iz smol. Te smole varujejo rastlino pred okužbo. Osnovno surovino - smolo čebele oplemenitijo s svojimi izločki žlez in ostalimi čebeljimi pridelki. Propolis se lahko uporablja surov ali kot mešanica z ostalimi čebeljimi pridelki in je tudi eden od čebeljih pridelkov, ki se uporablja v apiterapiji. Poznamo številne izdelke iz propolisa, kot so na primer zobne paste, bonboni, kreme, šamponi za lase ... Tako so sedaj v tem prehodnem jesensko-zimskem obdobju njegove možnosti uporabe zelo široke.

Tomaž Samec,
Svetovalec za varno hrano pri JSSČ

60 LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA RIMSKE TOPLICE

15. septembra je TD Rimske Toplice pripravilo praznovanje ob 60. obletnici društva. Prireditev je potekala na terasi bazena hotela AQUA Roma v Rimskih Toplicah.

Voditelja sta najprej pozdravila vse goste v slovenščini, potem pa še v petih tujih jezikih. Sledil je pozdrav predsedniku Krajevne skupnosti Rimske Toplice Matjažu Knezu, direktorici občinske uprave Tini Rosini Košir, članu UO TZ RS Poldetu Turku, direktorju Rimskih Term Valeryu Arakelovu, Andreju Podpečanu, ravnatelju OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice in posebnemu gostu s Fakultete za šport, domačinu, dr. Stanetu Pinterju, vsem prisotnim predstavnikom društva v kraju in nenazadnje članom TD in vsem obiskovalcem.

Dogodek smo s pesmijo in besedo želeli povezati v mozaik spominov na dogodke, osebe, prelomne trenutke in načrte, ki so jih oblikovali ustvarjalci programa. Med drugimi nas je skozi 60 let zgodovine društva popeljal njegov predsednik Samo Lah.

Na prireditvi so bili prisotni učenci OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice in sicer člani turističnega krožka z mentorico prof. Jasmino Oblak, ki so na državnem tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava osvojili zlata priznanja, ter pevci OPZ Sončki, ki so lani na regijskem tekmovanju osvojili zlato priznanje, kar jih je popeljalo na državno tekmovanje v Zagorju. Tam so si v marcu letošnjega leta z odličnim nastopom pripeli zlato priznanje, ki ga dobijo le najboljši zbori v državi. Pod vodstvom zborovodkinje prof. Alenke Štigl so nam zapeli dve pesmi iz slovenskih filmov, Sreča na vrvcu in Kekčeva pesem.

Sledil je pozdrav predsednika KS Matjaža Kneza, ki je čestital TD in mu podelil priznanje za 60 let delovanja. V govoru se je zahvalil za vse dobro storjeno v desetletjih obstoja društva. Občina Laško podpira delovanje društev, zato je bila z nami Tina Rosina Košir, direktorica občinske uprave Laško, ki nam je po pozdravnem nagovoru izročila brosnato jubilejno listino občine Laško.

Iz Turistične zveze Republike Slovenije nas je prišel pozdraviti član UO Leopold Turk. Društvu je predal priznanje za 60 let uspešnega dela pri razvoju turizma.

Sledil je čudovit nastop družinskega tria Rožej. Monika, ki študira na univerzi Mozarteum v Salzburgu, veliko koncertira po Sloveniji in tujini, poleg citer igra tudi klavir in violino. Brat Luka igra kitaro, bando, ukulele, mandolino in bas kitaro. Igral je v različnih kitarskih orkestrih, ansamblih in spremlja različne zборе. Najmlajši iz družine Rožej, Matevž, poleg violine igra še orglice in nastopa v različnih sestavih. Zaigrali so skladbo Pot do srca Georga Freundoferja ter Avenikovo Slovenija, od kod lepote tvoje?

Nekoč so bili na terasi nad bazenom turističnega društva plesi, ki so se nato preselili na ploščad ob bifeju, na kateri je nastopilo veliko znanih estradnikov, krajani pa so te dogodke pridno obiskovali. Z glasbo smo želeli obuditi tudi spomin na te vesele trenutke preteklosti.

V nadaljevanju nas je navdušil duet Saške Nemeč in Sare Požin, študentki iz Sedraža in Rimskih Toplic, ki se z glasbo ukvarjata že od mladih nog. Igrata in pojeta različne vrste glasbe, nastopata na glasbenih dogodkih, prireditvah in ka-

Predsednik KS Rimske Toplice Matjaž Knez in predsednik Turističnega društva Rimske Toplice Samo Lah

varniških večerih. Prireditev sta čudovito povezovala voditelja Milena Suhodolčan in Andrej Marinšek, Milena s svojimi mladostnimi spomini na bazen, Andrej pa s humorno začinjanimi zgodbami o znanih posebnostih Rimskih Toplic, ki so na obrazih obiskovalcev pričarale nasmehe, pri domačinih pa tudi obujanje lastnih spominov.

V zahvalo za podporo in druge oblike pomoči so nas ob koncu prireditve pozdravili ter nas z izvirnimi darili obdarili predstavniki Društva upokojencev Rimske Toplice, Društva invalidov Rimske Toplice, Kulturnega društva Antona Aškerca Rimske Toplice in Turističnega društva Loka pri Zidanem Mostu.

Kulturni program smo zaključili z domačim ansamblom Pepelnjak, našimi starimi znanci: Slavkom, Damjanom, Aljažem Pepelnjakom in Domnom Lapornikom ter njihovo prelepo pesmijo Rimske Toplice, ki nas popelje po najlepših kotičkih našega kraja. V preostanku poznega popoldneva in večera smo si vzeli čas za prigrizek, klepet in druženje ob zvokih razigranih fantov Ansambla Pepelnjak.

Samo Lah, Miha Gartner
Foto: Cvetka Teršek

KULTURNI CENTER ŽE 25 LET V SEDLU ZLATEGA KONJIČA

Nekdo je nekoč dejal, da umetnost reproducira vse, kar v življenju zanima človeka. V laškem hramu kulture umetnost reproducirajo že vse od 30. let prejšnjega stoletja, ko je na mestu današnjega Kulturnega centra Laško zrastel Sokolski dom.

13. septembra so z umetnostjo v Laškem slavili 25-letnico Kulturnega centra Laško. Na slavnostni akademiji, namenjeni slavljenju tistemu, s čimer človek preslikuje lepoto, je sodelovalo več kot štirideset lokalnih ustvarjalcev, nastopajočih ter tistih, ki so skrbeli za organizacijo prireditve, kot je v Laškem še ni bilo.

Slavili so namreč umetnost ter se posvečali njej sami in proslavo naredili v slogu vrhunskih proslav, ki jih dosegajo na državnem nivoju.

Obiskovalce in goste, med katerimi sta sedela tudi častna občana občine Laško, dr. Tomo Korošec in ddr. Jože Maček, je sprva v svojem govoru nagovorila direktorica Centra za šport, turizem informiranje in kulturo Laško Janja Urankar Berčon, ki je poudarila, da so tisti, ki stojijo za ustvarjanjem kulture v Laškem ljudje: tisti, ki stoje za pripravo programa, tisti, ki program izvajajo, vsi sodelavci, ki skozi dolgoletno obdobje krojijo zgodovino, ter navsezadnje tisti, ki prireditve običejo.

Na oder so ustvarjalci prireditve postavili različne uprizoritvene umetnosti:

ples, petje, igro, glasbo ter pisano besedo skozi uporabljeno poezijo in prozo. Z animacijo so opozorili na film, likovni jezik pa predstavili skozi tiskovine, ki so vabile na dogodek.

Začetek in konec rdeče niti prireditve je v rokah skozi celoten večer držal akademski igravec Rok Matek, ki se je z umetnostjo prvič srečal prav na odru Kulturnega centra Laško. Zaupal nam je, da je bilo ob pripravi programa prisotne precej sentimentalnosti in da je domača publika tista, ki te vedno najtopleje sprejme.

Vse poglede pa je na večeru ukradla odlična vokalistka Saška Nemeč, ki je na odru blestela v kreaciji Tine Belej, ki je s svojim glasom predstavi namenila tisto »češnje na torti izvrstnih predstav«.

Glasba je tako kot izbrana dela Tomaža Šalamuna, Antona Aškerca, Daneta Zajca in drugih krojila težo umetnosti. V življenje jo je spravil lokalni skladatelj, sicer študent jazz petja in dirigiranja na London Centre of Contemporary music, Jaka Škapin, ki je v ta namen tudi kom-

poniral nekaj del, ki smo jim bili priča v večeru slavnostne akademije.

Gibanje telesa na melodijo in ritem je umetnost plesa. Za to je na odrskih deskah, kot že mnogokrat doslej poskrbela Špela Medved s svojo skupino plesalcev plesnega programa Glasbene šole Laško-Radeče. Medvedova je namreč kreirala koreografijo celotnega večera, s katero je mojstrsko ujela »galop« tokratne simbo- like večera.

Na slavnostni akademiji ob obletnici pa so del večera posvetili tudi dramski umetnosti. Magdalena Hrastnik je z dramsko skupino Lux Theatrum na oder postavila pisma Ivana Cankarja Anici Lušinovi, s katerimi so obeležili tudi letošnjo 100. obletnico smrti velikega pisatelja moderne.

Seveda pa ne smemo pozabiti na ljudi v ozadju, na osebe ki so zasnovale celoten koncept in izvedbo prireditve. Za to je poskrbela Tina Belej, ki je v ospredje postavila idejo »zlatega konjička«, simbol Kulturnega Centra Laško.

Zlatega konjiča je v animaciji, ki je v ozadju potekala celoten večer, izvrstno upodobila Sara Požin, za grafično pobo in dizajn je poskrbela Urška Samec, med tem ko je svetlobo odrskih luči upodobil Tomas Gorišek.

Umetnost torej išče izvor v lepoti in groteski, v stvarih, ki jim človek s svojimi mislimi daje novo podobo. Znanosti ostane torej le iskanje zlate resnice. Prireditve kot je v Laškem še ni bilo, v galopu zlatega konjiča Kulturnega centra Laško skozi galop petindvajsetih let umetnosti.

Špela Juhart

LAŠKO

#myLaško
#mylasko

Destinacija Laško je uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Namen razpisa je vzpodbujanje razvoja in krepitev promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji, s poudarkom na pospeševanju digitalne promocije na tujih trgih. Preko razpisa bomo izboljšali digitalno predstavitev naše destinacije, vzpostavili celovito in trženjsko učinkovito komunikacijsko podobo naše destinacije, ki bo skladna s komunikacijsko podobo na nacionalni ravni, se osredotočili na ciljne segmente in prednostne trge. Hkrati bomo vzpostavili platformo znotraj destinacije, ki bo omogočala hiter pretok informacij med ključnimi deležniki oziroma interno strokovno javnostjo.

Naši glavni cilji v sklopu razpisa do konca leta 2019 so vzpostavitev novega destinacijskega portala, s katerim bomo združili dosedanja dva, www.lasko.info ter www.stik-lasko.si, nadgradnja ključnih družbenih platform, vzpostavitev sistema rednega obveščanja za turiste, vzpostavitev e-trgovine, vzpostavitev rezervacijskega sistema za ogled in izlete, vzpostavitev mobilne aplikacije ter interne mreže.

Zasnovali smo novo celostno grafično podobo destinacije, ki predstavlja pet med seboj različnih a povezanih likov, ki tvorijo uravnoteženo celoto. Podoba sporoča vrednote kreativnosti, pretočnosti, zračnosti, močnih temeljev in usmerjenosti v prihodnost, prav tako pa medsebojne povezanosti in prepletenosti. Vsaka posamezna črka predstavlja karakter destinacije. Oblikovala jo je Urška Samec, d. i. a.

L Pestrost in bogastvo zdravih vod. Modra kaplja simbolizira termalno vodo, kvalitetno pitno vodo, našo Savinjo in drugo vodovje v destinaciji.

A Magentni trikotnik navdihuje prepoznavna veduta Laškega ter bogata in zanimiva zgodovina ter dediščina destinacije.

Š Oranžen krog poudarja odprtost, povezanost, kreativnost, pretočnost in s tem usmerjenost v turizem, razvoj, kulturo, šport in wellness.

K Zelena barva predstavlja razgibano podeželje in neokrnjeno naravo, ki nudi oddih od vsakdana in široko paleto izbire aktivnega preživljanja prostega časa.

O Čebelarstvo, kulinarika in tradicija pivovarstva.

"Moje Laško ima okus po pivu, plesu in – ljubezni! Tu sem postal pivovar, tu plešem pri folklori, tu sva se z ženo spoznala in si na Pivu in cvetju izrekla »da«. V kraju vseh mojih pomembnih zgodb bi rad skupaj z vami odkril kakšno vašo novo zgodbo. Dobrodošli v #myLaško."

Matjaž Guček, pivovar

Naložite si

mobilno aplikacijo LAŠKO

in bodite obveščeni o vseh aktualnih dogodkih

Izberite svoj izdelek v

e-trgovini

**15. november
2018**

Obiščite

www.lasko.info

**#myLaško
#mylasko**

HOP V LAŠKO s Poskočnim Dejanom

25
LETO

1 | Hop v Laško - Laška Mavrica 1

Poskočni muzikanti, Euro kvintet, Ansambel Pepelnjak, Ansambel Vigred, Runda kvintet, Laška pihalna godba in Otroški pevski zbor OŠ Laško Trubadurčki

Četrtek, 18. 10. 2018, ob 19.30

2 | Ansambel Braneta Klavžarja in Vražji muzikanti

Četrtek, 15. 11. 2018, ob 19.30

3 | Ansambel Spev in Extra kvintet

Četrtek, 20. 12. 2018, ob 19.30

diagramitar la Lénore
Slavinec

okroževalec
Marjeta
Kiska Topica

ČAKALNICA, Siti teater

Komedija

Torek, 6. 11. 2018, ob 19.30 v Kulturnem centru Laško

25
LETO

Orleki in Matjaž Javšnik: FRPRUH

Koncertno gledališka komedija

Četrtek, 29. 11. 2018, ob 19.30 v Kulturnem centru Laško

25
LETO

Eroika Aromatika: KONCERT NAJLEPŠIH PESMI

Petek, 14. 12. 2018, ob 19.30 v Kulturnem centru Laško

25
LETO

Informacije: TIC Laško, 03 733 89 50 | tic@stik-lasko.si

MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA

Urejeno in gostoljubno okolje je pogoj za uspešen razvoj turizma. To je temeljni smisel in dolgoročno sporočilo projekta Moja dežela - lepa in gostoljubna. Zato turistična društva in zveze z vse bolj zavzetim sodelovanjem občin, podjetij in mnogih organizacij in strokovnih institucij uresničujejo vrsto programov na tem področju. Osnova projekta je tekmovanje slovenskih mest in krajev na področju urejanja prostora, okolja in gostoljubnosti. Projekt prerašča v vseslovensko gibanje za urejeno okolje in gostoljubnost. Slednja pa na svoj način odkriva širino in vsebinski smisel slogana Turizem smo ljudje.

Zaključna prireditev projekta Moja dežela - lepa in gostoljubna 2018 s slavnostno podelitvijo priznanj je potekala 8. oktobra v Portorožu. Laško je prejelo dve nagradi:

2. mesto za Naj zdraviliški kraj in

3. mesto za Naj tematsko pot - Zdraviliška pot.

Zahvala gre vsem prebivalcem Občine Laško, Thermani Laško, Turističnemu

društvu Laško, Javnemu podjetju Komunala Laško in ostalim, ki skrbijo za urejenost našega kraja.

Tina Belej

Zdraviliška pot med Naj tematskimi potmi v Sloveniji

Športno-rekreativna sprehajalna pohodna pot A8 – Zdraviliška pot je na tekmovanju za Naj tematsko pot zasedla odlično 3. mesto. Rezultata smo zelo veseli, saj v Laškem, destinaciji na sotočju dobrega, vsako leto vlagamo veliko napora v urejenost obstoječih tematskih pohodnih poti. V finalni izbor omenjenega tekmovanja smo se uvrstili tudi leta 2015, ko je C1 - Orionova pot zasedla prvo mesto na območju celjske regije.

Krožna sprehajalna, športno-rekreativna pohodna Zdraviliška pot je najbolj obiskana tematska pot v naši destinaciji. Tako urejena in pod tem imenom je bila vzpostavljena že leta 2008. Vpeljan sistem skrbništva nad tematskimi pohodnimi potmi v občini Laško skrbi, da je vedno urejena in vsebinsko zanimiva - vsako leto se pot nadgradi s kakšno novo zanimivostjo. Poteka po levem in desnem

bregu reke Savinje, med centrom mesta Laško na eni in mostom v naselju Jagoče na drugi strani. Povezuje številne naravne in kulturne zanimivosti, znamenitosti starega mestnega jedra, vodno kolo itd. Ob poti se lahko ustavimo ob energijskih točkah v Zdraviliškem parku, vrtu medovitih rastlin, otroci pa se vedno najbolj razveselijo otroškega parka z Grajskimi igrali.

Pot ponuja poleg sprehoda, teka, nordijske hoje, rolanja ... še vrsto drugih rekreativnih dejavnosti. Tako je v sklopu poti in Parka dobrega počutja Laško urejena proga preizkusa hoje na 2 km, kjer lahko preverite svojo trenutno telesno zmogljivost, Senior vadbeni park za starejše, invalide in rehabilitacijo po poškodbah ter Fitnes na prostem (vadbeni park I. na levem bregu reke Savinje, vadbeni park II. v Zdraviliškem parku na desnem bregu).

Nekateri zdraviliški pohodni poti rečejo tudi pot rekreacije in zdravja.

Več o poti lahko preberite na spletni strani <http://www.lasko.info/sl/pohodnistvo/a8-zdraviliska-pot>

Dean Muhovec

Foto: Boris Vrabc

RAZSTAVA V MUZEJU LAŠKO

VOLNA LAŠKO – PREDILNICA IN TKALNICA

Industrija je spreminjala življenja posameznika in družbe. Prinašala je pozitivne in negativne spremembe: tako v gospodarskem kot političnem razvoju in načinu življenja, pa tudi v spremenjenem okolju in urbanizaciji prostora. Agrarna družba se je spremenila v industrijsko. Bila je ključna pri gradnji socialističnega sistema po II. svetovni vojni, ko sta se gradila porušena domovina in nov družbeni sistem.

V Muzeju Laško smo v septembru pripravili razstavo o Volni Laško – Predilnici in tkalnici, »fabriki«, ki je stala ob vznožju Šmihela in je v najboljših časih dajala kruh več kot 500 ljudem. Z razstavo smo želeli nameniti posebno pozornost

ljudem, njihovem življenju in občutkom, ki so jih doživljali v Volni, pa tudi priznanju za njihovo težko in slabo plačano delo. V Volni so predli, tkali in ustvarjali lepe izdelke. Nekaj le-teh je tudi predstavljenih v razstavnih eksponatih, ki dokazujejo njihovo trpežnost in kvaliteto, saj so nekateri stari tudi več kot pol stoletja. Razstava sicer predstavi kratko zgodovino tovarne, fotografije, utrinke s 6. Kavarniškega večera: Volna Laško – preteklost in prihodnost, pesem Frana Milčinskega Ježka o Volni Laško ter razmišljanja o industrijski dediščini lokalnega okolja ter zavedanja, da ta dediščina niso samo zidovi – to so predvsem ljudje. Predstavitev Volne Laško je na ogled tudi do konca meseca oktobra 2018.

Leta 1924 je ljubljanski trgovec Ludvik Gerkman kupil prostore nekdanje pivovarne, ki je obratovala ob vznožju Šmihela. Preuredil jih je v usnjarno, nato v tekstilno tovarno, ki je

pričela obratovati jeseni leta 1932. Podjetje se je pričelo hitro razvijati in kmalu je Gerkman pod staro tovarno začel graditi nove objekte za proizvodnjo tekstilnega blaga. Zgornja tovarna se je imenovala »Lateks«, spodnja pa »Lava«. Tik pred II. svetovno vojno so zagnali še novo predilnico in navijalnico, takrat nameščena stroja mikalnika pa sta bila v uporabi do samega konca tovarne. Ob prihodu okupatorja je Gerkman odšel nazaj v Ljubljano in za komisarja so postavili sudetskega Nemca, ki je obe tovarni združil v eno. Med vojno so delavci kolektiva sodelovali z osvobodilnimi silami tako, da so tihotapili blago in odeje. Leta 1947 so z drugo nacionalizacijo obe podjetji ponovno združili v državno podjetje z imenom: Industrija Volnenih izdelkov »VOLNA« Laško. Izdelovali so volneno prejo ter volnene in polvolnene izdelke na industrijski način. Potrebe so bile velike, vendar se je ves ustvarjen dobiček takoj razporedil drugod, saj so bile potrebe porušene domovine pomembnejše. Leta 1950 so dobili tovarno v upravljanje delavci. Kmalu so ustanovili vajeniško šolo, v lastni kuhinji so pričeli pripravljati tople obroke. Pojavila se je tudi ideja o graditvi nove tovarne, vendar se le-ta ni uresničila. Proizvodnja in prodaja sta se povečevali, pojavile so se tržišču zanimive »tweed« tkanine. Trgovski oddelek podjetja kmalu ni zmožl več slediti povpraševanju in tako so leta 1962 odprli trgovino izven tovarne. Zalog gotovega blaga skoraj niso imeli in kazalo je dobro. Vendar je vzponu hitro sledil padec zaradi zastarele proizvodnje, nizkih osebnih dohodkov, manjšanja števila zaposlenih, pa tudi korupcije vodilnih. Slabi rezultati gospodarjenja in zgrešena razvojna politika so pahnili Volno v vedno večje težave ter vedno nove sanacijske programe, ki pa tudi niso bili uspešni. V začetku 70. let prejšnjega stoletja je podjetje zaposlovalo med 400 in 500 delavcev. Uvožene tkanine so pričele zniževati prodajo, poizkušali so vzpostaviti tehnično-poslovno sodelovanje z Novoteksom, ki pa se je tudi po nekaj letih neslavno končalo.

Vsa slovenska tekstilna industrija je konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja zašla v brezizhodno krizo. Volna je našla svoje upanje v združitvi z ljubljansko tovarno dekorativnih

tkanin, ki je potrebovala predilnico. Po uspešno izvedenem referendumu v Laškem in Ljubljani v decembru 1977 je prišlo do združitve, spremembe proizvodnih procesov ter usmeritve v predilstvo. Z novim letom je prvotna Volna dobila novo ime: Dekorativna Ljubljana, TOZD Predilnica Laško. Lotili so se izdelave različnih pohištenih tkanin, pa tudi ročnega tkanja unikatnih izdelkov iz naravnih vlaken. Desetletje relativno stabilnega poslovanja pa ni trajalo dolgo. V času osamosvajanja se je sesula pohišvena industrija in tako so morali delavci leta 1990 na prisilni dopust. Predilnica je nato še nekaj let živelarila z nerednimi plačami za sto zaposlenih. Agonija se je končala marca 1996, ko je šla v stečaj Dekorativna Ljubljana. Prazne proizvodne hale so postopoma zapolnili najemniki, vendar smo danes bolj priča deponiji kot pa nekdanjemu urejenemu delovnemu okolju.

Med gospodarskimi krizami prihaja do kršenja osnovne, ključne pravice delavcev – pravice do dela in s tem preživeljanja. Med krizo podjetja zmanjšajo proizvodnjo, opustijo določena dela, odpustijo delavce in zaprejo tovarne. Tako pridemo do socialnih in vseh ostalih stisk industrijskih delavcev, ki so nam dobro poznane. Najhujši je občutek brezvrednosti in brezizhodnosti vseh teh ljudi ter popolna odsotnost priznanja njihovega dela.

Danes večina ljudi ob omembi industrijske dediščine takoj pomisli na velike, propadajoče hale, razbite steklene površine ter visoke dimnike. Ampak industrijska dediščina ni le to – to so zgodbe delavcev, stil življenja, kultura oblačenja, način govora, sprememba prehrabnenih, bivanjskih in življenjskih navad. Industrijska dediščina niso samo zidovi. Spomini industrijskih delavcev so po zaprtju tovarn včasih edina dediščina, ki je ostala. Omogočijo nam vpogled v vrednote, ki so oblikovale delavsko kulturo: tovarištvo, solidarnost, enakost, prijateljstvo in kolektiv. Tako spoznamo delavsko identiteto, tovarniško skupnost in pomen odvisnosti od »dela lastnih rok«. Pomembna kategorija je sprememba vloge žensk, mater, delavk in gospodinj, ki so dobile možnost zaposlitve in lastnega preživeljanja v takrat patriarhalni družbi. Odpirala se jim je možnost novih poklicev. Ženske so sicer ob delu v tovarni obdržale tradicionalno vlogo matere in gospodinje, je pa v interesu industrijske proizvodnje družbena skupnost prevzemala skrb za varovanje otrok v vrtcih in šolah.

Ohranjanje industrijske dediščine daje ljudem vrednost in prispeva k boljšemu zavedanju o tem, kako je delo delavcev Volne obogatilo skupnost in zaznamovalo kraj. Ta dediščina je del naše narodne in kulturne identitete. Lokalna dediščina je pomemben element samoidentifikacije in prepoznavnosti, je element, ki nas loči od drugih. Delo v tovarni Volna Laško je spremenilo življenjske navade ljudi in oblikovalo posebno socialno skupino, ki je svoj ritem prilagodila potrebam podjetja, kjer so bile zaposlene večinoma ženske.

Industrijska dediščina Volne Laško, predvsem zgodbe delavk in delavcev, so njihovi spomini in misli, ki so izjemno dragoceni za razumevanje tega, zakaj je ta dediščina za ta prostor tako zelo pomembna, saj je vpeta v mnoga življenja tukaj živiečih prebivalcev. Že Ivan Cankar je menil, da je največje bogastvo vsakega naroda to, da se zave svoje kulture in dediščine. S ponosom se ozrimo na visok opečnat dimnik in pomislimo, da je tam nekoč bila Volna, tovarna ponosnih in delovnih domačinov, ki bi si vsekakor zaslužila boljšo usodo. Nenazadnje je Volni Laško s pesmijo postavil večni spomenik tudi naš slavnemu Ježek.

Nika Klepec

Imeniten večer z dr. Tomom Korošcem

V prejšnjih številkah smo že kar nekaj pozornosti namenili častnemu občanu Laškega jezikoslovcu dr. Tomu Korošču ob njegovemu 80-letnici. Po junijskem kavarniškem večeru in razstavi v knjižnici smo v začetku oktobra tovrstne aktivnosti zaključili s pogovorom o Koroščevem znanstvenem in strokovnem delu.

Že izredno prijetno vzdušje na začetku dogodka, uvodne džezovske skladbe, ki jih je zaigral domačin, odlični klarinetist Franjo Maček, in prvi nagovor dr. Korošča z besedami »Dragi prijatelji« so napovedale, da se nam obeta res lep večer. V skoraj dvournem pogovoru se še zdaleč nismo uspeli dotakniti številnih področij Koroščevega ustvarjalnega življenja. Smo pa slišali izredno veliko zanimivega, dr. Korošec pa se je še enkrat več izkazal kot izvrsten govornik, ki ga je veselje poslušati.

Večkrat med pogovorom je poudaril, da se počuti res domače, in nam razkril kaj o sebi, kar tudi tisti prisotni, ki ga res dobro poznajo, še niso vedeli. Pripovedoval nam je o svojem bivanju pri družini Mraz med študijem na Češkem, o svojih kariernih odločitvah, današnjem pogledu na to in še o marsičem zanimivem.

Skozi ves pogovor se je na različne načine manifestiral Korošcev pretanjen občutek za jezik in ljubezen do slovenskega jezika. Odnos v družbi do jezika je strnil v ugotovitev, da je ta v času skoraj 60 let njegovega ukvarjanja z jezikoslovjem napravil pot od ene do druge skrajnosti – od pretiranega purizma do današnje razpuščenosti in vsečnosti, ki ga boli. Zato nam je položil na srce skrb za jezik, za slovenščino in kulturo, ki izhaja iz nje, saj že od Trubarja naprej vemo, da nas to ne samo določa, ampak da samo s slovenščino obstajamo kot Slovenci. Žal pa na vse to pre pogosto pozabljamo.

Pogovor smo zaključili s pomenkovanjem o Ribiškem slovarju, edinstvenem delu dr. Korošča v svetovnem merilu, ki je izšel letos in za katerega dr. Korošec pravi, da je njegovo zadnje jezikoslovno delo. Ob tem nam je razkril tudi, da se zdaj bolj posveča eni svojih prvih ljubezni – risanju in slikanju.

Kot ob zaključku večera mu tudi na tem mestu želimo čim več zdravja in življenjske energije, obiskov Laškega in tako prijetnih prijateljskih druženj, kot je bilo tokratno.

Matej Jazbinšek

Milena Zupančič in Tadej Golob gosta osrednje prireditve bralnih aktivnosti Knjižnice Laško v Kulturnem centru

Na dan nastajanja tega prispevka je vseslovenski knjižnični katalog zabeležil 2.209 izposoj biografije Milene Zupančič izpod peresa Tadeja Goloba. K temu ni všteto število izposoj elektronske knjige, ne vemo, koliko knjig je bilo kupljenih in izposojenih »med sosedi«, število rezervacij in povpraševanj v knjižnicah je vsaj še dvakrat tolikšno. Knjiga *Kot bi Luna padla na Zemljo* je izšla letos in smo jo knjižničarji sami komaj uspeli videti. Še preden je bila pripravljena za izposajo, že je bila vrsta zanjo. Potem smo jo uvrstili še na priporočilni bralni seznam naše Bralne značke za odrasle, in Milena Zupančič je postala tudi v naši knjižnici promotorka branja.

Foto: Ana Kovač, Siol

Izredno veseli smo, da vas lahko, dragi naši bralci, povabimo na veliko osrednjo prireditev Bralne značke za odrasle, prireditev pred dnevom reformacije, na kateri bomo letos gostili to izjemno slovensko igralko in ob njej avtorja njene biografije Tadeja Goloba. Nemogoče je v tako odmerjeni prostor strniti predstavitev igralko, ki jo mnogi med vami poznate in spremljate skozi vloge vse življenje in ki je tako močno zaznamovala slovenski gledališki kot tudi filmski prostor. Noro bi bilo spominjati na *Cvetje v jeseni*, ker bi izpadli brez domišljije, ob tem pa ne povedati, da je odigrala več kot 120 gledaliških in več kot 30 filmskih vlog! Med drugimi nagradami je bila dobitnica Borštnikovega prstana (1999) in Prešernove nagrade za trajen prispevek k razvoju slovenske kulture (1993), leta 2016 pa jo je slovenski predsednik odlikoval z zlatim redom za zasluge za »ustvarjalni opus na področju slovenske gledališke in filmske umetnosti«.

Tudi Tadeja Goloba kot avtorja dobro poznamo: priljubljene so njegove biografije – poleg »Lune« še knjige o življenju Zorana Predina, Gorana Dragiča, Petra Čeferina, Alenke Bratušek in drugih; ob teh je rekorde podirala izposoja njegove kriminalke *Jezero* (2016), spomnimo pa tudi na s kresnikom nagrajen roman *Svinjske nogice* (2009); je tudi avtor knjig za otroke. Če ob tem napeljemo še na soproga gospe Milene Zupančič dramatika Dušana Jovanovića, čigar avtobiografija *Na stara leta sem vzljubil svojo mamo* je tik pred izidom, potem upravičeno napovedujemo, da bo naš večer v Kulturnem centru v oziranju nazaj in naprej poln bogatih iztočnic za branje in premisleke o bogastvu življenja in njegovi kvaliteti, če ga živimo s kulturo v srcih in glavah.

Vidimo se v Kulturnem centru 22. oktobra ob 19. uri. Prijazno vabljeni k rezervaciji brezplačnih vstopnic v knjižnici!

Barbara Rančigaj

Knjižnica ima novo spletno stran

Tisti, ki redno spremljate dogajanje na naši spletni strani, ste že ugotovili, da imamo od konca septembra novo spletno stran. Ponovno smo združili moči z g. Bojanom Petkom, ki našo knjižnico spremlja že dlje časa in točno ve, kakšna naj bi bila uporabnost našega novega »okna v svet«.

Sprememba je na prvi vtis velika – osrednje mesto imajo dogodki, ki so ločeni po oddelkih knjižnice, ter novice in obvestila. Pod hitrimi povezavami boste našli po našem mnenju koristne informacije, povezane s knjižnico in njeno dejavnostjo: iskanje gradiva, podaljšanje ali rezervacija gradiva, vpis v knjižnico in pogosta vprašanja. Opazili boste tudi jasno razviden delovni čas po enotah knjižnice in telefonske številke posameznih oddelkov za hitre informacije. Na prvi strani so tudi povezave na zanimive portale ali podatkovne zbirke: Biblos, dLib, Kamra, Celjsko-zasavski.si in Dobre knjige. S klikom na fotografijo izbranih knjižničnih novosti pa se lahko povežete v naš knjižnični katalog in preverite, ali je knjiga na razpolago za izposajo.

Seveda smo v tem prispevku izpustili še veliko vsebin, ki jih nismo mogli omeniti. **Zato vas vabimo, da se povežete in spoznate našo novo spletno stran – želimo si, da bi na njej odkrili koristne in uporabne informacije!**

Jerica Horjak

Laško med obema vojnama skozi oči knjižnice

Tudi Knjižnica Laško se je vedoželjno vključila v prireditev Laško med obema vojnama. Zamislili smo si, da bi prikazali knjižnico iz leta 1927, ko je kot javna ljudska knjižnica delovala na osnovni šoli v Laškem.

Za knjižnično gradivo je bil tega leta natisnjen knjižni katalog (takšne kataloge so imele le dobro urejene knjižnice), zato smo najprej preučili to publikacijo. Ker je večino knjig javne ljudske knjižnice okupator ob začetku vojne uničil, smo na dan dogodka na police starinske omare postavili nekatere druge nam dostopne knjige in revije iz tega obdobja iz naše zbirke. Za obiskovalce smo v zgibanki predstavili javno ljudsko knjižnico ter izpostavili nekaj poučnih in leposlovnih del njene zbirke in jih opozorili na knjige, ki si jih lahko ogledajo. Kot zanimivost za primerjavo s sedanostjo so si udeleženci lahko prebrali pravila ljudskih knjižnic, ki smo jih povzeli po Imeniku knjig šentjaskobske javne ljudske knjižnice v Ljubljani iz l. 1925.

Knjižnico smo predstavljali skupinam šolskih razredov in tudi posameznikom. V prijetnem ambientu knjižničnega vrta, ki smo ga za to priložnost ozaljšali z elementi iz tistega časa, smo zaposleni (ta dan tudi času primerno oblečeni) čutili posebno poslanstvo: *biti »ljudski« knjižničar, »ki mora vedeti, kako se najdejo pota, po katerih privede bralca h knjigam«*, kot je leta 1940 zapisal Avgust Pirjevec, avtor prvega slovenskega strokovnega priročnika za knjižničarje *Knjižnice in knjižničarsko delo*. Največ pozornosti so bila med ljubitelji starejših knjig deležna dela Antona Aškercarja, stari turistični vodniki in revija Ljubljanski zvon.

»Obiskal« pa nas je tudi pisatelj Tone Seliškar, ki je bil v letih 1922–25 učitelj na Reki. Prisluhnilo smo odlomku, v katerem je orisal naše kraje, in pesmi iz zbirke Trbovlje, kjer je tudi služ-

Foto: Boris Vrabec

boval. V svojem ekspresionističnem pesništvu je razkrival bedo delavskega, zlasti rudarskega življenja in izražal upanje na srečnejše dni. Najbolj pa poznamo njegovo mladinsko povest *Bratovščina Sinjega galeba*, zgodbo o pogumu, drznosti, tovarištvu in sočutju, s katero so odraščale mnoge generacije otrok. To je eno temeljnih del slovenske mladinske literature, po katerem je bila posneta tudi priljubljena TV-nadaljevanka. Del tega morskkega in prijateljskega vzdušja nam je pričaral Otroški pevski zbor Trubadurčki OŠ Primoža Trubarja Laško pod vodstvom prof. Tanje Bezgovšek, ki je zapel naslovno pesem iz te serije.

Obiskovalci naše »javne ljudske knjižnice« so lahko tudi kaj napisali in narisali v spominsko knjigo, katerih priljubljenost in razširjenost je narasla prav obdobja med obema vojnama, ali pa si izdelali knjižne kazalke z motivi iz tega časa. Delavnico je vodila prof. Anita Drnovšek z učenci likovnega krožka.

Številne motive prijetnega sobotnega dopoldneva v celotnem starem mestnem jedru, ko nas je vse najbolj navdušilo vzdušje ter vživetost sodelujočih in obiskovalcev v čas obdobja med obema vojnama, je v svoj objektiv ujel fotograf Boris Vrabec. Lepo vabljeni, da si razstavo njegovih fotografij ogledate v knjižnici ter še enkrat podoživite zanimivo in pestro dogajanje.

Gabrijela Pirš

Vedno več Poletnih bralcev v Knjižnici Laško

V torek, 11. septembra, smo v Knjižnici Laško pripravili zaključno prireditev počitniške bralne akcije »Poletni bralci«. Na knjižničnem vrtu se je zbralo več kot 200 mladih bralcev,

Foto: Boris Vrabec

njihovih prijateljev, sorodnikov in obiskovalcev knjižnice.

Pri aktivnosti, ki smo jo uvedli pred tremi leti in je tudi letos doživela lep odziv, so sodelovali učenci iz Laškega, Radeč, Rimskih Toplic in Zidanega Mosta. **Bralno akcijo »Poletni bralci« je zaključilo 167 mladih bralcev.**

V zahvalo za njihov trud smo v goste povabili znano pesnico, pisateljico, pravljíčarko in izjemno pripovedovalko Anjo Štefan, ki je teden po naši prireditvi prejela nagrado Večernica za pesniško zbirko **Drobtine iz mišje doline**. Spremljala sta jo odlična mlada glasbenika, njena hči Ana in Florjan Ajdnik. Nastopajoči so s svojim žarom prepričali poln knjižnični vrt in nam priredili pravljíčen vstop v jesen.

Vsem »Poletnim bralcem« smo s pomočjo *Občine Laško* in prijaznih sponzorjev: *EEA Medved, Lekarne Cizej, Monting SK, d. o. o., Vemimont Miran Verdel s. p., Zobozdravstvo Benedek, d. o. o., in Jomi Labels, d. o. o., podarili majice* v spomin na bralno poletje. Prav vsi pa so sodelovali tudi v velikem nagradnem žrebanju, kjer smo podelili **15 knjižnih nagrad** (založb Mladinska knjiga, Miš in Avrora) ter glavno nagrado – darilni paket za 4 osebe v trampolin centru WOOP v Ljubljani.

Za odlične fotografije, ki nas bodo za vedno spominjale na prijetno druženje, se najlepše zahvaljujemo Borisu Vrabcu, prireditvi pa ne bi mogli izpeljati brez pomoči Komunale Laško ter OŠ Primoža Trubarja Laško in Vrtca Laško – najlepša hvala vsem!

Poletnih bralcev pa ne bi bilo brez »naših« mladih bralcev in njihovih staršev – veseli smo, da so bralno akcijo tako lepo sprejeli ter prepoznali kot koristno spodbudo za širjenje in utrjevanje bralnih navad.

Dragi mladi bralci, upamo, da si boste tudi med šolskim letom vzeli čas za branje knjig po lastni izbiri ter za najrazličnejša druženja v knjižnici na dogodkih, ki jih z veseljem pripravljamo za vas.

Se vidimo v knjižnici! ☺

Jerica Horjak

Rok in Tina Marguč – promotorja branja in gibanja

V prejšnji številki biltena smo pisali o slovenskem mesecu **bralne pismenosti**, ki je bil letos poimenovan kot **mesec skupnega branja**. Poleg že takrat napovedanih aktivnosti smo v zadnjem tednu septembra, ki je bil hkrati **evropski teden športa**, na knjižničnem vrtu pripravili zanimiv, medgeneracijski bralno-športni dogodek.

Našemu vabilu sta se ob številnih obveznostih prijazno odzvala Rok Marguč – vrhunski športnik, deskar, svetovni prvak

– in Tina Marguč – med drugim tudi rekreativna športnica in športna vaditeljica za otroke. V prijetnem jesenskem popoldnevu smo skozi pogovor spoznali predvsem Roka kot vrhunskega športnika, njegov pogled na šport, pogovarjali pa smo se tudi o pomenu branja, njegovem odnosu do knjig ... Kot očka dvoletne Zale je nato zbranim otrokom povedal pravljíco *Foksi in športni duh*, ki izpostavlja vrednote spoštovanja, truda, potrpežljivosti, skromnosti in odnos do sočloveka. Ob koncu smo se vsi, mlajši in starejši, ob Tininem vodstvu dobro razgibali skozi igro, pri čemer smo zares uživali.

Veseli smo, da smo ob tem dogodku združili branje in gibanje ter dokazali, da še vedno velja starogrški rek *Zdrav duh v zdravem telesu*. Še enkrat iskrena hvala Roku in Tini Marguč, da sta si za naše bralce vzela čas. Vsem skupaj pa želimo veliko športnih, bralnih in življenjskih zmag.

Matej Jazbinšek

Izlet v ZOO Ljubljana za zaključek poletnih delavnic

Naše poletne delavnice v knjižnici zdaj že kar tradicionalno zaključimo z izletom. Tako smo v preteklosti pohajkovali po naši domači okolici, letos pa smo se odločili za **ZOO Ljubljana**, česar smo se upravičeno veselili in nestrpnost pričakovali.

V živalskem vrtu smo izvedeli številne zanimivosti, največji atrakciji sta bila za nas leopardji gekon in kraljevi piton, seveda pa smo na sprehodu po živalskem vrtu srečali še številne druge živali in se marsikaj naučili.

O zadovoljstvu vseh pričajo zadovoljni obrazki otrok in zapis Hongyi Choi iz Seula v Južni Koreji, žene Laščana Blaža Križnika, ki se nam je s svojo materjo in otrokoma pridružila na tokratnem izletu, kar nam je bilo v veliko veselje. Objavljamo prevod njenega zapisa v angleščini.

Sem Korejka, mama, in moj mož je Laščan. Naša družina vsako leto obišče Slovenijo. V zadnjih letih se najina otroka med poletnimi počitnicami v Laškem redno udeležujeta aktivnosti, ki jih Knjižnica Laško prireja za otroke. To poletje smo se skupaj s knjižnico odpravili na izlet z avtobusom v ljubljanski živalski vrt. To je bila krasna priložnost, da najina otroka doživita poletje v živalskem vrtu, se igrata in spoznavata ostale slovenske otroke. Zelo so se izkazale tudi predane knjižničarke Knjižnice Laško, ki so organizirale izlet in nanj popeljale otroke.

Hvala! Veselimo se že udeležbe na vaših delavnicah v naslednjih poletnih počitnicah, ko vas ponovno obiščemo.

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Z Možnarjem po Laškem in
okolici ... [18]

POHOD PO ANZEKOVIH POTEH

Pri družini Sikovšek se je pred dvanajstimi leti porodila ideja, da bi družno, z nekaj znanci in prijatelji, prehodili pot od Ojstrega do Velkega Vrha, kjer je bil doma ljudski godec, godbenik in kapelnik »Svetinske godbe«, Ivan Ulaga - Vrhovski Anzek. Od tam je namreč kar nekaj desetletij hodil dvakrat na teden peš, na vaje k laški pihalni godbi, ne ozi-
raje se na vreme. Pred njim sta to počela že njegov ded Jože in oče Janez, pa z njim brata Tonček in Jurček, kasneje pa tudi sin Ivan, sedanjí kapelnik godbe na Svetini in hčerka Ivanka, sedaj pa tudi njegov vnuk Jan, Ivanov sin.

Njihova ideja je padla na plodna tla, zato leto 2007 štejemo za pričetek enega od sedanjih pohodov »Po laških poteh«, pri katerih sodeluje STIK. Našega smo poimenovali Pohod po Anzekovih poteh.

Pot smo vsako leto nadaljevali vse do Svetine, kjer je grob Ivana Ulage, se ob njem za trenutek ustavili in mu prižgali svečko. Preko Doblatine smo se vračali nazaj do Ojstrega in Sikovškovih, kjer je bil pet let tudi zaključek pohoda. Po dveh uspešnih pohodih, kateremu se je vsako leto pridružilo nekaj novih pohodnikov, smo se z družino Sikovšek dogovorili, da se v pripravo in izvedbo pohoda vključi Zveza Možnar in njen etno odbor.

Leta 2012 smo šesti pohod prvič pričeli v Laškem. Ker je pot v obe smeri časovno kar dolga in za nekatere naporna, smo za povratek iz Svetine organizirali prevoz.

Pričeli smo skromno, pohod pa je iz leta v leto postajal vse bolj prepoznaven in uveljavljen. Veliko pohodnikom nam ostaja zvestih od vsega začetka, vsako leto pa se nam pridruži lepo število novih. Tudi krog, od koder prihajajo pohodniki, je vedno večji.

Na poti nas pozdravijo prijazni in gostoljubni domačini. Za nekaj minut se ustavimo najprej kakopak pri Sikovškovih na Ojstrem, nekajkrat smo se ustavili tudi pri Štiglovih na Reki, kjer nas je

Pri Sikovškovih na Ojstrem se je porodila ideja o Pohodu po Anzekovih poteh, kjer je sedaj tudi prva postojanka pohoda. Iz 10. jubilejnega pohoda 2012.
Foto: Vlado Marot

Pot nas vodi po strmih poteh proti Svetini. Posnetek iz 5. pohoda leta 2011.
Foto: Vlado Marot

Še malo, pa smo na cilju - od pokopališča proti cerkvi na Svetini iz leta 2013.
Foto Vlado Marot

Pri cerkvi Marije Snežne na Svetini nas od leta 2012 pričakajo godbeniki iz Laškega, Štor, Šentjurja in Svetine.
Foto: Vlado Marot

pozdravila njihova, t.i. »Štiglova godba«, pa pri Slapšak v Kanjucah in na Velkem vrhu pri Pesjak, kjer je rodni dom Ivana Ulaga - Vrhovskega Anzeka.

Trudimo se, da je pohod zanimiv, slikovit in namenjen prijetnemu, sproščnemu ter rekreativnemu druženju in obujanju spominov. Na večini dosedanjih pohodov nam je še vreme prizanašalo. Pa tudi če nam je kdaj le hotelo nagajati, smo si dejali, da če so Anzek in ostali iz Velkega Vrha premagovali pot ob vsakem vremenu, dvakrat na teden, jo bomo tudi mi enkrat na leto. Pomemben mejnik je bil tudi leta 2013, ko smo se skupaj s Svetinčani odločili, da naj bo pohod pomemben dogodek ob njihovem krajevnem prazniku prvo soboto v septembru. Pohodu smo dodajali tudi vsebino, da bi pohodniki čimbolj spoznali Anzeka in njegovo ustvarjanje.

Ker njegovo sodelovanje ni bilo prisotno samo z domačo, Svetinsko godbo in Laščani, ampak tudi s Pihalnim orkestrom Šentjur in Pihalnim orkestrom štorskih železarjev, smo njemu v čast in spomin leta 2013 dodali še druženje z godbami. Predvsem s tistimi, v katerih je igral in tudi sicer imel v njih pomembno

mesto. Zato smo istega leta z OI JSKD Laško in takratnim vodjem razvijali še zamisel o godbeni maši za širši krog godbenikov. Zato imamo od takrat dalje ob prihodu na Svetino tudi mašo za žive in rajne pohodnike ter godbenike. Ob 10. obletnici pohoda smo skupaj z Muzejem Laško pripravili priložnostno razstavo o Vrhovskem Anzeku in spominih na minule pohode.

Z razvijanjem vsebine pohoda in spremljajočih dogodkov se širi tudi krog vseh tistih, ki imajo pomembno vlogo pri organizaciji in izvedbi pohoda, in sicer nam poleg Zveze Možnar in njenega Etno odbora Jureta Krašovca pomagajo družina Sikovšek, Krajevna skupnost Svetina, Občina Laško, Občina Štore, KD Laška pihalna godba, KD Godba na pihala Svetina, Klub ljubiteljev laškega piva in nekateri donatorji.

Pripravil Vlado Marot.
Foto: Arhiv zveze Možnar.

Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Možnar občine Laško

ALBUM LAŠKEGA

Obnova železniškega mosta čez Savinjo v Laškem

V februarški številki Laškega biltena smo predstavili članek iz glasila *Železniški vestnik* o obnovi laške železniške postaje. Tokrat iz te revije povzemamo prispevek o sanaciji železniškega mostu čez Savinjo.

Zgodovina mostu sega v leto 1849. Takrat so bile ob otvoritvi proge Celje–Ljubljana prek Savinje vgrajene lesene mostne konstrukcije. Med dru-

go svetovno vojno je bil most večkrat bombardiran in tako poškodovan, da je bilo potrebno na kritičnih mestih vgraditi provizorije. Po vojni je predstavljal nevarnost in oviro za promet. Pristojni železniški organi so se zavedali, da je potrebno ozko grlo na progi Zidani Most–Šentilj čim prej odpraviti. V začetku leta 1953 je komisija za revizijo projektov pri DJŽ Ljubljana obravnavala razne variante, ki bi prišle v poštev za obnovo mostu in sprejela varianto, ki predvideva prosto ležečo varjeno konstrukcijo na obnovljenih opornikih. Dobro leto kasneje je bil odobren glavni projekt za jekleno konstrukcijo. Za-

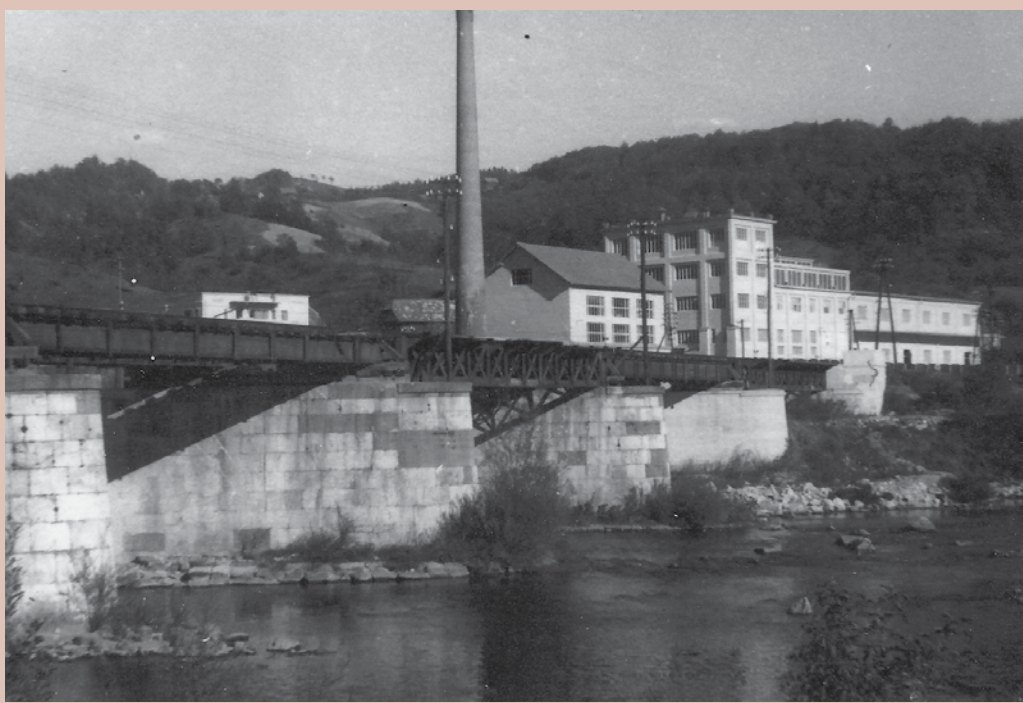
radi pomanjkanja denarja so v Metalni Maribor šele v letu 1957 izdelali 6 konstrukcij razpetine po 18,30 m in skupne teže 147 ton za desni tir. Za levi tir pa so se odločili, da ga obnovijo v drugi fazi. Konec aprila je PVP Celje pričelo z obnovo opornikov. Izklesati je bilo treba vse slabe kamnite kvadre po sistemu šahovskih polj. Stare opornike so obdali z železobetonskim oklepom, debeline cca. 25 cm. Tako je bil kamniti material zavarovan proti nadaljnjemu preperevanju. Po končanih gradbenih delih je Metalna lahko pričela z montažo novih konstrukcij.

Otvoritev mostu, ki je bila predvidena za 26. 11. 1958, je bila preložena zaradi napak, ki so jih odkrili v konstrukcijah med montažo. Metalna je uspešno izvršila sanacijo vseh nepravilnosti.

17. 12. 1958 so izvedli obremenilno preizkušnjo z lokomotivo ser. 06. Ugotovljeno je bilo, da most ustreza vsem pogojem stabilnosti. 18. 12. je bil opravljen še tehnični pregled in tako je bil most »izročen« promet.

*Prispevala Gabrijela Pirš
(povzeto po Š. B.: Obnova železniškega mosta čez Savinjo v Laškem –
Železniški vestnik (ŽV),
januar 1959, let. 13, št. 1-2, str. 17-19).
Fotografija je last Muzeja Laško.*

*Rubriko pripravlja Knjižnica Laško.
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije*

FOTO SPOMIN

Naša hribna njiva

Ko pride človek v stara leta, se rad ozre nazaj na svojo prehojeno pot na tem svetu. In če opazi, da je pustil na tej poti kakšen dolg, je prav in pošteno, da gre in ta dolg poravnava.

Tudi jaz sem se nedavno tega v mislih sprehajal po poti mojega življenja in opazil sem, da me na moji življenjski poti bremeni en dolg. V svojem srcu sem sklenil, da bom šel in ta dolg poravnal. Vrnil sem se na svoj rodni dom, tam v Laški vasi, šel sem na našo hribno njivo, ki to danes na žalost ni več, snel iz glave klobuk, pokleknil sem na prst naše hribne njive, usmeril pogled k cerkvi sv. Lenarta, dvignil roke kot k molitvi in rekel:

»Hvala ti, hvala ti, naša hribna njiva, da si nas preživljala in nam dajala tako dober kruh tista huda vojna in povojna leta!« In prosil sem Boga, da bi bila naša hribna njiva in vse slovenske njive še kdaj tako spoštovane in ljubljene, kot so bile takrat, tiste čase in da bi nam še dajale tako dober in zdrav kruh.

Ne želim si, da bi se vrnila tista huda vojna in povojna leta, prosil pa sem Boga, da bi se vrnila ljubezen in spoštovanje do naše hribne njive in vseh slovenskih njiv in da danes človek ne bi tako grobo izkoriščal in zlorabljal naravo. Ljudska modrost pravi: Bog odpušča vselej znova, človek malokdaj in stežka, narava pa nikoli.

Valentin Deželak

V LAŠKEM OBUDILI ČAS MED OBEMA VOJNAMA

Ste kdaj pomislili, kaj se zgodi, če skupaj stopijo vsa društva v občini Laško in pripravijo prav poseben projekt? Zgodi se čudovit dan, ki so ga tokrat predstavili v leto 1930 in zaključili v letu 1940.

V cerkvenem zvoniku je odbilo devet, ljudje na trgu so se zbrali in prisluhnili »mestni godbi«, ki jih je pozdravila s koračnicami. Ljudje od daleč in blizu so prišli pogledati, kaj v mestu se godi, in ugotovili, da ponudbe takšne daleč naokoli ni ...

V Laškem smo se v soboto, 29. septembra, potopili v čas med obema vojnama. Dogodek je bil obarvan s predstavami, glasbo, lokalno ponudbo in prikazi.

Spoznali smo »Laške zgodbe«

Velik doprinos prireditve so bile »Laške zgodbe«, ki so jih skozi prireditev prikazali posamezniki iz društev Zveze Možnar. Njihovo igro sta spretno predstavila Nina Pader Topole in Bojan Kajtna, ki sta celotno prireditev tudi povezovala. V zgodbah smo tako srečali zloglasno Frau Kommes, ki nam je predstavila, kako je spoznala svojega moža, z igro pa

smo predstavili tudi mnoge znane obraze takratnega časa, ki smo jih kakor slikar na platno preslikali na oder »Laških zgodb«.

Vzgojo je krojila palica

Skozi dogajalni dan so željni pouka in discipline lahko sedli tudi za šolske klopi. Otroci OŠ Primoža Trubarja pod mentorstvom učiteljice Biljane Jošovc, ki je bila tudi koordinatorka tega dogodka, so nam v spodnjih prostorih Muzeja Laško prikazali pouk med vojno.

»Otroke je redno nadziral nadravnatelj, ki je skrbel za red in disciplino. Otroci so za kazen hodili klečat v kot na koruzo, pisanja pa so se učili na lesenih tablicah.«

Obiskal nas je Tone Seliškar

Prav posebno noto pa so doživeli vsi literarni navdušenci, saj je na vrtu Knjižnice Laško potekalo srečanje s pisateljem Tone-
tom Seliškarjem, ki nas je popeljal na jadrnih Sinjega galeba.

Dan pa nam je popestrilo tudi petje otroških glasov, saj je šolski zborček učencev osnovne šole odpel pesem Seliškarjeve mladinske povesti, Bratovščino Sinjega galeba.

Letos so nam ponudili pester nabor dogajanja, saj so poleg izdelave knjižnih kazal predstavili tudi zbirko knjig tega obdobja. Zanimiv doprinos pa je Knjižnica Laško obeležila z nakupom prve izdaje knjige Bratovščina sinjega galeba, ki je bila na dogodku tudi na ogled.

Plesali smo »tržačana« in »shimsham«

Seveda pa dogodek med obema vojnama ne more miniti brez prikaza plesne koreografije takratnega časa. Plesni koraki odra-
slih, ki so nam prikazali koreografijo tržačana ter otroci OŠ Primoža Trubarja, ki so se skozi celotni mesec udeleževali vaj, so nam po mestnih ulicah Laškega prikazali del stare koreografije.

Ste morda ujeli pretep med Sokoli in Orli?

Politično aktivna mladež Sokolov in Orlov je na Aškerčevem trgu uprizorila del spora med aktivnima društvoma takratnega časa. Sokoli so ob branju poezije Antona Bošteleta, pisatelja in duhovnika, ki je med vojnama živel na Globokem v Rimskih Toplicah, docela razjezili Orlovsko »mladež«, zapele so tudi pesti.

Ulice so zopet zasedli lokalni obrtniki

Ulice so tako kot nekdanj zasedli obrtniki. Ustavili ste se lahko tako pri čevljarju, vsi, ki so prireditev obiskali s konji, pa so sed-

la lahko pokrpal pri selarju oz. jermenarju. Za fine dame je poskrbel krojač, med tem ko so se možje ustavili tudi pri le-sostrugarju. Za prav posebne utrinke pa je poskrbel fotograf fotografskega ateljeja Uršič.

Pili smo »mussolinija« in »najlon«, ter se Pr' Perdih okrepčali z mesninami

Vila Monet je na Aškerčevem trgu postavila prav posebno »gostilnico«, kjer so se dame in gospodje lahko poleg ostale ponudbe okrepčali s tako imenovanim »mussolinijem«, ki se ga spominja kar nekaj starejših občanov. Gre za mešanico rdečega vina, sode ali mineralne vode ter malinovca. Nekateri so tovrstne mešanice pili tudi z belim vinom. Druga, manj znana pijača pa je bila »najlon«. Osnova te pijače je mešanica »šnopsa« in malinovca, ki je pijači dodal sladkoben okus.

Zanimiv del dogodka je bilo tudi obujanje starih gostišč in kulinarike. Ena izmed takšnih »tradicionalnih« je bila mesnica PR' PERDIH. Pr' Perdih smo spoznali, kako je potekalo delo in življenje v gostilni in mesariji, tu pa so se nam predstavili tudi Laški pivovarji s svojo skoraj 200-letno tradicijo.

Obiskal nas je sam Kralj Aleksander

Tako kot lansko leto, nas je tudi letos obiskal sam kralj Aleksander I. Karađorđević, ki je v svojem govoru na Aškerčevem

trgu tudi pohvalil in pozdravil vse zbrane. Njegova prisotnost da tovrstni obliki prireditve še poseben pomen. Tako kot lansko leto ga je odlično upodobil ljudski ustvarjalec Nani Poljanec in to v repliki kraljeve uniforme, ki jo je izdelala Barbara Repinšek.

Združena društva v Laškem so zopet dokazala, da so dogodki, kot je bil tovrsten, tisti, ki izpopolnjujejo naš turistični obraz. Zanimivo je bilo opazovati, kako zelo smo Laščani in Laščanke na dogodku uživali. Potopili smo se v čas, ko smo se v našem malem mestu pod Humom še znali zabavati in si prirediti plesne večere pod lampioni. Vse večji obisk ter avtentičnost tako nastopajočih kot publike s svojimi oblačili daje prireditvi močan pečat na dogodkih z enako tematiko.

Na prireditvi so sodelovala društva in ustanove, za kar se jim iskreno zahvaljujemo: Zveza Možnar, Ofirovci in koledniki iz Laškega, KD Anton Tanc Marija Gradec, Strelesko društvo Celjska četa Mala Breza, Konjerejsko društvo Vrh nad Laškim, KD Prežihov Voranc Jurkloster, KUD Lipa Rečica, Rudarsko društvo Sv. Barbara Sedraž, KD Vrh nad Laškim – Vaška godba, Godba Laško, Likovno društvo Laško, Društvo ŠMOCL, Društvo Laških pivovarjev, Osnovna šola Primoža Trubarja Laško, Knjižnica Laško, STIK, Hortikulturno društvo Laško, Muzej novejšje zgodovine, Hiša generacij, Vila Monet in Turistično društvo Laško.

Prireditve ne bi bilo brez truda, pomoči in sodelovanja posameznikov. Naj jih izpostavimo in se zahvalimo: družine Pipan, Križnik-Kovač in Razboršek, Danilo Bartol, Sebastjan Landekar, Marina Pokleka, Mojca Knez Jovan, Jovan, Olga Hostnik, Fanička Bačič, Uroš Knez, Marjan Mackošek, Gazmend Abazi, Gzim Abazi, Albina Kočar, Zlatko Gradišnik, Marko Zdovc, Franc Žunke, Mojca Obrovnik, Mitja Vrbovšek, Tjaša Romih, Stanka Hrastnik, Stanko Hrastnik, Gaber Camloh, Edi Cokan, Silvija Oštir, Bojana Deželak, Jože Benedek, Janez in Metoda Benedek. Hvala tudi vsem Laščanom, ki ste se udeležili brezplačnega plesnega tečaja in svoje plesno znanje pokazali na prireditvi. Poseben čar prireditvi pa so prireditvi dali učenci OŠ Primoža Trubarja. Njihov zagon in njihova energija sta napolnila Laško, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Hvala tudi Mihi Dorniku in Matevžu Rožju, ki sta poskrbela za glasbo na Orožnovem trgu.

Hvala voditeljema Bojanu Kajtni in Nini Pader Topole. Hvala tudi Komunalni Laško in njenim zaposlenim za vso pomoč, ki so jo nudili.

Hvala Borisu Vrabcu za njegove fotografije prireditve, ki navdušujejo.

Posebna zahvala Vinku Križniku - Bencu, za vse ideje in energijo, ki si jih usmeril v prireditve.

Hvala tudi pokroviteljem prireditve, ki ste prepoznali vrednost truda prostovoljnega dela društev in posameznikov: Pri prireditvi so nam finančno pomagali: Turistična zveza Slovenije, Občina Laško, Thermana Laško, Krajevna skupnost Laško, Egal pb d. o. o. Laško, Štore Steel, Pavus Grad Tabor Laško, Keramičarstvo KERIN in Salon keramike IN, Tehnomatika d. o. o., EEA Medved d. o. o., Vila Monet, Pivovarna Laško Union d. o. o., Gregor Lesjak s.p. in medijski pokrovitelj Novi tednik in Radio Celje.

Na koncu zahvala tudi članom organizacijskega odbora prireditve. To so: Urška Knez, Bogomila Košec Kajtna, Biljana Jošovc, Nina Pader Topole, Petra Velikonja, Tina Belej, Jurij Šuhel, Špelca Juhart, Marko Šantej, Nataša Padežnik, Petra Kolšek, Slavko Seitl, Ivan Medved, Matej Jazbinšek, Metoda Benedek in Boštjan Vrščaj.

Špelca Juhart,
Turistično društvo Laško

POLETNA DOGAJANJA V KD JURKLOŠTER

Tudi letošnje poletje je bilo v našem društvu zelo živahno. Že v nedeljo, 3. 6., so se pevci Florjanovci skupaj z otroško folklorno skupino predstavili na Sveti Trojici, kjer so jih po končani

lovski maši lovci povabili v goste, da so kulturno obogatili njihov program. Potem pa so se začele intenzivne priprave na le-

tošnje Pivo in cvetje, ko smo v četrtek, 12. 7., skupaj s predstavniki ostalih društev predstavili odseke iz življenja Laščanov med obema vojnama, v petek, 13. 7., sta na prireditvi sodelovala le orožnika iz našega društva, ki sta skrbeli za red, v nedeljo, 15. 7., pa smo sodelovali tudi v paradi ob zaključku prireditve. Vmes se je nekaj naših članov v soboto, 14. 7., udeležilo še prikaza ročne košnje in spravila sena na Lisci. Tako smo praktično drveli iz dogajanja na dogajanje.

Avgust pa je tradicionalno namenjen praznovanju našega krajevnega praznika. Najbolj obremenjeni so bili letos naši

pevci Florjanovci, saj so v soboto, 25. 8., nastopili kar trikrat. Najprej so zapeli na Njivcah ob otvoritvi oz. postavitvi spominskega obeležja. V nadaljevanju so pevci poskrbeli za ves pevski program na sami prireditvi ob krajevnem prazniku, kjer so sodelovali tudi plesalci otroške folklorne skupine. Za konec pa so bili s svojim petjem tudi gostje na koncertu Fantov z vseh hribov. Tako so imeli res v celoti zapolnjen dan in še del večera.

V soboto, 15. 9., je nekaj naših članov kožuhalo pri Bevc, a kup koruze je bil letos le prevelik in tako smo nekaj dela prepustili še drugim. Že teden dni kasneje, 22. 9., so naši pevci in člani otroške folklorne skupine odšli v goste v Zidani Most, kjer so bili gostje na koncertu tamkajšnjega pevskega zbora. V soboto, 29. 9., pa smo sodelovali na prireditvi Laško med obema vojnama.

Več kot besede povedo fotografije in pa obiskovalci naših prireditev, saj vse to počnemo predvsem zanje. Iz navedenega sledi, da nam v Jurkloštru res ni dolgčas in da znamo stopiti skupaj, čeprav smo pogosto udeleženi eni in isti. Kljub pestremu dogajanju smo našli čas tudi za dopust in niti letošnje vreme nas ni ustavilo.

Magdalena Stopinšek, predsednica KD Prežihov Voranc

VEČER LJUDSKE GLASBE NA SOTOČJU ...

Večer ljudske glasbe na sotočju smo organizirali že tretje leto zapored. Prireditve smo 22. septembra začeli v Zidanem Mostu v Domu Svobode. Člani zbora smo skoraj iz vseh zaselkov v KS Zidani Most, vse izpod Kopitnika in Velikega Kozja, do izliva Savinje v Savo. Nato smo glasbeno potovali po reki navzgor do Rimskih Toplic. Ob našem pristanku pri potoku Ična so nas presenetili ljudski pevci in godci. Zapeli so nam tri ljudske pesmi. Nato smo se odpravili na levo stran Savinje. Pristali smo ob dolgem, levem pritoku Savinje, ob Gračnici. Po dolgi in slikoviti vožnji smo prispeli v zaselek Jurklošter, kjer so našo pozornost pritegnili otroški glasovi v folklorni skupini. Predstavili so se z igrico »Služit grem«. Kar naenkrat pa iz daljave zaslišimo ubrano petje. Presenetili so nas Florjanovci, ki tradicionalno obujajo običaj florjevanja. Zapeli so Jaz sem en frišen jager, Nekdaj v starih časih in Florjanovsko. Res je zelo pomembno, da se

društva med seboj spoznavamo in sodelujemo, tako smo tokrat v goste povabili Kulturno društvo Prežihov Voranc iz Jurkloštra. Ura prireditve je minila zelo hitro. Domov smo odšli z nasmejanimi obrazi. Zahvaljujemo se vsem nastopajočim, gospodu Schullerju in Občini Laško.

MePZ Spev Zidani Most – Damjana, Anita in Helena

LAŠKA GODBA IN MAŽORETE NOVIM ZMAGAM NAPROTI

Mesec september je za godbenice, godbenike ter mažorete čas priprav in vaj.

Godbeniki, godbenice in mažorete v septembru poprimemo za svoje instrumente in palice ter pričnemo z vajami. Priprave za božično-novoletni koncert so seveda že v polnem teku, hkrati pa v svoje vrste že pridno uvajamo mlade in nove obraze, ki bodo morda prav letos z nami že korakali na ritme koračnice.

Mažorete so svojo sezono pričele že malce prej, saj se pridno pripravljajo na evropsko prvenstvo na Ohridu, ki bo potekalo od 24. do 28. oktobra. Tokrat se tja odpravljata dve ekipi, in sicer skupina kadet ter skupina senior. Za najvišje stopničke se bodo na tekmovanju borili tudi dve solistki ter en tekmovalni par.

Godbeniki so na kavarniškem večeru predstavili svoje godbene zgodbe ter nas popeljali na krilih njihove zgodovine.

V petek, 28. 9., smo se godbeniki in godbenice v Otročjem centru kino Laško predstavili na že 8. Kavarniškem večeru v organizaciji Turističnega društva Laško, Laške pihalne godbe ter Društva ŠMOCL, pod pokroviteljstvom Krajevne skupnosti Laško. Sprva smo obiskovalce soočili z zgodovino stare prijateljice glasbe, ki bo kmalu dosegla častitljivo starost- 160 let. Preko magistrskega dela Nine Tovornik Jurgelj, ki jo je h klepetu pozvala Špela Juhart, smo se spominjali nastanka godbe, spregovorili besedo ali

dve o kapelnikih in se posvetili času, ki je godbo potreboval, spet drugič pa ji kljuboval. Zgodovinsko plat smo predstavili vse od nastanka godbe leta 1862 pa do leta 1992, ko je godbeništvu v Sloveniji začelo cveteti.

Drugi del večera je bil namenjen godbenim zgodbam. Svoje spomine na godbo sta sprva obudila Ivan Medved ter Gašper Salobir. Sledili pa so tudi godbeni »evergreeni«, Franek Markošek, Peter Ojsteršek in Jože Ojsteršek, ki so nam godbenikom predali zgodbe in nas na svoj »poučen način« vrnili v svoj čas.

Na večeru smo lahko prisluhnili tudi našemu predvodniku Luki Vindišarju, ki je za zbrane odpel tango Por una Cabeza.

Z »mestno godbo« smo se vrnili v čas med obema vojnama.

V soboto, 29. 9., pa smo se godbeniki vrnili v čas med obema vojnama. Sku-

paj z Vaško godbo Vrh nad Laškim smo v avtentičnih oblačilih prikazali, kar smo dan poprej obujali na kavarniškem večeru. Preko starih koračnic smo tako mesto poživili s svojo glasbo, sodelovali pa smo tudi v sporu med Sokoli in Orli.

TE ZANIMA KAKO LAHKO MAŽORETE PODPIRAŠ NA EVROPSKEM TEKMOVANJU?

Poleg navijanja lahko mažorete vzpodbujaš tudi tako, da jim pomagaš pri zbiranju starega papirja. Mažorete Laško bodo z vašo pomočjo namreč lahko zbrale dodatna sredstva, ki jim bodo olajšala nastop in udeležbo na tekmovanju! Papir bomo zbirali do 19.10., kjer ga bomo pred Kulturnim Centrom Laško nato spravili v zabojnik. Hvala za vašo pomoč!

Špela Juhart

VAŠKA GODBA VRH NAD LAŠKIM Z MAŽORETAMI GOSTOVALA V SRBIJI

Godbeniki Vaške godbe Vrh nad Laškim s kapelnikom Ivanom Medvedom in mažorete pod vodstvom Majde Marguč smo se med 20. in 23. septembrom udeležili Mednarodnega festivala duvačких orkestrów »Caribrod - muzika briše granice«, ki je potekal v srbskem mestu Dimitovgrad, ki leži v neposredni bližini meje z Bolgarijo. Poleg dveh slovenskih orkestrów so se tega festivala udeležili še mladinski orkester iz Romunije in policijski orkester Srbije.

V četrtek smo dogajanje v mestu popestrili s kratko parado po ulicah, temu pa je sledil večerni koncert, katerega so poslušalci sprejeli z velikim navdušenjem, kajti bili smo edini udeleženci tega festivala, ki smo v svoj program vključili mažoretno skupino. Petkovo dogajanje smo pričeli z dopoldanskim nastopom dijakom tamkajšnje gimnazije, sledila je parada po mestnih ulicah in zaključek s kratkim nastopom na tržnici. Popoldan smo imeli skupno parado še z drugimi orkestri, ki so se udeležili tega festivala. Po končani paradi smo se vse godbe združile in zaigrale skupne skladbe. Nato je naša skupina nadaljevala pot v bolgarsko mesto Slivnica, kjer smo imeli večerni koncert.

V soboto na poti proti domu smo se najprej ustavili v Pirotu, kjer smo s kratkim nastopom zaključili naše festivalske obveznosti in se napotili proti Trsteniku, ki pa je Laščanom zelo poznano mesto, saj je to dolgoletno partnersko mesto. Tudi tu smo z veseljem opravili kratek nastop in se družili z obiskovalci našega nastopa. Pot smo v večernih urah nadaljevali proti domu zadovoljni, saj smo doživeli veliko novih in zanimivih izkušenj. Velika zahvala gre vsem, ki so nam omogočili udeležbo na tem festivalu. Za vsakim takim gostovanjem ostaja lep spomin in motivacija za nadaljnje delo je močnejša.

Helena Jeretina in Barbara Lokovšek

VESOLJNI SVET

Vesoljni svet se vrti,
in mi smo na njem,
odkar ta svet stoji,
smo ljudje tu naseljeni.

Široki beli svet,
je vseh lepot prežet,
kjerkoli te vodi pot,
oko jih naše zre povsod.

Najlepše pa je tam,
kjer slišiš zvok poznan,
kjer klasje zlato valovi,
in vince v gorci dozori.

Kjer rodni dom stoji,
najlepše so stvari,
če v širni svet boš šel,
nazaj boš rad prišel.

Stanko Gotar

ŠTETJE ZVEZDIC

Hodila sva zvezdice štet,
bila sva zaljubljena mlada,
se je lunca začela smejat,
kako imava midva se rada.

Poročni zdaj prstan imaš,
sva srečna še vedno oba,
včasih pa godrnjaš, miru ne daš,
jo vprašam, če sva še midva.

Pojdiva spet zvezdice štet,
mogoče pomagalo bo,
da kot nekdanj zaljubljena spet,
ne bova samo za oko.

Stanko Gotar

PROJEKT SOPA – SKUPAJ ZA ODGOVOREN ODNOS DO PITJA ALKOHOLA

V Zdravstvenem domu Laško bomo v jesenskem času 2018 pričeli s projektom SOPA, katerega kratice pomenijo Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola. Glavni nosilec oz. organizator projekta SOPA je NIJZ (Nacionalni inštitut za javno zdravje). Izobraževanje, ki poteka v Zdravstvenem domu Laško, vodi prim. prof. dr. Marko Kolšek, dr. med.; prof. na Katedri za družinsko medicino na MF v Ljubljani. Na izobraževanjih so se nam pridružili tudi delavci iz Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica. V projekt SOPA so vključeni: zdravniki družinske medicine, sestre iz ambulante družinske medicine (referenčne diplomirane medicinske sestre), patronažne sestre, diplomirana medicinska sestra iz zdravstveno-vzgojnega centra, ter delavci iz Centra za socialno delo.

Osnovni namen projekta SOPA je zmanjšati čezmerno pitje alkohola in njegove negativne učinke na zdravje obravnavanega ter vzpostaviti odgovoren odnos do alkohola pri vključenih deležnikih. Ključna ciljna skupina projekta SOPA so odrasle osebe, od 18. leta starosti naprej, ki tvegano in škodljivo pijejo alkohol, oziroma člani skupnosti, ki so izpostavljeni negativnim učin-

kom lastnega čezmernega pitja alkohola ali čezmernega pitja alkohola drugih. V projektu SOPA sodeluje Zdravstveni dom Laško skupaj z Centrom za socialno delo Laško, katerih področja dela oziroma programi obravnavajo ranljive populacijske skupine in katerih cilji vključujejo zmanjševanje socialne neenakosti in neenakosti v zdravju prebivalcev.

Slovenija se glede obsega posledic zaradi škodljive rabe alkohola nahaja v samem evropskem vrhu. Podatki raziskave o uporabi tobaka, alkohola in prepovedanih drog (2015) kažejo, da v Sloveniji 43 % prebivalcev med 25. in 64. letom alkohol pije čez mejo manj tveganega pitja alkohola ali pa se je v zadnjem letu visoko tvegano opilo. CINDI raziskava (2016) je razkrila, da se kar 28 % moških in 16 % žensk v starosti od 25 do 34 let opija enkrat do trikrat mesečno ali pogosteje. Visok odstotek potrjuje tudi podatek o registrirani porabi alkohola, ki se giblje med 10,3 in 13,5 litra čistega alkohola na odraslega prebivalca na leto. V mokri kulturi, ki je značilna za Slovenijo, pitje alkohola ni problematično le med odraslim prebivalstvom, ampak tudi med populacijo mladih. Na podlagi raziskave

HBSC (Health Behavior in Schol-Aged Children ali Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju) 2014, ki je zajela reprezentativni vzorec slovenskih šolanih 11-, 13- in 15-letnikov, se je izkazalo, da je 30,3 % 15-letnikov že bilo opitih vsaj dvakrat, ne glede na spol. Prav tako 13,9 % 15-letnikov pije alkoholne pijače vsaj enkrat tedensko (v tem primeru več fantov kot deklet). V starosti 13 let ali manj je prvič pilo alkoholno pijačo že 39,5 % mladih.

Cilj naših skupnih prizadevanj je, da z uvedbo interdisciplinarnega pristopa, ki združuje deležnike iz različnih področij dela, pripomoremo k zmanjšanju negativnih posledic tveganega in škodljivega pitja na različnih ravneh posameznikovega življenja in vzpostavimo odgovornejši odnos do pitja alkohola v Sloveniji. Menimo, da k temu pripomore tudi medsebojno sodelovanje v akcijah, kot je 40 dni brez alkohola, ki prav tako stremi k zmanjšanju alkoholne problematike v Sloveniji.

Lidija Hrovat, dipl.ms

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

Prenova skladišča Rdečega križa za oblačila se je pričela

Letošnje leto je za Območno združenje Rdečega križa Laško-Radeče in njen sedež tudi leto potrebnih obnov, ki pa so za naše skromne razmere povezane z velikimi finančnimi stroški. Med drugim smo tudi zaradi njih z deli kar nekaj časa odlašali. Po zamenjavi dotrajane plinske peči za centralno ogrevanje letos spomladi smo se v sredini septembra lotili prenove skladišča, v katerem imamo oblačila, obutev in posteljnino za naše upravičence, ki potrebujejo tovrstno pomoč. Skladišče s površino dobrih 30 kvadratnih metrov je dobesedno klicalo po obnovi, saj so se v njem že pričele nagibati police in je vse bolj postajalo nevarno za kakšno nesrečo. V njem so še namreč police, ki smo jih v skladišče v stavbi Rdečega križa pred 33 leti preselili iz nekdanjega objekta Perdihovih, v katerem so naši predhodniki že imeli skladišče z oblačili za pomoč upravičencem. Dela se postopoma zaključujejo in pred nami bo še en velik zalogaj, da vanj razvrstimo in zložimo več tisoč kosov oblačil na nove police in regale.

Iz skladišča z oblačili smo morali najprej izprazniti vse police.

Naše prostovoljke, ki delajo in nam pomagajo pri urejanju skladišča, so nam povedale, da bi glede na povpraševanje trenutno najbolj potrebovale trenirke, moško in otroško obutev, posteljnino, zlasti dvoposteljno in bolj topla oblačila večjih konfekcijskih števil. Vsem,

ki nam prinašate oblačila in vse ostalo, iskrena hvala.

Pomoč v šolskih potrebščinah

Pri Območnem združenju Rdečega križa Laško-Radeče zadnjih dvanajst let namenjamo pozornost tudi tistim družinam, katerih učenci potrebujejo šolske potrebščine in jim jih starši zaradi gmotne stiske težko pokrijejo z lastnimi sredstvi. Letos smo s strani Krajevnih organizacij RK prejeli 58 predlogov, pomoč z delnim vračilom stroškov računa pa smo potem namenili 49 učencem iz enaindvajsetih družin. Sredstva zanje prispevamo iz več virov, in sicer iz sredstev Fiha, Tedna RK, prispevka Krajevnih organizacij RK in iz sredstev dohodnine. Družinam tovrstna pomoč veliko pomeni, zato so nam hvaležni za naš prispevek.

Vlado Marot

V Rečici po krvodajalski akciji še druženje na ekskurziji

Krajevna organizacija Rdečega križa Rečica je konec avgusta skupaj z Območnim združenjem Laško-Radeče pripravila krvodajalsko akcijo, katere se je udeležilo 66 krvodajalcev. Tako kot vsako leto smo se tudi tokrat zanje potrudili in pripravili brezplačen srečelov z darili naših donatorjev, nekatera so bila zelo uporabna. Na ta način akcijo popestrimo in imamo možnost, da se jim zahvalimo in jim posvetimo nekaj več pozornosti. Zahvaljujemo se vsem donatorjem, ki so nam pomagali oblikovati dobitke, in sicer so tokrat to bili Lekarna Cizej, Thermana, Fragmat-Tim, Gratex, Pivovarna, Celjske lekarne, Firma Vepro, Monting SK, Rezila Cajhen, Čebelarstvo Mešel, TLS Laško in firma LECLERC Ljubljana.

Druženje z ekskurzijo smo načrtovali prej, vendar smo ga zaradi spremembe krajevnega praznika premaknili na zadnjo soboto v septembru. Tako smo imeli nekaj več težav, da smo našli avtobus, imeli pa smo lepo vreme, kar je za obisk Gorenjske zelo pomembno. Saj pesem pravi: »v Bohinj ,ma dež ta mlade«. Bled pa je sicer malo pred Bohinjem, a vseeno dovolj blizu, da ga tudi malo tega doleti. Ker nam Agencija NOMAGO zaradi zasedenosti njihovih avtobusov ni uspela urediti prevoza, smo morali poiskati drugačno rešitev. Našli so jo pri MZ Tour-u iz Lesičnega, ki nam je ponudila nov, udoben avtobus, na katerem je bila vožnja mirna kot da smo v letalu, dali pa so nam tudi prijaznega šoferja Simona. Najprej smo se ustavili na Brezjah pri cerkvi Marije Pomagaj, kjer nas je čakala vodička Urška in nam povedala, kako je nastalo romarsko svetišče. Peljala nas je v notranjost in razložila, kako in kdo so cerkev dozidali, kdo jo je poslikal in izdelal oltarje in kdo posvetil v baziliko. Nato smo se odpeljali na Bled, kjer smo si v kavarni PARK v miru privoščili originalno blejsko rezino. Res je odlična. S terase pa smo imeli prekrasen razgled na Blejsko jezero, otoček s cerkvijo in grad. Čas nas je kar priganjal, saj smo imeli v načrtu še obisk Radovljice, ki smo ga tudi uresničili. Tam nam je mesto razkazal vodič Sašo. Vodil nas je po starem mestnem jedru, kjer je veliko zanimivih hiš pa tudi zanimivih ljudi, ki so živeli tam. Med drugim so tu bivali Linhartovi in Anton Tomaž Linhart, ki je iz Radovljice po študiju odšel v Ljubljano. Tu sta živela in ustvarjala tudi arhitekta Ivan Vurnik st. in ml. Obiskali smo tudi lectarski muzej. Radovljica je zelo lepo mesto in sprehod z vodičem, ki se je zelo potrudil, je bil krasen. Po končanem obhodu mesta smo šli na kosilo v gostilno Kozovc. Zelo prijazni domači so nas dobro postregli, po kosilu

Spominska fotografija iz letošnjega druženja na ekskurziji članov RK Rečica.

pa nam je Marjan zaigral na harmoniko, da smo še malo zapeli, se najedli še dobrot, ki so jih spekle naše sopotnice in članice odbora ter se nato odpeljali domov. Žal nam je, da nismo mogli ustreči vsem, ki so še želeli z nami, saj ni bilo možno dobiti dodatnega avtobusa. Naslednjič se čim hitreje prijavite na izlet, med prvimi, da boste zagotovo zraven.

V tem času smo imeli akcijo pomoči družinam pri nabavi šolskih potrebščin in razdelili prehranske pakete za tiste, ki so v stiski. Obiskali smo našo dolgoletno članico Rdečega križa Pavlo Selič v Domu upokojencev Loka. Bila je dobre volje, polna energije in vesela obiska. Z njo smo se dogovorili, da bo naslednjič šla z nami na ekskurzijo. Obiskali smo tudi naše jubilate ob njihovih 80- in 90-letnicah. Vsem še enkrat želimo trdnega zdravja in sreče.

Marija Šmauc

Krvodajalci Rimskih Toplic in Sedraža – prejemniki priznanja so se odpravili na Bizeljsko

Pri Krajevni organizaciji Rdečega križa Rimske Toplice so se v sodelovanju s Krajevno organizacijo Rdečega križa Sedraž dogovorili, da znova skupaj pripravijo ekskurzijo za vse krvodajalke in krvodajalci Rimskih Toplic in Sedraža, ki s plemenitostjo in darovanjem krvi pomagajo reševati življenja in so tokrat med prejemniki priznanj za večkratno darovanje krvi.

Z avtobusom so se podali na pot predzadnjo soboto v septembru. Najprej so se ustavili na zeliščni kmetiji Fabinc v bližini Brežic. Nato pa so se odpeljali v eno od repnic na Bizeljskem, ki so sedaj dobile svoj drugačni pomen in so namenjene zlasti vinskim kletem. Zato je bila v njej poleg predstavitve tudi pokušina domačih sortnih vin. Sledilo je kosilo v gostišču Šekoranja in nato še skromna slovesnost s podelitvijo priznanj vsem, ki so bili tokrat prejemniki enega od priznanj za darovano kri. Med prejemniki priznanj za darovano kri so bili tudi Zvonko Gračner, Blaž Rožej, Vinko Verbovšek in Marko Žohar, ki so prejeli plaketo in spominsko uro za 50-krat darovano kri, Bogomir Mastnak in Jolanda Sojč za 60-krat darovano kri ter Jože Habe, Franc Kapun in Samo Lah, ki so kri darovali že 70-krat. Vsem dobitnikom priznanj iskrene čestitke. Med prisotnimi je bilo tudi nekaj častnih krvodajalcev, ki tokrat niso bili prejemniki priznanja, oz. krvi ne darujejo več, vseeno pa so si moški z darovanjem za 50- in večkrat darovano kri in ženske za 30- in večkrat darovano kri to čast zaslužile, zato je prav, da se ob takšnih priložnostih spomnijo nanje.

Ekskurzijo so zaključili z ogledom grada v Brežicah, ki spada v okvir Posavskega muzeja Brežice.

Ljudmila Knez iz Sedraža je že napolnila 104 leta

V začetku septembra vsako leto skupaj z županom občine Laško Francem

Zdolškom, predsednico KS Sedraž Jožico Mišo Alešovec, predsednico Rdečega križa Danico Debelak in predsednikom Društva upokojencev Brankom Pavčnikom obiščemo tudi našo najstarejšo občanko Milko Knez iz Sedraža, ki je letos dopolnila že 104 leta in je po naših informacijah ena redkih, če ne kar edinih občank laške občine, ki je dočakala tako lepo starost. Vesela je bila našega obiska, mi pa prav tako. Z gospo Milko je vedno prijetno poklepetati, saj je še vedno zdravega uma in ve za vse, kar jo vprašamo. Povedala nam je, da razen pritiska, ki ga uravnava s tabletami, drugih zdravil ne jemlje, tudi boli jo nič ne. Le žal ji je, ker se ji je po pregledu lani vid še bolj poslabšal in bi bilo bolje, ko na pregled sploh ne bi šla. Sicer pa nam je razlagala, kako je nekaj dni nazaj pred njenim rojstnim dnevom bila povabljen na ohcet pravnuka, ki je bila na Otočcu in se je je tudi udeležila. Pa še med najbolj vztrajnimi svati je bila, ker je zdržala dolgo v noč. Čestitkam se pridružujemo tudi v uredništvu Laškega biltena.

Na obisku pri najstarejši občanki Ljudmili Knez v Sedražu

Do konca leta še štiri krvodajalske akcije v laški občini

Leto se nezadržno približuje k svojemu koncu, z njim pa tudi letošnje krvodajalske akcije v laški in radeški občini. Do konca leta so nam ostale še štiri krvodajalske akcije, ki jih organiziramo za potrebe celjske bolnišnice. Prva med njimi bo že v petek, 18. oktobra, od 7. do 10. ure v Osnovni šoli Antona Aškercar Rimske Toplice. V mesecu decembru pa imamo po tradiciji tri krvodajalske akcije, ki bodo v Thermani – Hotelu Zdravilišča Laško, in sicer 6., 13. in 20. decembra. Vsi krvodajalci in ostali občani, stari med 18. in 65. letom, ki ste zdravi, ste prisrčno vabljeni na eno od prej omenjenih akcij, za kar se vam iskreno zahvaljujemo.

Vlado Marot

Krvodajalke in krvodajalci Rimskih Toplic in Sedraža po prejemu priznanj

SKUPINA za STARŠE

ŠOLSKO LETO 2018/2019

Dragi starši, v novo šolsko leto smo že pogumno zakorakali in čas je tudi, da pričnemo s predavanji za starše v novi sezoni skupine za starše. Tudi letos smo za vas pripravili tri predavanja. Tokrat želimo s predavateljico izpostaviti področja, ki vas bodo z otrokom še bolj povezala. Zato smo v goste povabili naslednje predavateljice ...

Alenka Rebula Tuta – 17. oktober 2018, ob 17. uri

Alenka Rebula je učiteljica, pisateljica in predavateljica, ki jo zanimajo otroci, psihologija, odnosi in kultura miru. Na svoji spletni strani (<https://www.alenkarebula.com/>), kjer najdete o njej tudi več informacij, je objavljenih že več tisoč strani gradiva o njej zanimivih temah. Na našem predavanju bo predstavila temo

Otrokovo srce v naših rokah – kaj vse lahko naredimo za več sreče in ljubezni med nami in otrokom.

Katarina Kesič Dimic – 5. november 2018, ob 17. uri

Katarina Kesič Dimic pravi »Otroke imam preprosto rada. Verjamem vanje in jih spoštujem«. Te besede o njej povedo marsikaj. Je specialna pedagoginja, ki svoj poklic namenja opolnomočenju šibkejših. Zanje in za ljudi okoli njih piše knjige in članke. Njena področja so disleksija, ADHD, demenca, nasilje v družini in vzgoja. Več o Katarini in njenih knjigah lahko preberete na njeni spletni strani <http://katarinakesticdimic.com/index.html>. Na našem predavanju pa bo izpostavila **Vzgojarije – kako starševati**.

mag. Jani Prgič – 26. februar 2019, ob 16.30 uri

Magister Jani Prgič vodi Center MI, je mediator in NLP (nevrolingvistično

programiranje) trener. Opravljeno ima tudi usposabljanje za kliničnega hipnoterapevta. Združuje interdisciplinarna znanja, saj je poleg študija slovenskega jezika in književnosti, doštudiral tudi socialno delo z mladimi na Fakulteti za socialno delo in magistriral iz šolske in vrstniške mediacije na podiplomskem študiju socialne pedagogike. Tako je razvil ter nadgradil številne učinkovite programe za delo v skupinah in v razredih, kot so razvijanje skupinske dinamike, uporaba igre pri razvijanju optimalnih pogojev za delo v skupini, uporaba igre v terapevtske namene, upravljanje s »težavnimi« učenci in danes zelo znan program Življenje nad črto, ki je postal v zadnjih letih samostojen program. Več o programu si lahko ogledate na spletni strani (<http://center-mi.si/domov.html>). Svoje znanje bo predstavil tudi na našem predavanju, kjer bo govoril o temi **Poučevanje skozi gibanje**.

Srečanja bodo potekala v **Osnovni šoli Primoža Trubarja Laško – enota Deb-ro**. Posamezno predavanje traja dve šolski uri.

Vsa predavanja so brezplačna!

Veseli nas, da bomo skupaj raziskovali in nadgrajevali svoje znanje in starševske veščine!

KOTIČEK za STARŠE

»Na Norveškem vznikata trend, da otroci ostanejo doma, starša pa se izmenično selita k njim in od njih. Ko rečem trend, je to skoraj pretirano – obstaja približno 50 družin, ki to počnejo. Je to bolje? Ne vem. Ne verjamem. Razveze in razhajanja so položaj, ko kratko malo ne moremo imeti vsega pod nadzorom. Pač pa moramo preprosto uvideti: za nas je boleče – čeprav je morda tudi olajšanje – a za otroka je vedno strašno.« (Juul, 52)

Tokratni prispevek je namenjen predstavitvi ene izmed oblik izvajanja starševstva po razvezi – skupnemu starševstvu oz. sostarševstvu ali s tujko »co-parenting«. V tujini je ta oblika starševstva v praksi pogostejša kot pri nas, saj se pri nas v praksi zanjo starši odločajo zelo redko. Razlogi za to so predvsem v tem, da je za izvajanje sostarševstva potrebna zelo dobra medsebojna komunikacija med bivšima part-

nerjema in čustveno predelan in zaključen partnerski odnos. Sostarševstvo namreč temelji na dogovarjanju in prilagajanju, kar pa je veliko težje, ko se dogovarjata dva, ki ne živita več skupaj in katerih odnos je čustveno (še vedno) zelo intenziven.

Prvi test, ali zmoreta starša izvajati sostarševstvo v korist otroka je, kako in na kakšen način otroku sporočita, da sta se odločila za ločitev. »Skupna izjava sporoča: še vedno sva in bova vaša oče in mati in o vseh stvareh se bomo skupaj dogovarjali,« (Uvodić-Vranić, 90). S tem starša otroku podata bistveno sporočilo o tem, kako bo njihovo življenje na novo zastavljeno in ohranita občutek varnosti pri otroku. Starša se morata dogovoriti o vseh stvareh in načinu, kako bosta skupno starševstvo izvajala. »Ločeni starši so prisiljeni sodelovati. Najbolje je, da starši

izhajajo iz dejstva, da je v dobro otrok pomembno medsebojno sodelovanje, ne pa nasprotovanje, da je pomembno popuščanje, ne pa vojskovanje« (Udovič-Vranić, 122).

Ponekod v tujini se sostarševstvo izvaja preko modela »gnezda«. To pomeni, da otrok ostane v skupnem domu in da se oba starša izselita ter tedensko izmenjujeta pri otroku. Ta oblika je pogosto težko izvedljiva, predvsem zaradi finančnega vidika, saj to pomeni, da mora imeti družina tri bivališča – poleg bivališča, kjer živi otrok, še vsak od staršev svojega. Pozitivna stvar tega modela je, da se ohrani občutek varnosti otroka, saj otrok ostane v svojem dosedanem okolju, ohrani svojo socialno mrežo, prav tako ohrani enakovreden stik z obema staršema. Prav zaradi tega je iz vidika otroka po mojem mnenju to tudi najmanj stresen model.

Drugi model je »nihalo«, kjer otrok živi pri enem in drugem staršu, pri vsakem približno enako časa. Glede obsega bivanja pri enem in drugem se starša dogovorita glede na njihovo družinsko situacijo in zmožnosti (vezano predvsem na službene obveznosti). Najmanj obremenjujo-

če za otroka je zagotovo, če ima možnost bivanja en teden pri enem in en teden pri drugem. Večkrat pa je praksa tudi, da polovico tedna preživi pri enem od staršev in drugo polovico pri drugem. Ker je otrokovo socialno okolje – vrtec oz. šola, prijatelji in širša družbena mreža, zanj zelo pomembno, mora za takšno obliko varstva biti izpolnjen pogoj, da starša živita dovolj blizu. Prav tako mora imeti otrok pri obeh starših urejene bivalne in delovne pogoje. Starša pa morata dogovoriti tudi način, kako bodo »selitve« in »pakiranje« čim manj stresno za otroka. Predstavljajte si, da morate vi sredi tedna pripraviti stvari za drugo polovico tedna, pri čemer upoštevajte, da pakirate za šolo, občolske aktivnosti, prostočasne aktivnosti, oblačila, igrače in tako naprej. »V Skandinaviji morajo nekateri otroci zaradi deljenega skrbništva tudi fizično premagovati ogromne razdalje, na stotine kilometrov ... Če morajo otroci s tem začeti zelo zgodaj, pri treh do petih letih, jim to ne dene dobro – kot da na teh poteh od enega do drugega gospodinjstva na neki način zbolijo. Toda to se na žalost pokaže šele čez nekaj let in se zelo pogosto izrazi v šoli v obliki težav s pozornostjo ali učnih težavah in podobno. In tudi ubogi otrok ne ve nič o tem, saj ni ničesar opazil. Tako zelo je bil zaposlen z premišljevanjem o tem, kako naj bo danes sin svoje matere, jutri pa sin svojega očeta, da se nikoli ni vprašal: »Kdo pa sem pravzaprav jaz – zase?« (Juul, 52).

Starša pa lahko sostarševstvo dogovorita tudi na način, da ga v praksi izvajata na podoben način kot da bi bil otrok zaupan v varstvo in vzgojo le enemu od staršev. V tem primeru morata natančno dogovoriti stike in način izvajanja letih, saj obstaja velika verjetnost, da stiki ne bodo enakovredno razporejeni, kot pri prejšnjih dveh modelih. Ravno zaradi tega se starši redko odločajo za to obliko varstva in vzgoje. Iz vidika otroka pa so pomembne malenkosti, kot na primer otroku ljube stvari. »Tisti od staršev, ki ne živijo z otrokom, naj v svojem stanovanju obdrži nekaj otrokovih stvari, na primer njegov kotichek, njegov najljubši stol in ali kaj podobnega, tako da se bo otrok, ko bo prišel k njemu, dobro počutil, saj bo prišel v znano okolje« (Udovič-Vranič, 199).

V vseh primerih se morata starša dogovoriti, kje bo otrok imel urejeno stalno bivališče, kdo izmed staršev bo uveljavljal pravice iz javnih sredstev in otroka kot vzdrževanega družinskega člana. Zelo pomembno je tudi, da se otroka spodbuja »...pri vzpostavljanju odprtega odnosa z obema staršema, tako da je ta odnos ne-

posreden in jasen. Odnosi otrok do staršev so ključnega pomena za njihovo celotno življenje in za vse druge odnose, ki jih bodo vzpostavljali« (Udovič-Vranič, 194).

Prav tako pa morata starša dogovoriti tudi višino preživitve. Zakonsko je namreč urejeno, da se mora preživitva določiti in poravnati, saj je to pravica otroka. Zaradi tega se preživitvinski obveznosti ni mogoče odpovedati. Preživitva za otroka se določi glede na potrebe otroka in plačilne sposobnosti zavezanca. Pri modelu gnezda in nihala, kjer starša v enakem obsegu poskrbita za otroka, se v praksi pogosto dogovori preživitva, ki se nakazuje na skupni račun mladoletnega otroka, s katerim lahko razpolagata oba starša. V nekaterih primerih pa se starša dogovorita, da bosta preživitvo poravnala naravno – vsak bo v celoti finančno poskrbel za otroka v času, ko izvaja varstvo in vzgojo. Dogovor o preživitvi mora vedno upoštevati tudi delitev izrednih oz. povišanih življenjskih stroškov otroka – npr. nakup šolskih potrebščin, sezonskih oblačil, plačilo občolskih dejavnosti ipd.

Ne glede na to, komu se otrok zaupa v varstvo in vzgojo, oba starša ostajata starša in sta odgovorna za otroka. Obema ostanejo enake pravice in dolžnosti do otrok. Zato mora biti »...odnos, ki se med starši na novo vzpostavi po ločitvi, osredotočen na vzgojo skupnih otrok!« (Udovič-Vranič, 187).

»Po ločitvi se morajo starši dogovarjati, in to velja tako za skrbnike kot za tiste druge. Vse pomembne korake morajo izvajati na podlagi dogovorov in ob zavedanju tega, da otrok ni samo njihov. Tisti od staršev, ki poskuša imeti otroka samo zase, sproži vojno in bivšega partnerja pripravi do tega, da vrne udarec« (Udovič-Vranič, 113). Vojskovanje v tako občutljivih za-

devah zagotovo ni v korist otroka. Načelo za strokovne delavce in sodišča je samo eno – varstvo koristi otroka. In to načelo bi morala, ko se dogovarjata o novem načinu življenja njune družine, prevzeti tudi starša. V primeru, da starša potrebujeta pri dogovarjanju pomoč, je temu namenjena tudi različna strokovna pomoč npr. svetovanje na centru za socialno delo ali družinska medicija.

»Najsi torej velja pravilo 50:50 ali kakšno drugo – v vsakem od ločenih domov mora biti prostor za bolečino! Otroku mora biti dovoljeno, da vzame svojo bolečino s sabo, v katerokoli hišo gre, in da je ta bolečina z njim. Dovoliti mu moramo, da je tukaj in zdaj žalosten, da ima hrepenjenja in želje in tako dalje. To pa je za večino staršev težko, kajti večinoma so zelo zaposleni s sabo. Najsi bodo zagrenjeni ali zaljubljeni, najsi čutijo olajšanje ali karkoli že. Poleg tega ti starši živijo v prihodnosti, česar otroci ne zmorejo.« Da, trenutno je grozno, vem, in zelo zelo mi je žal, zadnja tri leta sva tvoj oče in jaz ... Žal mi je, ampak od zdaj bo bolje!« Nesrečni otroci pa samo sedijo tam in ne vedo, kaj bi s tem. Otroku potrebuje tri do štiri leta, da žalost predela. In temu morajo odrasli nameniti ustrezen prostor, mesto, prilagodljivost in odkritost« (Juul, 53).

Literatura:

- Juul, J. (2018). Vodja krdela: vodenje družine z ljubeznijo. Radovljica, Didakta.
Udovič – Vranič, L. (2016). Pustolovščina osebne preobrazbe 3, Vojna ali mir – ločeni starši: priročnik za ločene starše, ki imajo radi svoje otroke: enainštirideset primerov iz prakse. Ljubljana, eBesede.

*Klavdija Gorjup,
samostojna svetovalka CSD Celje,
enota Laško*

**CENTER STAREJŠIH
HIŠA GENERACIJ**

**Medgeneracijski center za druženje, ustvarjanje, rekreiranje, izobraževanje, uživanje v kulturnih dogodkih in razstavah ... ne glede na leta in kraj bivanja ...
Dobrodošli tudi PROSTOVOLJCI,
ki želite svoje znanje, spretnosti, večine ter vaš dragoceni čas in dobro voljo deliti z drugimi!**

Nahajamo se na:
Savinjskem nabrežju 6, v Laškem.

T: 03/ 734-18-80
F: 03/ 734-18-81
M: 051-436-240
E: center.starejsih@siol.net
<https://csd-lasko.si>
fb: HIŠA GENERACIJ LAŠKO

Kontaktna oseba: **Petra Kolšek**, prof. soc. in geo.

USTVARJALNO POLETJE, 2. SPREHOD ZA SPOMIN, ZLATA GENERACIJA IN JESENSKE AKTIVNOSTI

Ustvarjalno poletje

Zadnjih 14 dni avgusta smo v Hiši generacij namenili ustvarjalnim in zabavnim druženjem s počitnikarji.

Z barvnimi milnimi mehurčki smo poslikavali bela platna, ki so bila odlična za napise naših imen in za pritrjevanje naših umetnin, s šolskim koledarjem, ki ga je krasila sova, narejena v iris folding tehniki, smo se pripravljali na novo šolsko leto, kjer bodo naše beleznice okrašene s sovo v pickpoint tehniki, kjer smo z barvnimi nitmi šivali simbol modrosti, naša pisala bodo pospravljena v unikatnih lončkih, prav tako pa smo pisala z washu tapi svojevrstno dekorirali. Za nami je res pestro poletje, polno vtisov in doživetij, katere smo ujeli tudi v fotografski objektiv, tako da smo na eni iz med delavnic naredili tudi origami okvir za fotografije, med katerimi zagotovo ne bo manjkala fotografija gledališke predstave družinskega gledališča Kolenko, ki ga je gostil Dom starejših Laško. Za končno piko pa smo tudi v avgustu kuhali slastne jedi: mehiške tortilije z različnimi omakami, testenine s tunino omako, sočno pecivo in imitacijo jajc na oko.

21. 9. obeležujemo svetovni dan Alzheimerjeve bolezni,

vrste demence, bolezni, ki se vse bolj »zajeda« v naš vsakdan, ki ne izbira kraja, spola, let, izobrazbe, »izbere« pa naše najdragocenejše imetje: naš spomin. Ob tej priložnosti, smo združili moči in znanje: Hiša generacij Laško, Zdravstveni dom Laško in Dom starejših Laško in pripravili **2. sprehod za spomin v Laškem**. Namen sprehoda je ozaveščati posameznike in širšo javnost o simptomih demence, kako ravnati (komunikacija, oskrba, nega ...) z osebo, obolelo za demenco, kaj vse lahko naredimo za preventivo sami ter kakšne so poti pomoči, ko zaznamo, da nam spomin ne služi več tako, kot bi moral oziroma to opazimo pri svojcu, sosedu, znancu. Hvala Lidiji Hrovat iz Zdravstvenega doma Laško, Ireni Kovčan in Klavdiji Cepuš iz Doma starejših Laško za informacije, znanje in gostoljubje.

Zlata generacija

Kdaj je človek star? Kje je meja let, ki jo človek prestopi in postane »pravnomočen« član zlate generacije? Zaenkrat še ni jasno in univerzalno določena. Organizacija združenih narodov na svoji spletni strani določa starost od 60 let navzgor. Slovenska statistika pa med stare prebivalce umešča vse, ki so stari 65 let in več in iz SURS-a lahko razberemo, da se je med leti 2011 in 2018 v občini Laško povprečna starost prebivalcev dvignila iz 42,4 na 44,5 let, delež starih prebivalcev pa je iz 18 % narastel na 21,1 %. Trenutno je slovenska povprečna starost 43,2 leti, delež oseb, starih 65 let in več pa je v Sloveniji 19,4 %. Prebivalstvo se stara. Zato mora biti skrb za kvaliteto življenja posameznika vseživljenjska prioriteta. Pred 28 leti je Generalna skupščina združenih narodov **1. OKTOBER** razglasila za mednarodni

dan starejših; zlate generacije, ki ji v Hiši generacij Laško namenimo že 13. leto posebno pozornost; tako da jo vključujemo v aktivnosti, katerih rdeča nit je druženje in povezovanje generacij med seboj. Zlata generacija dobrohotno razdaja svoje spretnosti, znanje in izkušnje, predvsem pa modrost, ki jo mlajše generacije še-le pridobivajo.

»Verujem v starost, moj prijatelj. Delati in postarati se, to je tisto, kar od nas pričakuje življenje. In to, da si nekega dne star in še vedno ne razumeš vsega, ampak da šele spet začeneš, da spet začeneš ljubiti, upati, hrepeneti, da poskušaš vse povezovati z oddaljenim in neizrekljivim, vse tja do zvezd.« (Rainer Maria Rilke)

Brezplačno pravno svetovanje

V Hiši generacij Laško organiziramo brezplačno pravno svetovanje, ki bo potekalo 1-krat mesečno, načeloma **1. ponedeljek v mesecu**. Na svetovanje se je potrebno *predhodno naročiti*:

- osebno na Savinjskem nabrežju 6, Laško,
- po telefonu: 03-734-18-80, 051-436-240 ali
- elektronski pošti: center.starejsih@siol.net.

Individualno svetovanje bo potekalo v prostorih Hiše generacij Laško, kjer vam bo odvetnik Pavel Teršek podal osnovne informacije o vašem pravnem položaju in nasvet s področij dednega, družinskega, delovnega prava ipd.

7. novembra VARNA VOŽNJA, 21. novembra POČUTIM SE VARNO

7. novembra, ob 17. uri vas vabimo na predavanje AMD Laško: **VARNA VOŽNJA**; ki je namenjeno vsem izkušenim voznikom, da preverite, obnovite in utrdite svoje znanje o varni vožnji z avtomobilom. Na razpolago bo tudi inštruktor vožnje, s katerim se boste lahko dogovorili za brezplačno vožnjo z inštruktažo.

Družina, domače okolje, okolje, v katerem bivamo, naj bi bil prostor, kjer se človek počuti varno in kadar v njem zaznamo nasilje (fizično, psihično, ekonomsko ...), je še toliko težje verjeti, da se ravno to dogaja.

Vabljeni **21. novembra, ob 17. uri** na predavanje **POČUTIM SE VARNO**, kjer bomo s strokovnimi delavci CSD Celje-enota Laško spregovorili o oblikah nenasilnega vedenja in vrstah pomoči.

13 let Hiše generacij Laško

V **petek, 30. novembra 2018, ob 18. uri** vabljeni, da skupaj z nami praznujete 13 let delovanja našega in vašega medgeneracijskega centra Hiše generacij Laško. Medgeneracijsko obarvan program bomo obogatili z **razstavo adventnih venčkov, aranžmajev ter prazničnih dobrot**.

Petra Kolšek, koordinatorka aktivnosti v Hiši generacij Laško

POGOVORNA SKUPINA »NARCISE« V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

Zaključilo se je obdobje hladnih dni, ko smo se prvič srečali. Takrat so v vseh svojih odtenkih zacvetele narcise. Mizo smo pogrnili s prtičkom in nanj postavili šopek narcis. Prav te so nas prepričale, da danes nosimo njihovo ime. Sestavili smo pogovorno skupino v zasedbi 10 stanovalcev in prostovoljk Slovenskega društva hospic.

Na prvem srečanju v aprilu smo začeli tkati naše vezi in poiskali smisel bodočih srečanj - posvetiti se predvsem pogovoru, delitvi osebnih doživetij, krepitvi medsebojnih odnosov ter premagovanju osamljenosti in težav, ki jih prinaša starost. Pomen osebnih odnosov in praznik velike noči sta bili naši prvi temi. Ob počasnem srkanju dopoldanske kavice so stanovalci pobrskali po spominih in podelili kakšno izkušnjo iz mladih dni.

V maju je v naši sobi delovne terapije, kjer potekajo srečanja, zadišalo po šmarnicah in španskem bezgu. Govorili smo o temeljnih človekovih vrednotah. Vsak je izpostavil lastnih pet najpomembnejših vrednot. Prevladale so zdravje, družina in ljubezen. Pogovor smo obogatili z zgodbami iz preteklosti in ugotovili, da se prioritete iz mladih dni naših stanovalcev niso veliko spremenile, niti po vrstnem redu ne.

Tretje srečanje nismo posvetili političnim temam pred državnozborskimi volitvami, temveč smo uvodoma naredili nekaj vaj za ohranjanje kognitivnih sposobnosti in nadaljevali s temo rojstnih in družinskih imen.

Junjsko srečanje v barvah begonij smo pričeli z utrinki z zaključne prireditve natečaja Naj prostovoljec, ki je potekala na Brdu pri Kranju, na katerem sodelujemo tudi prostovoljci Slovenskega društva hospic. Temo dneva smo nato namenili krvodajalstvu, darovanju organov in tkiv po smrti, predelali mejnike na področju transfuzijske stroke in vrednote, ki se zagovarjajo. Stanovalci so predstavili, kako so odvzemi krvi potekali nekoč in skupaj smo zaznali današnji napredek pri pripravi krvnih komponent.

V času, ko večina ljudi že dopustuje med valovi, smo v juliju naredili veliko

ekološko akcijo. Pogovorno seveda, igrali smo se uganke in spoznali nove člane, ki so se pridružili skupini.

Prvi september navadno pospremi prvi šolski dan, zato smo srečanje pričeli s spomini nanj. Neverjetno, kako se starejši ljudje spomnijo tega dne, točno vedo, kako je potekal dan, kako so bili oblečeni, prav tako jih še vedno spremljajo občutki veselja, strahu in radovednosti takratnega prvošolčka, ki se je na pot k znanju podal v težkih pogojih. Nadalje smo potrenirali možgane in polni koncentracije nadaljevali z izbrano temo. Prepoznali smo, da se z leti človek spreminja na različnih področjih, tako v razmišljanju, dejanjih in besedah, eni bolj, drugi manj. Življenje te vsak dan naredi bolj trdnega in pokončnega, k čemur pripomorejo lepi in mračni dogodki. Vsekakor pa so najlepše stvari v življenju tiste preproste. Takrat se počutimo svobodni. Stanovalci so podelili nekaj osebnih trenutkov, presenečenj, izpolnitev velikih želja in srečanj z ljubo osebo.

Danes, ko se že bolje poznamo, lahko rečemo, da se naša srečanja začnejo s prijaznim pozdravom in iskrenim nasmehom ter nadaljujejo s sproščenim pogovorom, s poslušanjem do sočloveka in veliko mero spoštljivosti. Zaključki srečanj nam vsem prinašajo novo vero, upanje in ljubezen. Prav zato nam je tako lepo.

Nataša Brežnik

*vodja prostovoljcev Območnega odbora
Celje Slovenskega društva hospic*

UTRINKI AKTIVNOSTI IZ DOMA STAREJŠIH LAŠKO

Od poletnih počitnic je minil že mesec in pol, vendar je v Domu starejših Laško spomin na njihov zaključek še zelo živ. Zaključili smo jih namreč na prav poseben način. Predzadnji avgustovski dan smo v goste povabili otroke, ki so dneve preživljali v Hiši generacij in otroke zaposlenih v domu. Naše med-

generacijsko druženje so popestrili člani družinskega gledališča Kolenc. Igra z naslovom Babica ni odveč je bila zabavna in poučna hkrati. Za dodatno dobro voljo je poskrbel nepogrešljivi Vodomček, za prijetno sladkanje pa so bile zaslužne naše kuharice. Stanovalci so šolarjem zaželeli uspešen vstop v šolo, slednji pa so nam obljubili, da nas bodo obiskali tudi med šolskim letom.

Prijetno tople septembrske dni smo izkoristili za druženje v domskem parku in za sprehode. Med drugim smo se podali tudi v Zdraviliški park. Na poti smo se v Zdravilišču Laško okrepčali z zdravilno termalno vodo in se razgibali na novih fitness napravah na prostem.

Pozabili pa nismo niti na obujanje starih običajev. Ličkanje ali kožuhanje kot radi rečemo, je star slovenski običaj, ki ga danes le še redko srečamo. V našem domu nam ga je letos uspelo pripraviti s pomočjo družine Pušnik Aleš, ki se ji najlepše zahvaljujemo.

Čas hitro teče in že nam je na vrata potrkal 1. oktober – mednarodni dan starejših. Letos smo ga obeležili že osemindvajsetič, generalna skupščina ZN je leta 1990 prvi oktober namreč razglasila za mednarodni dan starejših.

Praznik starejših smo v Domu obeležili z že tradicionalnimi 7. športnimi igrami stanovalcev, kjer smo se vsi zelo zabavali. Na ogled pa smo postavili tudi čudovito razstavo izdelkov stanovalcev, ki si jo lahko ogledate med 9.00 in 17.00 uro vse do 21. oktobra. Veseli bomo Vašega obiska.

18. oktobra med 12.00 in 17.00 uro v Domu v sodelovanju z Združenjem za pomoč pri demenci Spominčica organizira-

mo izobraževanje z naslovom »Za demenci prijazno skupnost«. Vabljeni, da se nam pridružite vsi tisti, ki bi si želeli pridobiti znanje o tem, kako ravnati ob stiku z obolelim za demenco. Obvezne so predhodne prijave na telefon: 03 73 45 246. Udeležba je brezplačna.

Janja Podkoritnik Kamenšek,
vodja programa oskrbe starejših

SREČANJE ČLANOV DRUŠTEV UPOKOJENCEV LAŠKE ZVEZE

Občinska zveza društev upokojencev letno organizira srečanje svojih članov. Tako smo se tudi letos, 23. 8., zbrali na Turistični kmetiji Salobir. Glavna organizatorja DU Šentrupert in ZDU Laško sta se zelo potrudila, saj se je srečanja udeležilo preko 350 članov iz vseh sedmih društev laške občine. Za vse udeležence je bil organiziran avtobusni prevoz, tudi vreme nam je bilo naklonjeno.

Člane društev so pozdravili glavni organizator – predsednik DU Šentrupert Martin Pušnik, predsednik KS Šentrupert Drago Pušnik, predsednik ZDU Laško Željko Grofelnik in predsednik PZDU Celje Silvo Malgaj. Rdeča nit vseh pozdravnih nagovorov je bilo povezovanje in druženje, kar si naši člani najbolj želijo.

Sledil je kulturni program, kjer so nastopili citrarji, pevci MePZ pod vodstvom Marjete Ferlež, recitatorka s pesmimi že pokojne, dolgoletne predsednice DU Zidani Most gospe Zlate Strel.

Za zabavo in ples je poskrbel Ansambel Simona Gajška, za odlično in hitro postrežbo kosila je poskrbel gostitelj Salobir.

Bolj poskočni so se zavrteli, 40 jih je sodelovalo na športni zabavi v metanju krogov in alki, ostali pa so se družili, obujali spomine in se sprehajali po čudoviti naravi okrog kmetije.

V našo zvezo je včlanjenih 1556 upokojencev, ki preko društev s svojimi aktivnostmi dokazujejo, da starost ni ovira, temveč samo še eno lepo življenjsko obdobje. Pri naših društvih lahko hodite na izlete, pohode, srečanja, se rekreirate v telovadnici, udeležujete organizirane nordijske hoje, lahko ste športno aktivni na več področjih (pikado, kegljanje, balinanje, rusko kegljanje, streljanje, ribolov).

Veliko delamo tudi na socialno humanitarnem področju, kjer pa žal marsikje »šepamo«. Vedno manj je prostovoljcev, mlajši pa nimajo interesa za tovrstno delo.

Vendar smo vseeno zadovoljni z našim delom, saj je naš cilj predvsem zadovoljevati in ohranjati kakovost življenja na vseh področjih, spodbujati druženje in različne oblike aktivnosti. Seveda si želimo tudi čim več prispevati k razvoju družbe.

Na koncu lahko rečemo, da je bil namen dosežen, lepo smo se družili. Vsekakor pa si takih srečanj še želimo. Hvala organizatorjem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je to srečanje res lepo uspelo. Na svidenje na prihodnjem srečanju.

Irena Flis

Foto: Martin Pušnik in Slavko Pristovnik

JUBILEJNI POHOD DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠENTRUPERT

Pri DU Šentrupert ni nikoli dolgčas, saj se kar naprej nekaj dogaja. Za njihove člane tako ne drži hudomušen rek, kako upokojenci nimajo časa, ker si ga ti vzamejo za vrsto aktivnosti. Udeležujejo se raznih športnorekreacijskih tekmovanj in družabnih prireditev ter sodelujejo pri drugih zadevah, ki so v domeni upokojencev.

V juniju je bil izpeljan zanimiv izlet na Goro Oljko z ogledom Polzele in okolice, kjer so se udeleženci seznanili z zgodovinskimi, turističnimi in kulturnimi znamenitostmi tega območja, za

krajši čas pa so se zadržali tudi v postojanki nekdanjega malteškega viteškega reda, v obnovljenem gradu Komenda.

V avgustu je DU Šentrupert skupaj z ZDU Laško v Trobnem Dolu organiziralo srečanje upokojencev laške občine, ki so se ga udeležili v večjem številu. Snidenje je bilo zelo prijetno in veselo, predvsem namenjeno medsebojnemu druženju, klepetu in dobri volji, vmes pa se je razlegala tudi lepa, domača slovenska pesem. Udeleženci so bili s prireditvijo izredno zadovoljni, pri čemer so izrazili zahvalo in željo, da se taki prijetni dogodki še ponovijo.

Septembra letos pa je bil pri društvu izhoden tudi jubilejni, 50. pohod, ki se ga vsak mesec udeleži lepo število pohodnikov, saj so relacije primerne letom in kondiciji seniorjev. Pri tem pa je dobrodošlo tudi druženje in gibanje v naravi, kar seveda pozitivno vpliva na zdravje in dobro počutje udeležencev. To pa je za starejšo populacijo še kako pomembno.

»Zlati« pohod je bil obeležen z jubilejno torto in prijetnim zaključkom tematsko turistične poti na Sveto Trojico nad Jurkloštrom. Ob tej priliki so udeleženci prejeli simbolične medalje kot priznanje za doslej prehojene poti, s spodbudo in željo, da po svojih močeh takšen tempo vzdržujejo tudi v bodoče. Pri tem gre organizatorjem, pobudnikom in vsem ostalim, ki se kakorkoli angažirajo za pohodništvo, iskrena zahvala, vsem skupaj pa čestitke za vztrajnost in vzdržljivost.

Še vnaprej želimo vsem pohodnikom čvrstega zdravja ter še veliko varnih korakov in prijetno prehojenih kilometrov, če pa imate čas in voljo, se jim lahko vsak drugi četrtek v mesecu pridružite.

Marija Oprešnik
Foto: Zvonka Novak

VIKEND SEMINAR DRUŠTVA SOŽITJE LAŠKO V RADENCIH

V času od 5. do 8. 7. 2018 smo člani Društva Sožitje Laško preživljali prijetne dneve v sončnih Radencih. Tako kot vsako leto, smo tudi letos skupaj doživeli štiri nepozabne dni, v času katerih smo se izobraževali, zabavali, dobro jedli in poskrbeli tudi za sprostitve našega telesa.

Nastanjeni smo bili v Hotelu Radin, kjer smo bili zelo zadovoljni. Vsak večer smo se zbrali v sejni sobi, kjer smo naredili pravi žur. Zahvala gre našim štirim animatorjem, ki so poskrbeli za po-

zitivno vzdušje. Betka Pfeifer, Anja Stopar, Jernej Stopar in Jelka Kapun so nam organizirali spoznavni večer, večer Laške zvezde plešejo, kjer smo se vsi udeleženci pod strogim očesom žirije zavrteli kot profesionalni plesalci, in zaključni večer, kjer se je pelo, plesalo in še marsikaj. Izjemno zanimivo je bilo, ko smo se igrali igro skriti prijatelj ter svojim izžrebanecem vse dni podtikali lepa sporočila in darilca.

Udeležili smo se dveh predavanj. Pri enem je bilo govora o osebah z motnjo v duševnem razvoju in njihovem vključevanju v socialnovarstvene ustanove, drugo pa je bilo naravnano bolj praktično, saj smo se podučili o osnovah nordijske hoje ter se tudi sami preizkusili, prav

tako smo se pod vodstvom strokovnega trenerja dobro ogreli v fitnesu. Takšne vsebine so za nas koristne, saj tako lažje razumemo svoje otroke, hkrati pa izvedemo koristne informacije o zdravem načinu življenja.

Preostanek dni smo seveda zapolnili s kopanjem v dobro urejenih bazenih Hotela Radin, kjer smo se z ostalimi člani lahko pogovorili o vsakdanjih zadevah.

Zahvalila bi se rada tudi našemu predsedniku Francu Rajhu, ki nam je organiziral in omogočil nepozabno doživetje v Radencih. Domov smo odšli dobre volje, h kateri smo prispevali tudi sami. Bil nam je zelo lepo.

Anica Bricman

RAZSTAVA ROČNIH DEL DRUŠTVA INVALIDOV LAŠKO

11. julija je bila otvoritev ročnih del marljivih rok članic in članov DI Laško v Hiši generacij.

Ga. Petra je s svojim žametnim glasom pozdravila vse navzoče. Po krajšem kulturnem programu pa je k otvoritvi razstave povabila predsednika DI. Miha Lončar je pohvalil razstavljen

in samo postavitev razstave. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k postavitvi te

razstave. Nastopajoče je obdaril s skromnim darilom in povabil prisotne k ogledu razstave. Razstavljen dela so bila res nekaj posebnega. Ugotovili smo, česa vsega so sposobni invalidi v invalidskih vozičkih ali kako drugače prikrajšani za življenje, kakršnega ima zdrav človek. Res je bilo kaj videti. Prava paša za oči in dušo.

Nato pa je sledilo druženje ob mizi, obloženi z dobrotami, ki so jih pripravile članice DI.

Razstava je bila odprta tri dni in zelo dobro obiskana.

Marija Janc

SREČANJE INVALIDOV NA KOPAH

4. avgusta smo se člani DI Laško odpravili na srečanje invalidov na Kope. Za cel avtobus in še kombi nas je bilo. Kope so res čudovit kraj za druženje ob vseslovenskem srečanju invalidov. V dopoldanskih urah smo prispeli na kraj prireditve. Vrhovi visokih dreves so že bili v objemu sončnih žarkov in kaj kmalu se je sonce razlilo po vsej planoti.

Prišel se je uradni del tega srečanja. Vrstili so se govorniki. Pozdravljali so prisotne in nam zaželeli kar najlepše preživeti dan. Posebno pozornost so posvetili najstarejšim članom DI iz posameznih krajev med katerimi je bila tudi naša članica ga. Žibret. Vmes pa so nam veselo prepevale ljudske pevke.

Po uradnem delu smo se lahko udeležili maše pri kapelici sv. Ane in se tako nahranili z duševno hrano. Spet drugi so se lahko izkazali v tekmovanju v treh disciplinah. Tekmovanje je bilo res zabavno, saj je potekalo v sproščnem športnem duhu primeren za invalide. Da ne govorimo o dobri hrani, katero smo si lahko poiskali pri stojnicah. Nato pa so zazveneli zvoki lepe slovenske glasbe, v katerih smo lahko uživali in se veselo zavrteli v popoldanskih uricah. Ure, ki so nam bile namenjene za uživanje

med svojimi prijatelji in znanci, so čisto prehitro minile. Dogovorjena ura za odhod iz Kop se je neusmiljeno bližala.

Morali smo se posloviti, še enkrat globoko zajeti ta svež zrak in se napotiti v dolino. Z lepimi spomini na druženje s prijatelji in prečudovito naravo smo se v poznih popoldanskih urah vrnili nazaj v Laško. Veselimo se ponovnega srečanja.

Marija Janc

ZGODBA O PROSTVOLJSTVU

Eriki Kajtna prostovoljstvo predstavlja način življenja. O prostovoljskem delu govori z žarom, zato njen sogovornik hitro začuti, da ga opravlja z vso dušo. Že v otroštvu je bila v njej prisotna želja po pomoči sočloveku, da lahko že z malenkostmi nekemu polepša dan, ga nasmeje in osreči. »Za nekoga, ki pomoči ne potrebuje, bi se takšna dejana zdela povsem nepomembna, tisti, ki pa pomoč potrebuje, mu je takšna pozornost neprecenljiva. Občutek zadovoljstva in sreče, ki te navdaja ob prostovoljskem delu, je neprecenljiv in ga je težko opisati z besedami,« meni Erika.

Otroštvo je preživela v enem izmed celjskih blokov, kjer je vedno rada pri-

skočila na pomoč sosedom; namesto starejših se je odpravila po nakupih ali jim pomagala pri nošenju vrečk iz trgovine, večkrat so ji mlajše mamice v varstvo zapupale svoje otroke. Ker je v njej od nekđaj

prevladovala težnja po pomoči ljudem, je temu želela prilagoditi tudi poklic. Razmišljala je o delu medicinske sestre ali zdravnice, a predlogi iz okolja so jo preusmerili na drugo pot. »Želja po pomoči je bila zmeraj prisotna v meni, ampak se je potem odrazila na prostovoljstvu.« Po izobrazbi je magistra managementa in je zaposlena v Kmetijski zadrugi Laško v oddelku prodaje. Z družino živi na manjši kmetiji, kjer se je hitro priučila vseh del, zato ji tudi delo z različnimi stroji in orodji ni tuje. Njen vsakdan je tako napolnjen z različnimi aktivnostmi, a vedno najde čas še za prostovoljstvo. »S pravo organizacijo ena ura na teden človeka ne more odvrniti od prostovoljskega dela, nekemu pa naredi tisto uro ali dve nepozabni.«

Čeprav vedno rada priskoči na pomoč tistim, ki jo potrebujejo, ne glede na

starost, večino svojega prostovoljskega časa nameni starejši populaciji. Rada prisluhne njihovim življenjskim zgodbam in doživetjem, v katerih nastopajo otroci, vnuki ... Tako poskuša vsaj malo polepšati njihov vsakdan ter prispevati k njihovi kvalitetnejši in lepši jeseni življenja.

Erikina prostovoljska pot se je pred leti priključila Thermaninemu Domu starejših Laško, kjer so jo z veseljem sprejeli medse in kjer danes preživi kar nekaj uric prostega časa z njihovimi varovanci. »Z gospo Fani, ki jo obiskujem v omenjenem domu, greva pogosto na sprehod, v trgovino ali pa se odpeljeva na kakšen hrib in opazujeva naravo. Pri tem se veliko pogovarjava in smejiva. Vedno izvem kakšno novo zgodbo iz njene mladosti,« opisuje Erika, ki dom, če le utegne, obišče najmanj enkrat na teden. Kadar obveznosti tega ne dopuščajo, izgubljeni čas nadomesti in se oddolži z daljšim obiskom. V domu ima dogovorjen individualen obisk z gospo Fani, a ker Erika pogosto s sabo pripelje hči Neli, se njihovi skupinici pridruži še kakšna varovanka doma.

11-letna Neli, ki se nama je z Eriko pridružila pri pogovoru, že stopa po maminih stopinjah, saj skupaj z njo pogosto in z veseljem obiskuje varovance doma starejših. »Zelo mi je všeč, sploh, ko vidim ljudi, ki so veseli, ko prideva z mamicco,« svoje prostovoljske začetke opisuje Neli, medtem ko je Erikin 19-letni sin Nik že več let prostovoljni gasilec v Rečici, kot osnovnošolec pa je sodeloval kot pobiralec žogic na prvenstvu invalidov v namiznem tenisu. »K prostovoljstvu sta otroka pristopila samoiniciativno.

Mogoče sem k temu pripomogla s svojim vzgledom in načinom razmišljanja,« meni Erika.

Njen entuziazem in zadovoljstvo ob delu so opazili zaposleni v Thermaninem domu starejših, ki so jo kot kandidatko prijaviли za prostovoljko leta 2018 na natečaj Mladinskega sveta Slovenije, ki je letos bil razpisan že 17. zapored. Razglasitev zmagovalcev natečaja, ki je potekal pod pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja, je bila junija, ko je tudi Erika prejela priznanje za sodelovanje na natečaju. Ob kandidaturi je bila presenečena ter hkrati vesela in počaščena. »To je že ena potrditev, da sem pred leti, ko sem stopila na pot prostovoljstva, storila prav.«

Več let že Erika sodeluje z Društvom Generator, društvom za pomoč starejšim in drugim ranljivim skupinam ljudi. Pred leti se je je dotaknila zgodba o podarjeni šolski torbi in takoj naslednji dan je stopila v kontakt z društvom – takrat je svojo šolsko torbo podarila tudi Neli, ki je izrazila željo po sodelovanju tudi v projektu Božiček za en dan. »Takrat se je odpovedala svojemu darilu za božič,« s ponosom razlaga Erika in dodaja, da z veseljem kot družina podarijo kakšno stvar, ki je ne potrebujejo. »Nekaj, kar je nam samoumevno, drugemu ni in vseh mi je, da tudi otroka tako razmišljata.«

Eriki že prostovoljsko delo predstavlja del aktivnega preživljanja prostega časa, a vseeno čas, ki ga ne posveti prostovoljstvu, nameni svojim otrokom in družini. Proste trenutke rada preživlja v naravi, predvsem z nabiranjem kilometrov na kolesu ali na daljših sprehodih, ko pa dnevi postanejo krajši in hladnejši, si čas krajša z dobrimi knjigami ali skupinskimi vadbami, kot sta pilates ali zumba.

Solidarnost, spoštovanje, sožitje

»Prostovoljstvo pomeni biti človek, ki je pripravljen pomagati sočloveku in ki se trudi za boljši jutri posameznika in družbe,« pravi Erika. Vrednote, ki jih krepi prostovoljstvo, so vodilo tudi v njenem življenju – solidarnost, odgovornost do sočloveka in narave, spoštovanje, sožitje, medgeneracijsko povezovanje so le nekatere, s katerimi se prostovoljec srečuje v času, ki ga namenja drugim. Hkrati s prostovoljstvom človek preverja tudi lastne sposobnosti, spretnosti in znanja, meni Erika, ki ji nasmeh na obrazu sočloveka da notranji mir in zadovoljstvo. »Vse, kar sem želela s svojim delom doseči je, da so bili ljudje srečni, veseli in zadovoljni.«

Življenje nam vsakodnevno prinaša nova znanja in veščine, pri tem ni izjema niti prostovoljstvo, ki je po Erikinem mnenju posebna izkušnja, doživetje ter spoznavanje drugih in samega sebe. »Je doprinos posamezniku in družbi, je rast in plemenitenje svoje lastne identitete ... prostovoljstvo je nekaj neprecenljivega. Odpre druge dimenzije in drugačen pogled na življenje in ljudi okoli sebe. Pripelje te do spoznanj, ki bi jih drugače le redko doživel.«

Erika ugotavlja, da smo ljudje velikokrat pripravljene pomagati in znamo stopiti skupaj, predvsem ob naravnih nesrečah ali ko nekdo čez noč ostane brez vsega. A ko se življenje vrne v ustaljene tirnice, večina ne najde več časa za pomoč drugim. »Če bi vsaj eno uro na teden namenili prostovoljskemu delu, bi bila družba veliko bolj prijazna, srečna, zadovoljna in predvsem strpnost,« meni. Bodočim prostovoljcem svetuje, naj ne odlašajo z odločitvijo, naj zberejo pogum in naredijo prvi korak – pobrskaajo po spletu, kjer je ogromno informacij o prostovoljskem delu, ali preprosto pokličejo v kakšno društvo, kjer bodo zagotovo veseli njihovega klica. Sama je vesela, da se je odločila za ta korak in pred leti prišla telefon ter poklicala v laški dom starejših. »Vsak bo neizmerno vesel lepe besede, pogovora, nasmeha. Neizmerno bodo hvaležni za vsak trenutek, ki ga boste preživeli z njimi. Vi pa boste domov odhajali nasmejani in zadovoljni, saj boste vedeli, da ste za nekoga naredili nekaj dobrega in neprecenljivega. Ne glede koliko boste dali, vedno boste domov odšli z nečim več,« zaključuje Erika.

Nika Teraž

Foto: osebni arhiv Erike Kajtna

VRTIČKANJE ZA VRTCE

Vsak nov sklop in načrtovane dejavnosti, ki jih izvajamo v oddelku, praviloma otrokom predstaviva v jutranjem krogu. Tokrat sva otrokom pripravili vrečke s semeni, malim vrtnim orodjem, zemljo in rokavicami.

Kot vsi otroci, tudi naši radi pogledajo nove stvari z očmi in rokami. Semena in zemljo so pretipali, si ju ogledali, povohali ter poslušali, kako (semena) zvenijo v embalaži in tako uporabili skoraj vsa čutila.

V sklopu projekta Spar Kot nekoč smo v Vrtnu Laško postavili na igrišču visoki gredi v velikosti 200x100x60 cm. Visoke grede sta nam hišnika g. Dani in g. Boštjan najprej postavila na dogovorjeno mesto, ju zaščitila pred voluharjem, na dno naložila debelejšje in tanjše veje (drenažo), na drenažo naložila ovčjo volno, nato napolnila z obrnjeno travno rušo in zemljo, preplastila z listjem in grobim kompostom (pokošeno travo), dodala zemljo in na koncu še humus.

Po sejanju semen v visoke grede so otroci dnevno pomagali zalivati grede. Opazovali so, kdaj se bodo pojavile prve rastline in prva sta na plan prikukala fižol in rumena koleraba, sledili pa so solata, korenje in paradižnik. Visokemu fižolu in paradižniku smo postavili bambusove palice za oporo. Vrtno gredo smo nekajkrat tudi opleli.

Za lažjo predstavo, kako kali fižol, smo le tega nasadili v prozorna lončka. Prvega smo napolnili z zemljo, drugega z vato ter nato dnevno spremljali kalitev fižolov. Otroci so ob koncu opazovanja v razpredelnici zabeležili postopno kalitev fižola.

V maju smo pohrustali prvo rdečo redkev, ki so jo poskusili vsi otroci, tudi tisti, ki je drugače ne marajo. Nekateri izmed njih so ugotovili, da tudi v vrtnu ni dobra. V juniju smo jedli prve kumarice in solato. Dočakali smo prve bučke, korenje in rumeno kolerabo. Lepo je dozorel paradižnik, fižol se je visoko ovijal in solata je naredila glave. Med počitnicami smo poskušali domače dobrote iz slovenskih avtohtonih vrst semen ter skrbeli za vrt vse do konca septembra, ko smo pobrali še zadnje buče in por. Zdaj na njem sameva samo še drobnjak, ki bo počakal do pomladi, da bomo lahko v grede nasadili in posejali nove rastline.

Kaj so otroci pridobili s sodelovanjem v projektu?

Otroci so pridobili nova znanja. Spoznavali so razliko med sejanjem in sajenjem, seznanjali so se s slovenskimi avtohtonimi vrstami semen, spoznavali so vrtna orodja in uporabo le teh, opazova-

li rastlin in opazovali male živali na vrtu, skrbeli za posevke z zalivanjem in ugotovili, da je življenje živih bitij odvisno od drugih bitij in od nežive narave, se seznanili s pomenom zdrave prehrane. Pridobili so delovne navade z delom na vrtu. Pri bivanju na igrišču se mnogi odpravijo opazovati visoke grede, poročajo o rasti plodov in se s sovrstniki pogovarjajo o pridelkih.

Vedoželjnost, znanje in domišljija so značilne za predšolske otroke. Vsako leto

se naučimo nekaj novega, ne le otroci, tudi mi odrasli, ki smo povezani z njimi. Pogostokrat nas vzgojitelj otroci postavijo pred izziv za iskanjem novih znanj, da lahko o določeni temi govorimo, jo spoznavamo. Tako se je dogajalo tudi to šolsko leto, ko sva z Andrejo morali sestri za računalnik, prebrskati kakšno knjigo ali priročnik, da sva otrokom lahko podali nova znanja. Bilo je lepo, poučno in zanimivo.

*Otroci oddelka Veverice
z Andrejo in Natalijo*

VRTEC DEBRO

S prvimi koraki v novo okolje

Ko se poletje že rahlo nagiba k jeseni, prihaja čas, ki prinaša nove radosti.

Po vrtnem igrišču se že sliši odmev otroških glasov. Za nekatere pa so se vrtna odprla prvič. In da je bil prvi stik

z novim okoljem čim bolj prijazen, smo se na to morali pripraviti prav vsi. Starši, otroci in tudi mi, strokovni delavci.

Kar 14 malčkov v starosti od 11 mesecev do dveh let je v tem času že napolnilo oddelk »Kapljice« v enoti Debro. Vsi so se nekako prvič ločili od staršev za daljši čas. Obe strokovni delavki sva se malih raziskovalcev razveselili in nanj tudi strokovno pripravili.

Najprej sva v oddelk na prvo srečanje povabili le starše, se z njimi spoznali in jim na kratko predstavili način življenja v našem vrtnu. Prve korake v naš svet pa so skupaj s svojimi otroki naredili skupaj. Igra jih je vodila skozi proces uvajanja. Postopno in radovedno so raziskovali nov prostor, igrače, vrstnike. Pri tem sva otroke opazovali, se jim poskušali približati in jim želeli omogočiti, da bi bile nji-

hove prve izkušnje čim bolj pozitivne. In s skupnim sodelovanjem nam je uspelo. Otroci danes že samostojno raziskujejo in so sposobni brez prisotnosti starša že dlje časa preživeti dan v vrtcu. V našem odnosu drug do drugega se vsakodnevno razvija čustvena navezanost. Vsak dan bolj smo pripadni drug drugemu. Skupaj razvijamo pozitivno čustveno klimo. Negativnih čustev (strahu) pa je vsak dan manj. Otroci se vsak dan počutijo bolj varne, sprejete, saj se to odraža na njihovem sproščenem raziskovanju.

Vloga odraslega pri igri majhnega otroka je zelo pomembna. In tega se mi,

strokovni delavci našega vrtca, zelo dobro zavedamo. Trudimo se, da bi vsi otroci našega vrtca doživljali in sprejemali vrtec kot učno in spodbudno okolje za njihov nadaljnji osebni razvoj.

*Otroci skupine »Kapljice«
z Ireno in Beo*

Obiskali smo 29. Pikin festival v Velenju

Kdo ne pozna Pike Nogavičke? To je tista nagajiva deklica, ki jo imamo vsi radi, majhni in veliki. V našem vrtcu Debro smo te dni spoznali vse njene

lastnosti, prijatelje, njeno vilo Čira Čara, se naučili pesmico in prebrali več njenih zgodbic. Vse to je bilo čudovito in zabavno, a ugotovili smo, da PRAVE Pike pa le nismo videli. Zato smo poklicali v Velenje, kjer so nam prijazno povedali, da je Pika tam. Povabili so nas, da jo pridemo obiskat. Ker pa je bila pot predolga, da bi šli peš, smo vprašali starše naših otrok, če so pripravljeni, da se skupaj pripeljejo v Velenje. Na srečo je bilo veliko staršev za in v torek, 25. 9., smo se ob 16. uri dobili pred vhodom na festival, kjer sta nas pričakali prijazni Pikini vodički. Popeljali sta nas v Pikin svet, kjer smo si ogledali igrano gledališko predstavo z naslovom: »In prišel je...« v izvedbi Vrtca Velenje, se pridružili ustvarjalnim delavnicam v Vodnem kraljestvu, nato pa si ogledali še celotno prizorišče dogajanja.

Zahvalila bi se rada vsem staršem, ki so si vzeli čas za svoje otroke in naše družjenje, kajti s tem so dokazali, da kljub grozovitemu tempu našega vsakdana lahko z dobro voljo in nasmehom na ustih polepšamo dan otrokom in seveda vsem nam, ki smo bili tam.

*Z velikim zadovoljstvom zapisala
Brigita Lončar, organizatorica izleta!*

VRTEC RIMSKE TOPLICE

Prvič v vrtec

Prvim dnem, mogoče celo celemu mesecu septembru, v vrtcu radi rečemo »uvajalno obdobje«. To je obdobje, ko otrok prvič prestopi prag vrtca. Otrok je postavljen v zelo zahtevno nalogo, saj bo morda celo prvič za daljši čas ločen od staršev. Vstopa v novo okolje, med nove, neznane ljudi in otroke, prilagoditi se mora novemu ritmu in sprejeti nova pravila. Z vrstniki si mora deliti igrače in pozornost vzgojiteljic, kdaj tudi počakati.

Za otroka, ki ima v zgodnjem obdobju le malo izkušenj, je to kar zahtevno.

V Vrtcu Rimske Toplice se zavedamo, da je postopno uvajanje zelo pomembno, zato že nekaj let s takšnim uvajanjem začnemo že v zadnjih dneh avgusta, kar se je izkazalo za dobro prakso. Otroke novince skupaj s starši povabimo na igralne urice v skupino. Priključimo tudi otroke, ki morebiti ostajajo v skupini od prejšnjega šolskega leta, saj so le ti postavljeni v novo socialno okolje in prav tako potrebujejo čas, da vzpostavijo nove socialne vezi. Starši otrok novincev ob prvih stikih z vzgojiteljicami in drugimi otroki stojijo otroku ob strani, otroka spodbujajo in čustveno podpirajo, se

z otroki igrajo in jim pomagajo pri navezovanju prvih stikov. Zdi se nam pomembno, da se v tem času s starši tudi pogovorimo o otroku, njihovih občutkih in vprašanjih. Prizadevamo si, da se med strokovnimi delavci v vrtcu in starši vzpostavi iskren in spoštljiv odnos, kar ob upoštevanju dogovorov in pravil zelo pripomore k lažjemu vključevanju otroka v vrtec. Če imajo starši možnost, se dogovorimo tudi, da otroci nekaj dni v vrtcu ostajajo manj časa, da ne spijo. Staršem svetujemo, da otroka oddajo nežno, a hkrati odločno, z mislijo, da bo zanj dobro poskrbljeno. Otrok tako dobi občutek, da starši zaupajo vzgojiteljicam, katerim so ga dali v naročje. Pomembno

je, da si za uvajanje otrok vzamemo vsi, starši in vzgojitelji, dovolj časa, ker je jutranji prihod z vsakim dnevom lažji.

Ko otroci sprejemajo novo okolje in se navezujejo na vzgojiteljici v skupini, tudi prilagoditvene težave izginjajo. Tako se lahko pohvalimo, da v naši skupini Bibe v Rimskih Toplicah ob prihodu v vrtec skoraj ni več solzic, ker so jih že zamenjali nasmehi otrok in staršev. V času bivanja v vrtcu se otroci igrajo, priključijo se krajšim vodenim dejavnostim, veselo raziskujejo igralnico, teraso, igrišče in igrala, pokukali pa smo tudi že v sosednje skupine.

Darja Učakar, dipl. vzg.

VRTEC VRH NAD LAŠKIM

V »novi obleki«

Vrtec Laško, ki »domuje« na desetih lokacijah, je zadnjo svojo enoto odprl 1. septembra 2016 v KS Vrh nad Laškim v prostorih POŠ Vrh. Po enoletnem delovanju smo se zaradi energetske prenove šole skupaj z učenci preselili včasne prostore gasilskega doma v kraju. Skupaj z učiteljicami smo se trudile, da smo otrokom uredile in nudile prijetno, toplo okolje za bivanje, da nam je bilo lepo. Nič nam ni bilo pretežko, kajti vedeli smo, da se bomo vrnili v prenovljeno šolo, ki bo imela novo »toplo obleko«, nova okna, da bomo imeli zopet umivalnico in mala stranišča ter seveda, da nas bo čakalo otroško igrišče z igrali, ki ga do sedaj predšolski otroci niso imeli.

Konec šolskih počitnic smo po letu dni dočakali dan, ko se je gradbena mehanizacija začela počasi umikati, lahko se

je začelo čiščenje prostorov in okolice ter selitev. Za to je bilo potrebno veliko pridnih rok. Zahvalile bi se posameznim delavcem iz vrtca Laško in osnovne šole Laško, ki so več dni pomagali pri čiščenju in selitvi, še posebej Greti L. Škoberne, ki je vse usklajevala, nas spodbujala ter hkrati opravila veliko fizičnega dela.

Kmalu bo minil prvi mesec naše vrnitve v šolo. Nestrpno čakamo na igrišče z igrali, ki še ni v uporabi. Naprosili smo jesensko sonce, da s svojimi žarki pomaga k hitrejši rasti travnate površine.

Betka, Sonja in Polona

EXPO SCIENCE EUROPE 2018 – GDYNIA, POLJSKA

Od 16. do 22. julija je v Gdyni, mestu ob Gdanskem zalivu na severnem Poljskem potekalo srečanje mladih raziskovalcev in inovatorjev *Expo Science Europe*. Na srečanju je sodelovalo 119 raziskovalnih projektov, ki so jih predstavili posamezniki 27 različnih držav. Na področju »Agricultural Science« sta slovensko ekipo sestavljali mladi raziskovalki Alja Špec in Ivana

Čačič ter mentor raz. sod. Marko Jeran s Kemijskega inštituta Ljubljana.

Alja in Ivana sta v raziskovalnem delu »*Detekcija parametrov in aktivnih komponent v medu*« v angleškem jeziku predstavili rezultate dvoletnega raziskovanja. Raziskovalno delo je mentorsko vodil in koordiniral raz. sod. Marko Jeran s Kemijskega inštituta, pri delu pa sta kot mentorici sodelovali tudi dr. Eva Menart z Narodnega muzeja Slovenije in učiteljica kemije Milena Žohar iz OŠ Primoža Trubarja Laško. Raziskovalki sta delo usmerili v razvoj analiznih metod in tehnik, s katerimi lahko določimo parametre kakovosti medu. Predstavili sta tudi obširno študijo tvorbe za človeka neugodnih komponent, ki se v medu tvorijo, če nanj delujejo različni zunanji dejavniki.

Slovenska ekipa na sprejemu Expo Science Europe (Od leve: Alja Špec, mentor Marko Jeran in Ivana Čačič).

Letošnje leto so morali kandidati poleg postra pripraviti še zanimivo in atraktivno odrsko predstavitev projekta, t.i. »Pitching on the stage«. Odrsko predstavitev sta otvorili prav naši mladi raziskovalki. Raziskovalni projekt je naletel na izredno zanimanje in lep sprejem, saj je ekipa prejela vabila za nadaljnja sodelovanja.

Slovenska ekipa pred plakatом. Od leve: Alja Špec, mentor Marko Jeran in Ivana Čačič.

Odzivi mladih raziskovalk

»Na Expo Science Europe sem odšla s pozitivnimi mislimi in upanjem, da bom spoznala nove ljudi in različne kulture. Prav

to priložnost sem dobila četrti dan, ko so se nam predstavile tri države - Iran, Turčija in Nizozemska. Poleg srečanja in tekmovanja ni bil samo dogodek »Cultural evening«, ampak tudi »Polish night«, debata na temo »Artificial intelligence«. Zelo hitro smo se povezali z drugimi tekmovalci in spletli prijateljstva. Skupaj smo odšli na ogled izjemnega muzeja druge svetovne vojne na Poljskem, ogleda Trimestja ter nočnega ogleda plaže v Sopotu. Vsak večer smo se družili ob družabnih igrah, ki so nas zabavale dolgo v noč. Skupaj z Ivano in gospodom Markom smo preživeli veliko lepih in nasmejanih trenutkov, ki so se nam dogajali skozi celotno tekmovanje. Zelo sem hvalezna za priložnost, ki sem jo prejela.«

Alja Špec

»Priznam, sprva me je bilo kar malo strah. Spomnila sem se besed, ki sva jih z Aljo pred poletom prejeli od gospe Mije Kordež - naj uživava, spoznava čim več novih prijateljev in obdrživa z njimi stike. Še kako je imela prav. Spoznala sem ljudi, ki jih resnično ne bom zlahka pozabila. Ne samo, da smo se skupaj imeli neverjetno, odprli so mi tudi nov pogled, da obiščem še več evropskih, pa tudi neevropskih držav. Ne bom pozabila le novih prijateljev, ampak tudi dogodivščine z Aljo in gospodom Markom Jeranom so bile nepozabne. Od različnih prigod na letališču, iskanja kebaba ob polnoči, smeha, da nas je bolel trebuh, večerni obisk plaže v Sopotu, druženja do treh zjutraj, plesanja, ogled Trimestja in to, da smo bili povabljeni na kar dve mednarodni tekmovanji! Postali smo prava sveta trojica in resnično sem hvaležna, da sem lahko izkusila tako čudovito priložnost.«

Obisk muzeja druge svetovne vojne na Poljskem

Ivana Čačič

TEDEN MOBILNOSTI

V tednu mobilnosti smo tudi na Matični šoli Laško na razredni stopnji posvetili večji del učnega procesa prometu. Od prvega do tretjega razreda si vsako leto ta teden popestrimo z obiskom prijaznih policistov. Prvošolci se tudi z njimi sprehodijo po mestu in ponovijo pravila varne hoje. Drugi in tretji razred pa si prav tako v šoli in po ulicah Laškega ogledamo nevarne točke na cesti. Ponovimo

prometna pravila in prometne znake. Na naši spletni strani si ogledamo tudi zemljevid varnih poti v šolo. V nekaterih razredih smo tudi izvedli tehnični dan na temo promet. Predvsem smo jim približe prikazali obvezno opremo njihovega prvega

prevoznega sredstva/kolesa, s katerim vstopajo že kdaj sami kot udeleženci/kolesarji v promet v spremstvu staršev.

Učiteljice razrednega pouka MŠ Laško

PŠ VRH

»JUHUHU, NOVA ŠOLA JE ZDAJ TU!«

V soboto, 25. avgusta, je KS Vrh nad Laškim praznovala krajevni praznik. Letos s posebnim, velikim razlogom za slavlje - slovesnim odprtjem energetske prenovljene šole. Takole smo se veselili: »JUHUHU, NOVA ŠOLA JE ZDAJ TU!« Ni nova, prenovljena je. A za nas je kot nova, težko pričakovana. Prava lepota, ki se v zavetju cerkve svetega Lenarta, na hribčku, ponosno ozira na vse strani in gleda v dolino. Šola, ki z letošnjo lepoto preobrazbo v treh glavnih, vidnih plasteh, toplotno izolacijo fasade, novimi lesenimi okni ter novo streho odlično skriva svojih krepkih 120 let. Zelo lepo zgleda tudi znotraj, po posodobitvi in prenovitvi, ki jo je bila deležna. V mansardi je pridobila dve novi učilnici ter sanitarije.

Dolgo, zelo dolgo smo upali in čakali. A splačalo se je. Vztrajali smo, trdno vztrajali in naše potrpljenje je obrodilo

sadove. Šola v kraju je letos odprla novo knjigo, z nepopisanimi listi. Vanj bo pisala nove dogodke in ustvarjala svojo zgodovino.

Šolstvo na Vrhu že ima zgodovino. Pš Vrh je leta 1954 postala popolna osemletka s 145 učenci. Po 13 letih je postala Pš Primoža Trubarja v Laškem, kar je tudi danes. Pouk se je izvajal v kombiniranih oddelkih tudi na predmetni stopnji in v dveh izmenah. Prostor, čas, organizacija dela, upad števila otrok, nova cestna povezava ... so predstavljali vzroke za postopno prešolanje otrok s podeželja. Od 1981 do 2003 so šolo obiskovali učenci od 1. do 4. razreda. V tem času je za kratek čas bila tudi COŠ in na 14 dni so vanjo prihajali predšolski otroci, t. i. mala šola, ki je z uvedbo devetletne osnovne šole prenehala. Po letu 2003 so na šoli ostali tudi učenci 5. razreda.

Našo šolo je v obdobju zadnjih 40 let obiskovalo okrog 200 učencev. Število učencev v razredu je nihalo in zgodilo se je tudi, da je en razred obiskovalo tudi 16 učencev. Daleč najslabše šolsko leto je bilo 2016/17, ko je na celi šoli bilo samo 8 učencev. K sreči se je v tem šolskem letu

odprl oddelek vrtca. Letos novo šolo obiskuje 15 učencev.

Vedno, še posebno pa danes, je šola za kraj zelo pomembna. Šola je središče dogajanja. Ima izobraževalno, povezovalno in kulturno poslanstvo. Zavedati se moramo, da smo majhni. A majhne stvari so navadno lepe. V domačem kraju sošolca nista samo sošolca, sta tudi soseda, prijatelj, ki se družita pri igri, delu ... Kraj, v katerem se zapre šola, veliko izgubi. Zato smo res veseli in ponosni in radi bi se vam ob tej priložnosti zahvalili.

Iskrena zahvala gre vsem tistim, ki ste bili na strani, da šola stoji in ostane v kraju; tistim, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali, nas podpirali in nam v letu prenove nudili streho nad glavo. Skupaj z vami nam je bilo mnogo lažje zapisati lepe spomine in nepozabna doživetja. Nadvse se veselimo učnih uric v novih prostorih, novih znanj, otroških radosti in da se nam tudi vi še velikokrat pridružite na naši poti.

Naj se po naših prenovljenih šolskih hodnikih še naprej slišita otroški smeh in veselje.

Marija Kotar

OBISKALI SMO PIKIN FESTIVAL

25. september je bil za naših 145 učencev prav poseben dan. Že nekaj dni prej so bili v pričakovanju, saj so vsi, razen prvošolcev, vedeli, kakšen dan se obeta. Starejši učenci so navdu-

šili tudi prvošolce. Nekaj po 8. uri zjutraj so se učenci PŠ Jurklošter, PŠ Sedraž in PŠ Zidani Most zbrali pred šolo v Rimskih Toplicah, kjer so se priključili učenci 1. triletja in skupaj z učiteljicami spremljevalkami smo kot Pike in gusarji s kar tremi avtobusi krenili na obisk h Piki Nogavički. V Velenju so nas pričakale Pike animatorke in nas popeljale skozi različne delavnice, obiskali smo Pikino vilo Čira Čara in si ogledali še mnoge zanimivosti, ki spremljajo Pikin festival. Pozabili pa nismo niti na živali, saj smo zbrali in podarili kar nekaj hrane živalim v zavetišču.

To je bil za učence prvi tehniški dan, zato so ustvarjali v različnih delavnicah. Večino učencev je zastavljene cilje z lahkoto in velikim zadovoljstvom doseglo. Tudi vreme nam je bilo na-

klonjeno. Čeprav je letos večje finančno breme padlo na starše, ker so morali poleg vstopnine plačati tudi prevoz, smo posledično lahko podaljšali čas obiska in si ogledali in doživeli več.

Magdalena Stopinšek, vodja tehniškega dne

Foto: Klara Trkaj

MEDNARODNI DAN MIRU: IZ RODA V ROD ... ZA VSE ČASE

21. septembra smo obeležili mednarodni dan miru ob Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja in v sodelovanju z društvom TIGR Primorske, Občino Miren-Kostanjevica in Društvom žena Miren-Orehovlje.

Učenci OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice: Tjaša Ulčnik, Eva Žveplan, Miha Ocvirk in Aljaž Stupan smo se ob

tej priložnosti udeležili mednarodnega Unescovega projekta Meja – naša zgodovina in naša evropska prihodnost.

Ves dan nas je spremljala številka 8 kot katalizator nekaterih pomembnih dogodkov slovenske zgodovine (leto 818 upor Ljudevita Posavskega, 828 nadoblast Frankov, 1478 koroški kmečki upor, 1848 pomlad narodov, 1868 prvi tabor na Slovenskem, 1918 konec prve svetovne vojne, 1928 prva radijska oddaja pri nas, 1958 prvo televizijsko predvajanje, 1968 študentski nemiri in 1988 afera JBTZ)

Geslo letošnjega srečanja je bilo *Iz roda v rod ... za vse čase*, ki smo ga vzeli iz verza nedavno preminulega pesnika Krasa Cirila Zlobca: »Vso pot iz roda v rod, od dne do dne vsi skupaj in vsak zase. Za vse čase.«

Dogajanje je bilo zelo pestro, saj je sodelovalo kar 77 UNESCO ASP šol, pridružili pa so se nam tudi dijaki iz Tržiča in Gorice. Število udeležencev je preseglo številko 600.

Ustvarjali smo v glasbeni, pevski, plešni in gibalni delavnici, razpravljali v tujih jezikih, v naravoslovni delavni-

ci spoznavali kraški ekosistem, reševali naravoslovne naloge, se pomerili v orientaciji in pustili svoj likovni odtis.

Tjaša in Eva sva se udeležili pevske delavnice, Miha in Aljaž pa sva vstopila v viharni čas 1. svetovne vojne in se poučila o življenju na soški fronti. Pohod po strelskih jarkih in kaverni smo zaključili s Cankarjevo črtico Gospod stotnik in poslovilnim pismom ljubljenum.

Ob koncu smo se spet zbrali pod šotorom in prisluhnili zaključni prireditvi s proslavo ter posadili drevo miru v okviru mednarodnega projekta ENO *TreePlantingDay*.

Predsednik Republike Slovenije, ki naj bi nas počastil z obiskom, se je žal opravičil, nam pa je poslal sporočilo: »Mir je najbolj navdihujoč smisel naših prizadevanj za medsebojno spoštovanje, sodelovanje in mirno reševanje vseh sporov. Mir ni samoumeven, zato si zanj prizadevajte vsak sleherni dan.«

Tjaša Ulčnik, Eva Žveplan,
Miha Ocvirk in Aljaž Stupan z mentorico
Dušanko Klančar

GLASBENA ŠOLA
LAŠKO-RADEČE

NOVO ŠOLSKO LETO – NOVIM DOGODIVŠČINAM NAPROTI

Kako vznemirljivo je septembra dogajanje na glasbeni šoli! Navdušenje novih učencev je nepopisno. Veselijo se pričetka ukvarjanja z novo dejavnostjo. Z njo pa pridejo tudi nove naloge, izzivi in pričakovanja. Vsak učenec je edinstven, različnih želja in pričakovanj.

Začetno obdobje glasbenega šolanja je nadvse pomembno za učenčev nadaljnji razvoj. Ne gre samo področje učenja instrumenta in plesa, ampak tudi za oblikovanje njegovega širšega odnosa do glasbene in plesne umetnosti. Pouk instrumenta v glasbeni šoli poteka individualno, kar omogoča učitelju, da učni program prilagodi posamezniku in ga s tem spodbudi k razvijanju njegovih glasbenih potencialov. Z glasbeno in plesno vzgojo kot sestavino širše estetske in umetnostne vzgoje vplivamo na celostni in uravnotežen afektivni, socialni, kognitivni in psihomotorični razvoj otrokove osebnosti. Ob poslušanju, izvajanju in ustvarjanju glasbe otrok intelektualno raste. Ob petju, igranju instrumentov in ritmičnem gibanju-plesu pridobiva in povečuje nadzor nad svojim telesom. Otroku ob glasbi in plesu razvija pozitivno samopodobo ter se kot osebnost vrašča v kulturno stvarnost. Torej s poslušanjem, plesom, izvajanjem in ustvarjanjem glasbenih del ne vplivamo samo na glasbeno-plesni razvoj, temveč tudi na splošni estetski, moralni, telesni in intelektualni razvoj otrokove osebnosti.

V Glasbeno šolo Laško-Radeče je to šolsko leto vpisanih 536 učencev. Naši učenci redno nastopajo na različnih prireditvah tako v obeh občinah kot tudi po drugih krajih širom Slovenije in preko meja. Tako se najde veliko priložnosti, da lahko spremljate in prisluhnite mladim ustvarjalcem. V lanskem letu smo zabeležili nekaj več kot 220 nastopov.

Čeprav je šolsko leto na začetku, pa je za nami že nekaj čudovitih nastopov. Učenci plesnega oddelka so sodelovali na 25. obletnici Kulturnega centra Laško, pihalni orkester pa je gostoval na jesenskem rajanju v Vrtcu Laško.

V začetku oktobra je v Velenju potekala državna revija otroških plesnih skupin »PIKA MIGA 2018«.

Sodobni ples 2. r. – »Meduzasto«

Gibalnica za fante – »Potopljeni pirati«

Uvrščeni so bili plesalci 2. razreda sodobnega plesa s koreografijo »Meduzasto« in skupina Gibalnica za fante s koreografijo »Potopljeni pirati«. Uvrstitev na državni nivo pomeni izbor najboljših plesnih skupin iz cele Slovenije in prejetje zlatega priznanja.

Vse skupaj vabimo, da nas obiščete tudi na naših prihajajočih dogodkih in s svojim obiskom podprete naše mlade ustvarjalce. Podrobne informacije o naših dogodkih in koncertih si lahko najdete na spletni strani Glasbene šole Laško-Radeče.

Veselimo se srečanja in druženja z vami.

Marko Razboršek

Novo šolsko leto, novi projekti

Z novim šolskim letom se je veliko dela začelo tudi za nas v ŠMOCL-u. Sodelovali smo pri mnogih projektih, dobili novega začasnega sodelavca in ponovno odprli Otroški center.

Povsod nas je dosti

Kot vedno, smo tudi v minulem mesecu skrbeli za ozvočenje na raznih prireditvah, sodelovali pri organizaciji dogodkov, snemali in za vas pripravljali različne prispevke – tako video kot tiste v besedi, da vas informiramo, zabavamo in vam včasih damo tudi misliti.

V septembru je Kulturni center Laško praznoval svojo 25. obletnico obstoja. Tako velik dogodek seveda ni mogel miniti brez nas. Tako smo pomagali pri ozvočenju in organizaciji. Še isti teden smo aktivno sodelovali v čistilni akciji »Še zadnjič

očistimo Slovenijo«. Poskrbeli smo za ozvočenje prireditve ob otvoritvi novega sistema izposoje javnih koles v Laškem in Rimskih Toplicah. V organizaciji Turističnega društva Laško, Laške

pihalne godbe in Društva ŠMOCL, pod pokroviteljstvom KS Laško, je v Kinu potekal 8. kavarniški večer. Dogodek je povezovala naša sodelavka Špela Juhart. Seveda pa smo sodelovali tudi pri organizaciji velikega dogodka Laško med obema vojnama. Skrbeli smo za ozvočenje, postavitev infrastrukture, soustvarjali program in še marsikaj. Velik doprinos smo dodali tudi z različnimi objavami v besedi in reklamami.

ŠMOCL sodeluje z novim evropskim prostovoljcem

Septembra smo v naše vrste sprejeli novega sodelavca, prostovoljca Evropske prostovoljne službe Sabahudina, ki prihaja

iz Senice, iz Srbije. Sabahudin bo deloval predvsem na področju okoljevarstva. Seveda se bomo potrudili, da ga bomo seznanili z IKT tehnologijo, spoznali pa ga bodo tudi mladi, ki obiskujejo Otroški center.

Sabahudin se je že v Srbiji ukvarjal z naravo in živalmi, saj je bil čuvaj v tamkajšnjem nacionalnem naravnem parku.

Glasbeni oktober

Z naše strani bo pester tudi oktober, saj organiziramo kar dva večja dogodka. 13. 10. organiziramo »Punk Rock Holiday afterparty« z britanskimi skate punk legendami Consumed. 27. 10. pa »Djuskanje« s številnimi nastopajočimi DJ-i. Dogodek se začne ob 18. uri v ŠMOCL-u, poskrbljeno je tudi za »afterparty«.

Maja Horvat

Laški akademski klub letošnje leto praznuje 60 let delovanja. Jubilej smo najprej obeležili z 60. akademskim plesom v Thermani Laško, pretekli mesec s koncertom ZlatiRock, kmalu pa lahko pričakujete še izdajo prvega zbornika Laškega akademskega kluba.

Koncert ZlatiRock ob 60. obletnici Laškega akademskega kluba

Laški akademski klub letos praznuje 60 let delovanja in za ta namen smo se odločili, da organiziramo večji koncert, ki bo namenjen vsem generacijam - tistim, ki so z nami od začetkov ustanovitve in tistim, ki zdaj uživajo študentsko ali dijaško življenje.

Aktivni člani LAK-a smo se na koncert pripravljali več mesecev, sklepno dejanje pa se je odvijalo v soboto, 8. septembra, v Dvorani Tri Lilije v Laškem. Na koncertu je nastopila laška skupina Marvin, skupina Tabu, Challe Salle in skupina Kingston.

Koncerta ne bi bilo možno izpeljati brez sponzorjev in ostalih organizacij, društev, posameznikov, ki so nam pomagali pri izvedbi: Občina Laško, Študentska organizacija Slovenije, Zveza ŠKIS, Radio Fantasy, Pivovarna Laško Union, Komunala Laško, STIK Laško, EEA

Medved, M&M tours, Vila Monet, Gostišče Čater, Restavracija in pizzerija Špica, ŠMOCL, Killing production, Lekarna Cizej, Play Off, Taxi Laščan, FRAGMAT TIM, Brunarca Laško in Monika Škorjanc, zato se vsem še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Hvala tudi vsem obiskovalcem in predvsem vsem bivšim in zdajšnjim članom Laškega akademskega kluba za 60 let delovanja!

LAK-ova brezplačna rekreacija letos na novi lokaciji

Letos se bomo rekreirali na novi lokaciji, in sicer v Spodnji Rečici 10, prostori LA Gym. Funkcionalna vadba bo potekala od novembra dalje, vsako soboto med 18. in 19.30 uro. Za člane LAK-a je prost vstop s predhodno prijavo na Facebook-u. Pridi in migaj z nami!

In če še nisi, **(p)ostani LAK-ov član!**

Kako postaneš član/ica LAK-a? Če si dijak/inja ali študent/ka iz UE Laško (Laško, Rimske Toplice, Radeče), nam prinesi originalno potrdilo o vpisu za tekoče šolsko/študijsko leto na naše uradne ure (petek: 18.30-20.30 in sobota: 10.00-12.00) na Trubarjevo ulico 3 v Laškem.

Če se boš prvič včlanil/a v LAK, boš izpolnil/a pristopno izjavo, prejel/a člansko izkaznico in nalepko. Če pa si že član/ica LAK-a, nam prav tako prinesi originalno potrdilo o vpisu ter člansko izkaznico, katera bo bogatejša še za eno nalepko. Članstvo v LAK-u ti ponuja številne ugodnosti (boni v Špici, cenejše kino vstopnice, brezplačna članarina v knjižnici Laško, cenejše fitnes karte v Rimskih Termah ...). Ugodnosti lahko preveriš tudi na naši spletni strani ali Facebook strani.

Ob podaljšanju ali včlanitvi prejmeš tudi darilo ob vpisu!

Napovednik dogodkov:

- Turnir v namiznem nogometu ~ 19. oktober
- Izlet po vinskih kletah ~ 10. november
- LAK-ova brezplačna rekreacija ~ 3. november

Aktivni člani LAK-a

20. POHOD PO NEKDANJIH TRŠKIH MEJAH LASKEGA

v sklopu akcije PO LAŠKIH POTEH

sobota, 3. november 2018

start ob 9.00
na Valvasorjevem trgu,
pred TIC-em Laško

Organizator: PD Laško

Vsak hodi na lastno odgovornost!
www.lasko.info, Po laških poteh

V EKIPI KK ZLATOROG LAŠKO VEJE NOV VETER

Ekipa TV Laškega je tokrat opravila intervju z novo predsednico Tanjo Seme in novim trenerjem Chrisom Thomasonom, ki bosta tako rekoč krojila usodo prihajajoče sezone članske ekipe KK Zlatorog.

Zanimali so nas predvsem dolgoročni cilji ekipe in njihovega vodstva, malo pa smo se pozanimali tudi o podmladku, ki je bil do sedaj v Laškem, vsaj z vidika lokalne ravni, nemalokrat spregledan.

Kakšni so dolgoročni cilji kluba in kakšne cilje ste zastavili za to sezono?

Tanja: O dolgoročnih ciljih je težko govoriti, saj moramo najprej s sezono, ki je pred vrati, dobro opraviti. Po pretekli, ne preveč uspešni, sezoni članske ekipe v domači ligi, se moramo zdaj osredotočiti na to, da bo ta sezona boljša v vseh pogledih. Poleg tega pa je cilj kluba tudi pridobiti čim več potencialnih sponzorjev, saj bomo le tako lahko še naprej normalno in posledično tudi uspešno delovali.

In kakšna so pričakovanja glede novega trenerja?

Tanja: Sem take vrste človek, ki nikoli ne pričakuje, ampak upa le na najboljše. Če se pričakovanja ne uresničijo, si lahko hitro potrj in razočaran, če upaš in verjameš in si potrpežljiv, pa s tem koristiš tako sebi kot drugim. Ker nismo hiteli z izbiro trenerja, se je zgodilo točno to. Dobili smo Chrisa Thomasa, ameriškega trenerja, ki ni samo trener, je tudi sijajen motivator, ki nam je s svojim prihodom, miselnostjo in karizmo dal vedeti, da je odločen in da misli resno. Kako resno in kako se bo ta odločnost kazala na parketu, pa se bo kmalu pokazalo. Seveda pa tu ni

pomemben le trener članske ekipe. Imamo tudi ostale trenerje, ki delajo z mladimi. Imamo odličnega trenerja in vodjo mladinskega pogona, Gregorja Baleka, pa zelo delovnega in zagnanega vodjo košarkarske šole Jerneja Kolška, pa zvestega in izkušenega vodjo pionirskega pogona Silvestra Brumca ter seveda odločno, mlado kondicijsko trenerko Rosano Krajnc. Vse to so ljudje, ki sem jim neizmerno hvaležna in brez katerih si normalnega delovanja kluba ne predstavljam.

Kakšni so dolgoročni plani glede mladinske ekipe, do sedaj je bilo poleg domačega kadra kar nekaj igralcev, ki so prišli od drugod? Je v Laškem stiska s kadrom in kakovostjo kadra? Zakaj jih po vašem mnenju toliko odneha, preden bi dobili priložnost v članski ekipi?

Tanja: Že takoj, ko sem nastopila svoj položaj kot predsednica KK Zlatorog, sem nekajkrat spremljala treninge mladih. Včasih so me opazili, včasih ne. A pomembno je to, da so potrdili moje prepričanje, da so odlični mladi košarkarji, ki jih čaka svetla prihodnost, če jim bomo le dali priložnost in jih znali usmerjati po poti uspeha. KK Zlatorog ni nikoli imel problemov s premalo kadra, morda bolj s pomanjkanjem dajanja priložnosti mladim. To se je s prihodom novega trenerja že spremenilo, saj daje velik poudarek tudi na mlade.

Zakaj po vašem mnenju upada zanimanje za košarko v Laškem, s čim boste poskušali privabiti več gledalcev na tribune, ki zadnja leta samevajo?

Tanja: Če govorim o najmlajših nadobudnih košarkarjih, naj povem, da zanimanje za košarko nikoli ni upadlo. Letos se je v našo šolo košarke vpisalo spet lepo število bodočih košarkarskih zvezd. Če pa gledamo z vidika gledalcev in navijačev, pa je po moje samevanje tribun že od nekdaj rak rana v Laškem. Žal, ne

vem, zakaj. Tudi, ko smo bili s člansko ekipo v polfinalu ali celo finalu, tribune niso bile polne, če so rezultati toliko slabši so tudi tribune posledično bolj prazne. Kot da bi pozabili, kako drugače, bolj doživeto in veliko bolj napeto je spremljati tekmo v živo kot na posnetku. Poleg tega gre za ekipo domačega kluba, ki bi jo občani Laškega morali podpreti s svojim prihodom na tekmo in nakupom vstopnice, saj je to posledično tudi podpora, predvsem pa pomoč klubu, ki jo v letošnji sezoni potrebuje še toliko bolj.

Kako ste spremljali druge ekipe in kdo se vam zdijo favoriti?

Tanja: Mislim, da se ta hip druge ekipe bolj obremenjujejo z nami kot mi z njimi. Ne zanima me, kakšne so druge ekipe, favorit pa je lahko vsak. Pomembno je, da se naša ekipa razume, da sodeluje, da trenira, da se pripravlja, da deluje po principu »vsi za enega, eden za vse« in da bo na tekmah dala vse od sebe. Vem, da bodo fantje fantastični. Verjamem vanje in komaj čakam začetek sezone.

V intervjuju pa se nam je med drugim predstavil tudi nov trener ekipe Chris Thomas, ki ga na prvi vtis opredeljujeta predvsem optimizem ter realen pogled na zmožnosti njegovih varovancev.

Ali ste si morda pogledali konkurenčne ekipe, kako se boste »spopadli« z njimi?

Chris: Seveda, ogledal sem si čisto vsako tekmo slovenskega državnega prvenstva, tako tekme moje ekipe kot tekme nasprotnikov. Najbolj mi je všeč to, da je prvenstvo zelo tekmovalno ter enakovredno. Nikoli ne veš, kdo bo tisti, ki bo domov odnesel zmago in kdo ostal praznih rok. Resnično spoštujem vse trenerje v tej ligi, saj vidim, da je med njimi veliko talentov, prav tako pa so talentirane tudi njihove ekipe.

Že do sedaj smo trdo delali na tem, da ostanemo tekmovalni vsako tekmo, vsakič, ko vstopimo na parket. To bomo seveda tudi ohranjali in stopnjevali. Želimo si predstaviti klub in preko njega celotno mesto Laško v dobri luči, z dobro igro, s ponosom, strastjo, svežo energijo in napredkom prav vsako tekmo!

Kakšne vrste košarko boste igrali? Na kakšni vrsti igre bo poudarek? Ali boste, glede na slabšo višino centrov, lahko kaj nadoknadili v obrambi?

Chris: Naše moštvo bo moštvo, ki bo igralo hitro tranzicijsko igro, z veliko protinapadi in veliko doseženimi točkami. Moja popolna ekipa lahko zadene kjerkoli z igrišča, brez, da bi moral orga-

nizirati napad. Postali bomo ekipa, ki bo uživala v igri na vsaki tekmi, vsak igralni večer. To bomo izboljšali z uvedbo dodatne podaje in s tem da bomo nesebični vsakič, ko bomo imeli v posesti žogo. Vsak v ekipi bo del naših uspehov, saj bo vsak zanj tudi prispeval. V obrambi pa se želimo uveljaviti kot zelo razmišljujoča ter agresivna ekipa, ki bo ovirala naše nasprotnike, obenem pa ohranjala raven discipliniranosti.

Kakšna je realna ocena končne uvrstitve ekipe KK Zlatoroga na državnem klubskem prvenstvu?

Chris: Resnično verjamem, da ima ta ekipa v novi sezoni priložnost uspeti na izredno visokem nivoju. Mi delamo trdo in zagnano, da bi lahko dosegli nivo uspeha in naredili to mesto zopet ponosno!

Boste dali priložnost tudi mlajšim igralcem, kako ste seznanjeni z lokalnim podmladkom?

Chris: Naša ekipa bo zlahka ena izmed najmlajših ekip tega prvenstva. Že dejstvo, da imamo samo enega igralca nad 30 let ter kar štiri igralce na meji ali mlajše od 20. In točno v takšni ekipi želim delovati. Obožujem poučevanje in razvijanje, da lahko otroke spravim do uspeha, v katerega poprej niso verjeli. Pri vas je na tone mladih talentov, ravno tako kot naša ekipa, ob kateri se veselim, da jih bom lahko gledal odrasti.

Pridite torej in podprite mlade člane ekipe KK Zlatorog. Vzpodbuda na domačih tribunah je včasih tista, ki botruje uspehu!

Špela Juhart

(Celoten prispevek pa si boste lahko ogledali na spletni strani <https://www.facebook.com/tvlasko.smocl/>, kjer bo ekipa TV Laškega v oktobru za vas pripravila prispevek o novi sezoni)

SLOVENSKI VETER ZA NOVO ODLIČJE NA EVROPSKEM PRVENSTVU

V jadraniu po nebu Matjaž Sluga, član Društva za jadrano padalstvo Zlatorog Laško, enostavno uživa. Njegove dolgoletne izkušnje in natančnost pri pristanku se danes kažejo v izjemnih rezultatih – že v preteklih letih se je z evropskih in svetovnih prvenstev v domovino vrnil z medaljami, osvojil jih je pet, letos pa je odličje ostalo kar na domačih tleh. Evropsko prvenstvo v natančnem pristajanju z jadralskimi padali je v septembru gostil Kobarid, kjer je Matjaž branil naslov evropskega prvaka in ga tudi ubranil.

Tekmovanja se je udeležilo 111 padalcev iz 24 držav; prišli so tudi tekmovalci iz neevropskih držav, ampak se njihove uvrstitve ne upoštevajo na uradnih rezultatih evropskega prvenstva, vseeno pa tekmovalci prinašajo točke za svetovno lestvico. Največje slavje je letos zagotovo velo v slovenski reprezentanci. Poleg Matjaža sta se na stopničke povzpela še dva slovenska predstavnika; Jaka Gorenc in Matjaž Feračič sta zasedla 2. oz. 3. mesto. Da je bilo veselje v našem taboru še večje, so z odličnimi in predvsem natančnimi pristanki poskrbeli prav vsi letalci, saj so zlato osvojili tudi ekipno – slovenske barve so zastopali še Rok Preložnik (10. mesto), Anton Svoljšak (27. mesto), Maja Navodnik Preložnik (6. mesto) in Špela Krnc (11. mesto). O ekipnem uspehu (od sedmih tekmovalcev se štejejo štirje najboljši rezultati oz. pristanki v vsaki seriji) je bil Matjaž prepričan že po videnih prvih skokih.

Cilj padalca iz Sevc pri Rimskih Toplicah pred prvenstvom je bil jasen – ubraniti naslov. V Kobarid, kjer so tekmovalce sicer čakali spremenljivi pogoji, tudi vetra ni bilo veliko, je prišel odlično pripravljen, zato mu štartna številka 1 ni povzročala večjega stresa in pravi, da se med tekmo ne ozira na nasprotnike in ne spremlja pogojev, ki jih ima ob pristanku njegov predhodnik.

V letošnjo sezono je Matjaž poletel z novimi čevlji, ki so jih posebej zanj in Antona Svoljšaka, sicer tudi člana laškega društva, naredili v priznanem slovenskem podjetju s čevlji. »Ko sem začel pristajati s tem čevljem, sem si zadal, da eno tretjino skokov opraviš z 0, torej moram zadeti čisti center. To mi je skoraj uspelo – v 11 serijah sem trikrat zadel 0 in dvakrat 1. Sicer pa imam v povprečju za centimeter boljši rezultat na serijo,« o novi pridobitvi razlaga Matjaž, ki ima kategorizacijo svetovnega ra-

zreda in je od maja pripadnik športne enote Slovenske vojske (SV). Zaposlitev v SV mu omogoča večje število kvalitetnih treningov, posledično pa se to izkazuje tudi na njegovi samoza-

vesti. »Včasih sem letel, ko nisem bil v službi in ko je bilo lepo vreme, zdaj pa je to lažje – ko je lepo vreme, letim.« Še vedno trenira sam, okoliški hribi (in pristanki) v naši občini pa so mu še vedno najljubši. Samo letos je opravil že 400 letov, zaradi česar je tudi bolj samozavestno nastopil na preteklem prvenstvu. Hkrati se zaveda odgovornosti, ki jo predstavlja zaposlitev v SV in se trudi upravičiti zaupanje delodajalca.

V letošnji sezoni si Matjaž želi zmagati v skupnem seštevku svetovnega pokala. Po treh tekmah je v vodilnem položaju, do konca sezone padalce čakajo še tri tekme – na tekmah, ki so razporejene po celem svetu, za razvrstitev veljajo dve tretjini skokov. V začetku oktobra se je Matjaž udeležil tekme v Kanadi (za zapis rezultatov nas je prehitel rok za oddajo prispevka, op. p.), nepalsko preizkušnjo novembra bo izpustil, nato pa se bo udeležil še zadnje tekme sredi decembra v Albaniji. Po krajšem počitku bo z mislimi že pri naslednji sezoni, ko ga med drugim čaka svetovno prvenstvo v srbskem Vršču.

N. T.

Foto: osebni arhiv Matjaža Sluge

65. JUBILEJ PLANINSKEGA DRUŠTVA RIMSKE TOPLICE

Vsaka pot se prične s prvim, včasih še malo negotovim korakom in rimski planinci so na seji upravnega odbora zasnovali prvi korak. Predlog vodje odseka za izlete in propagando Valerije Seme, da letošnjo obletnico proslavimo s prehojenimi 65 kilometri po naših obronkih občine, je bil soglasno sprejet. Z velikim zanosom so se pričele prve priprave na dogodek. Organiziral se je ožji pripravljalni odbor in načrtala se je pot, ki je bila razdeljena na tri odseke, vsak odsek za en dan. Celotno pot so posamezni člani odbora tudi prehodili, zmerili kilometre in čas hoje. Tako je korak za korakom nastajal projekt »65 kilometrov za 65 let«.

Petek, 31. avgust 2018

Polni pričakovanja in s polnimi nahrbtniki so se planinci počasi zbirali pred gasilskim domom v Rimskih Toplicah. Sledil je vpis v prav posebno knjigo, ki jih je nato spremljala na celotni poti. Čeprav vremenska napoved ni bila najlepša, se je enajst odločnih planincev vendarle odpravilo na pot. Prvi dan jih je pot peljala na dobro vidni greben Vrhé, kjer so se vpisali v tamkajšnjo knjigo in nato pot nadaljevali čez vasi Zabrež in Konc vse do cerkve svetega Miklavža in nato do vasi Škofce. Tam so jih na domačiji Krašovec pogostili z manjšim prigrizkom in pijačo. Pohodniki so se lahko za kratek čas odpočili in pridružili so se jima še

dve planinki. Nato jih je pot peljala naprej v dolino Gračnice, od tam pa po ozki cesti skozi Lokavec vse do Polane. Pot se je vila po pozabljenih kolovozih in stezicah čez gozdove in travnike. Kmalu so prispeli do cerkvice svetega Jošta in nato jih je čakal le še krajši vzpon do Lisce, kamor so prispeli ob 19. uri, nasmejanih in srečnih obrazov, saj so uspešno prehodili prvih 19 kilometrov. Na Lisci jih je pričakala spremljevalna oskrbovalna ekipa in po okusnem bograču in vpisu v knjigo so se nekateri odpeljali v dolino, osem planincev pa je prespalo na koči.

Sobota, 1. september 2018

Jutro je bilo megleno in oblaki so se nevarno zbirali na obzorju. Osem pogumnih pa si je po zgodnjem zajtrku oprtalo nahrbtnike in pogumno stopilo na

pot. V tem dnevu je bil cilj prispeti na Kopitnik. Pot jih je vodila nazaj v dolino in nato desno proti Lovrencu. Pogled proti nebu ni obetal, zato je njihov korak postal malo bolj hiter. Cerkev svetega Lovrenca je bila že v oblakih in le kratek čas so se zadržali pri njej. Počakali so še dva planinca, ki sta se jim pridružila in pot nadaljevali proti Velikemu Kozju. Že po parih korakih so prve dežne kaplje planince ustavile. Hitro so iz nahrbtnikov vzeli pelerine in dežnike ter pot previdno nadaljevali. Dež je neusmiljeno padal in vmes so švigale strele, vendar se planinci niso ustrašili in pot nadaljevali proti Zidanemu Mostu, kamor so prispeli blatni in mokri. Na železniški postaji so se odpočili, si naredili suha oblačila in se okrepčali s sendviči in kavo, za kar sta poskrbela Elvira in Drago. Dež je nehal padati in planinci so se odpravili naprej proti Velikemu Širju in Kopitniku. Pot je bila strma in veseli so bili, ko so prispeli na »kopitniško planoto« in po nekaj minutah tudi do kočice na Kopitniku. Tukaj jih je pričakal predsednik planinskega društva Jurij Potokar in vsem udeležencem podelil majice. Po vpisu v knjigo in topli večerji so se nekateri odpeljali v dolino, šest pa jih je prespalo na koči.

Nedelja, 2. september 2018

Jutro na Kopitniku je bilo hladno in megleno, planinci so morali čimprej na pot, da bi pravočasno prispeli na cilj. Šestim planincem so se zjutraj pridružili še štirje in pot jih je vodila preko Turja do Breznega, kjer jih je pri Potokarjih čakalo okrepčilo. Po krajšem oddihu so pot nadaljevali čez Zavrata vse do Zgornje Rečice in na Šmohor. Tukaj so si vzeli krajši oddih in si privoščili topel čaj in sendvič, tudi hladno pivo se je prileglo. Pot pa je

bilo potrebno nadaljevati, zato niso odlašali in so se pogumno podali v Rečiško dolino in nato spet navkreber proti Govcam. Pri Lovski koči v Govcah so jih še posebej lepo sprejeli in pogostili z domačimi dobrotami. Veselja kar ni zmanjkalo, saj se je pot vedno bolj bližala koncu. Na poti se je pridružilo še nekaj planincev in skupaj so nadaljevali pot proti Kojzici. Ob poti sta jih pogostila tudi Simona in Boris na njenem vikendu. Planince pa je čakal le še zadnji spust do Rimskih Toplic in polni zanosa so pri Mirku in Mariji oblekli nove majice, se okrepčali s sokom in domačim zavitkom ter ponosno zakorakali po cesti skozi Rimske Toplice vse do gasilskega doma, kjer jih je pričakala množica ljudi in je bilo vse pripravljeno za začetek slovesnosti ob jubileju.

Rudarska godba na pihala iz Hrastnika je planince pozdravila s koračnico in ob bučnem aplavzu so vsi prisotni v srcih začutili ponos, da so planinci, ponos, da nosijo v sebi spoštovanje do drugih in do narave, ponos, da so naredili korak.

Ob uvodnem govoru predsednika društva Jurija Potokarja sta prisotne poz-

dravila tudi predsednik MDO Zasavje Jože Prah in podpredsednik PZS Roman Ponebšek, ki je ob tej priložnosti podelil srebrne in zlate plakete Planinske zveze Slovenije zaslužnim članom društva. Pozdrav z lepimi željami za nadaljnje delo sta izrekla tudi predsednik Krajevne skupnosti Rimske Toplice Matjaž Knez ter župan Občine Laško Franc Zdolšek. Ob koncu prireditve je predsednik Jurij Potokar podelil tudi priznanja vsem udeležencem pohoda »65 kilometrov za 65 let«, ki ga je prejelo kar dvaindvajset planincev, od tega jih je šest prehodilo celotno pot, preostali pa po svojih zmoglostih. Na prireditvi je nastopil tudi Moški pevski zbor Sedraž ter Janja Brlec in Peter Napret, ki sta nepogrešljiva glasbenika na vsakoletni prireditvi Popoldne ob citrah na Kopitniku, kateri se približuje že 30. jubilej. Prireditev je povezoval Miha Seme in ob zaključku prireditve povabil vse prisotne na topel golaž in kozarec piva.

Planinsko društvo Rimske Toplice je svojo 65-letno pot do sedaj zaključila z odločnim in varnim korakom, takšne korake želi vsem tudi v bodoče. Pridružite se jim!

Planinsko društvo Rimske Toplice se zahvaljuje vsem donatorjem in sponzorjem, ki so pripomogli k izvedbi pohoda in proslave: Gasilskemu društvu Rimske Toplice, Turističnemu društvu Rimske Toplice, AGM Nemeč d.o.o., Občini Laško, Občini Hrastnik, Krajevni skupnosti Rimske Toplice, Moškemu pevskemu zboru Sedraž, Rudarski godbi na pihala Hrastnik, Janji Brlec in Petru Napretu ter vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspešnemu zaključku pohoda in prireditve.

Valerija Seme,

Odsek za propagando in izlete
Planinskega društva Rimske Toplice

KONJEREJSKO DRUŠTVO VRH NAD LAŠKIM Z DOGODKI NA SLOGIH PRIBLIŽUJE VZREJO KONJ ŠIRŠI MNOŽICI

Ralph Waldo Emerson je zapisal: »Jahanje ni lahkoten hobi, ki se ga lahko lotimo, kadar želimo in končamo, ko se ga naveščamo. Jahanje konjev je vseživljenjska strast.« In to zagotovo vedo člani Konjerejskega društva Vrh nad Laškim. Že slabi dve desetletji društvo združuje konjerejce in ljubitelje konj laške občine, ki s svojim delovanjem ljudem bližajo kulturo podeželja ter vzreje konj in ostalih živali. Mnoge aktivnosti so organizirali v letu, ki se je že dobro prelevilo v drugo polovico, ena zadnjih letošnjih se je odvila 16. septembra. Na prijetno, skorajda poletno nedeljo so se rejci zbrali na Slogih pri kozolcu na tradicionalnem žegnanju konj, že 18. po vrsti. Okoli 50 konjev je mirno čakalo v maneži, da je župnik Iztok Hanžič izrekel blagoslov in da so iz rok predsednika in podpredsednika društva dobili pri-

boljške. Poleg domačih konjerejcev so se žegnanja udeležili tudi rejci iz sosednjih prijateljskih društev in okoliški rejci. Tako so člani hrastniškega društva na lokacijo prijezdili že dan prej ter se namestili in prespali na kozolcu, medtem ko so člani šentjurškega društva na Sloge prišli z vpregami.

Kašča – nova pridobitev na Slogih

Kozolcu, ki ga je društvo postavilo leta 2009 in ga dve leti kasneje predalo namenu, sta sledili maneža, ki služi kot poligon za treniranje konj in druge športne aktivnosti, in shramba, letos pa je svoj prostor na Slogih dobila še kašča. Za gradnjo slednje

so se prijavi na razpis za pridobitev evropskih sredstev, vendar so bili pri tem neuspešni, zato so se na lanskem občnem zboru odločili, da vseeno stopijo v akcijo in izgradnjo kašče financirajo sami.

Lansko jesen so kaščo zgradili in jo pokrili s streho, letos so sledila notranja dela. V izgradnjo je bilo vloženih okoli 2000 ur dela, na grobo ocenjuje predsednik društva Alojz Seitl. »Razen obrtniških del, kot sta položitev keramike in zidarija, smo vse opravili sami. Skupaj smo dali roke in postavili konstrukcijo, sklenili streho, jo pokrili (kritino smo dobili od člana), na koncu nam je pomagala tudi občina, da smo izgradnjo stroškovno pokrili, drugače bi bili v rdečih številkah.«

Notranjost so opremili v duhu 50. let prejšnjega stoletja in če je takrat služila shranjevanju žita, bo v novejšem času prinašala nekoliko drugačne vsebine. Člani društva jo bodo uporabljali za sestanke, seminarje itn. Namenu je bila uradno predana isti dan kot je potekalo žegnanje konj, ko sta trak simbolično prerezala župan občine Laško Franc Zdošek in Alojz Seitl, predsednik društva. Blagoslov je opravil župnik Iztok Hanžič.

Z omenjenim projektom je društvo (za zdaj) zaključilo gradnjo objektov na Slogih, a članom še ostaja želja, da v prihodnosti zgradijo še letno kuhinjo, ki ima svoj prostor zaenkrat še pod šotorom. Temeljna plošča je že položena, vendar je nadaljevanje projekta povezano s financami, zato so se člani projekta lotili počasi, korak za korakom, in pravijo, da bodo s časom uresničili tudi to željo. Vsem objektom na Slogih zdaj želijo dati le še vsebine oz. le-te nadgraditi, saj številni dogodki – druženja, razstave, sestanki, predavanja ... – dokazujejo, da je lokacija že postala središče društvenega, vaškega in krajevnega dogajanja.

Že samo letošnjih projektov društva, ki so krojili dogajanje na Slogih, je bilo kar nekaj. Tradicionalno ročno postavljanje mlaža v aprilu ter konjerejske in kmečke igre v avgustu so na Sloge privabile številčno občinstvo, kar je vsekakor rezultat dobrega in vestnega dela članov. Organizirali so ježo konj za otroke s posebnimi potrebami, čas pa namenjajo tudi izobraževanju –

v preteklosti so imeli predavanja na temo konjereje in varnega dela z motorno žago, letos so zainteresirane poučili o varni vožnji s traktorjem. Pozornost usmerjajo še k zbirateljstvu, predvsem starega kmečkega orodja, največ na konjski pogon.

Člani konjerejskega društva niso bili aktivni le na domačem terenu v Tevčah, ampak so dejavnost in konje pripeljali tudi v mesto. Konji so kar nekajkrat letos začasno manežo dobili v laškem zdraviliškem parku, kjer so otroci uživali v ježi in spoznavanju konj.

Pred novimi zgodbami

Hladna jutra sicer že nakazujejo konec večjih dejavnosti na prostem, vendar člane konjerejskega društva čaka izlet, kateremu so se lani zaradi gradnje kašče odpovedali, v načrtu pa imajo še organizacijo konjenice. V društvu to ni novost, saj so konjenice organizirali že pred leti, a se je dejavnost vmes opustila. V zadnjih dveh letih so jo obudili, kar se je izkazalo za pravil-

no odločitev, saj se je vedno udeleži okoli 15 konjenikov. Konjenica poteka po naših domačih krajih, ki jih je narava obdarila z zelenjem in prelestnimi razgledi daleč naokoli. Stotnica društva vnaprej pripravi traso, ob kateri konjenike pričaka okrepcilo, da je nadaljevanje poti nekoliko lažje.

Društvo, ki šteje nekaj več kot 60 članov – med njimi so tudi takšni, ki niso lastniki konj, saj lastništvo ni pogoj za članstvo, že drugi mandat vodi Alojz Seitl, ki pravi, da se počasi poslavlja z mesta predsednika in se veseli, da bo njegovo mesto prevzel eden mlajših članov. »Z veseljem bom pomagal, a pridejo nove ideje, novi pogledi na določene zadeve, mogoče se kakšna stvar naredi drugače in prav je, da se zamenjamo,« pojasnjuje Seitl. Jedro društva je nadvse aktivno, zato se za bodočnost in nove vsebine ni bati. Med drugim si želijo, da bi popisali stanje konj med člani, in sicer, da bi ugotovili, koliko članov ima v lasti ujezdenih konjev, koliko vozniških konjev itd. To bi omogočilo lažje organiziranje različnih prireditev, pri katerih so potrebni točno določeni konji. V naših krajih je še vedno največ hladnokrvnih konjev, torej delovnih konjev, nekaj konjerejcev pa ima v lasti tudi toplokrvne, ki so bolj eksplozivni in temperamentni, razlaga Seitl.

Člani društva predstavljajo konja v vsej njegovi plemenitosti in z raznovrstnimi dejavnostmi tvorijo pomemben del naše dediščine v kraju. Z vztrajnostjo, lastnostjo, s katero lahko okarakteriziramo tudi konje, so dosegli zastavljene cilje in si hkrati vedno znova postavili nove. Zato verjamemo, da tudi prihodnost prinaša zanimive izzive in vsebine, ki bodo le še krepile zavest o pomenu konja v današnjem času.

N. T.

Foto: Boris Vrabec, Tone Krivec, arhiv društva

AKTIVNOSTI ZDRUŽENJA ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV LAŠKO

Naši prostovoljci so bili aktivni ob prvih šolskih dnevih. Varovali smo naše najmlajše udeležence v prometu prvih 10 dni v septembru pri šoli v Laškem in Rimskih Toplicah. Žal pa smo opažali, da je še vedno precej nestrpnih voznikov, ki ne upoštevajo prednosti pešcev na prehodih.

V septembru smo priredili državno tekmovanje – Memorial ZŠAM Laško v pikadu in streljanju s serijsko zračno puško v domu strelcev Mala Breza. Tekmovanja se je udeležilo 30 tekmovalcev iz Združenja šoferjev in avtomehanikov Savinjska dolina, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina in naši domači tekmovalci. Tekmovanje so vodili sodniki iz Strelske družine Mala Breza. Po tekmi smo imeli družabni večer s kulturnim programom, nastopili so pevci Kulturnega društva Šentrupert, recitator Rok in ansambel »Fušarji«, ki delujejo pri kulturni skupini strelske družine. Pokale so podelili predsednik ZNZLM Slovenije Mi-

lan Pečnik, referent za šport in rekreacijo Bojan Predovnik in predsednik ZŠAM Laško Martin Pušnik. V skupni uvrstitvi smo ZŠAM Laško bili najboljši in osvojili prehodni pokal. Veselo druženje z našim harmonikarjem Simonom pa se je nadaljevalo pozno v noč.

Vsem želimo strpno in varno vožnjo!

Martin Pušnik, predsednik ZŠAM Laško

Foto: David Ožek

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO REČICA VLJUDNO VABI VSE LASTNIKE GASILSKIH APARATOV NA REDNI LETNI PREGLED, KI BO V NEDELJO, 28. OKTOBRA 2018, OD 9.00 DO 11.00 V PROSTORIH GASILSKEGA DOMA V REČICI.

1953 – 2018

Izvedli in izpeljali smo večino z letnim načrtom za letošnje leto zadanih nalog. Naj vam predstavimo nekaj najodmevnejših:

- Usposabljanje v ravnanju z osebnim orožjem velikega kalibra ter tekmovanje
- Rezultati so vsakič bolj vzpodbudni – tokrat je v moški konkurenci zmaga šla v roke Alojzu Škorjancu, srebrno medaljo je prevzel Drago Zupan, s tretjim mestom pa je prav tako odličen rezultat prikazal Branko Pušnik. Pri naših ženskih članicah je zlata medalja ostala v Rečici pri Darinki Klenovšek, srebro je pospremila Marijo – Minko Zupanc, bronasta medalja pa je pripadla Poloni Dornik;
- izvedli smo tudi tabor za članice in člane s tematiko preživljanja v naravi, usposabljanjem v obrambnih in samozaščitnih tematikah;
- že tradicionalno smo se udeležili slovesnosti na Graški gori ter na praznovanju Krajevne skupnosti Jurklošter ob njihovem krajevnem prazniku;
- zaradi malce nepredvidljivega vremena smo bili letos prikrajšani za kulturni prispevek palestinskega kulturnega društva v Šentrupertu;
- koordinator zastavonoš za Zahodno-štajersko je v okviru ZŠP ZŠČ izvedel posvet z območnimi in občinskimi zastavonošami;
- udeležili smo se posveta vodstev ZŠČ v Kranju;
- naša praporščaka sta se udeležila usposabljanja zastavonoš v Kranju in za opravljeno prejela certifikata ter položajni oznaki;
- prisotni smo bili tudi na različnih strel-

skih tekmovanjih sorodnih domoljubnih in veteranskih organizacijah v širšem domačem okolju ter sosesčini;

- izvedli smo tekmovanje v pripravi in kuhanju vojaškega obroka;
- državne slovesnosti ob priključitvi Primorske matični domovini v Komnu na Krasu smo se z delegacijo udeležili in dostojno predstavljali lokalni skupnosti, na območju katerih delujemo;
- v okviru drugih izobraževalnih aktivnosti smo obiskali XII. festival vojaške zgodovine v Pivki, kjer smo ob bogatih zbirkah že razstavljenih eksponatov imeli možnost videti tudi prikaz vojaških taborov iz različnih zgodovinskih obdobj, predstavitev voznega dela muzejske zbirke, predstavili so nam oklepna vozila Slovenske vojske, obiskovalci so si lahko na sejmu eksponate ogledali in kakšnega tudi kupili. Za zaključek obiska pa je bila predstavljena dinamična predstavitev Enote za specialno delovanje in helikopterska enota Slovenske vojske – vmes pa je seveda prijal tudi vojaški fižol s klobaso (pasulj), pred tem in za tem pa tudi dobrote izpod rok Ivana Vudraga.

Za izvedene aktivnosti se zahvaljujemo občinama Laško in Radeče za razumevanje in pomoč pri sofinanciranju, Lovski družini Rečica, Planinskemu domu na Šmohorju, Pekarni Vudi, d. o. o., iz Lahomnega ter vsem ostalim dobronamerinim prijateljem, predvsem pa članom naše organizacije, ki pomagajo pri izvedbah dogodkov in se le-teh tudi udeležujejo.

***

Območno združenje slovenskih častnikov Laško je že tradicionalno pripravilo usposabljanje v pripravi in kuhanju vojaškega obroka - za VIII. pokal OZŠČ Laško. Pokrovitelj prireditve je že vrsto let

župan Občine Laško Franc Zdolšek, ki je ob otvoritvi nagovoril prisotne.

Usposabljanje smo izvedli na lokaciji, ki je za obiskovalce prijaznejša od prejšnje, ker je v središču mesta in privabi več obiskovalcev. Povzroči pa tudi povečanje stroškovnih odливov, ker smo v preteklosti pripravljene obroke lahko podelili med tekmovalce tudi strelskega tekmovanja, zdaj pa smo jih podelili med obiskovalce, kar pa je tudi doseglo svoj odmev v prikazu dejavnosti našega združenja v lokalnem okolju in med turisti. Usposabljanja in tekmovanja so se udeležile ekipe OZŠČ Laško (Laško, Jurklošter, Velenje), OZŠČ Hrastnik, OZŠČ Šmarje in ekipa OZVVS Šoštanj.

Tekmovalci so tekmovali v ekipni konkurenci v pripravi in kuhanju »Štajerske kisle juhe«. Kot organizatorji smo jim oskrbeli delovne površine, osnovne prehranske artikle, osvežilne napitke in PVC galanterijo za predstavitev in podelitev pripravljenih obrokov.

Rezultati tekmovanja v ekipni konkurenci

1. mesto OZŠČ HRASTNIK
2. mesto OZŠČ ŠMARJE
3. mesto OZŠČ LAŠKO I.

Navedeni so za svoje dosežke dobili tudi pripadajoče medalje po razvrstitvi v posamezni konkurenci, ekipe so prejele pokale in medalje za ekipno razvrstitev, prehodni pokal pa je začasno pripadel zmagovalni ekipi. Priznanja, medalje in pokale sta podelila župan Franc Zdolšek in predsednik OZŠČ Laško stotnik Drago Zupanc.

Zahvala gre Občini Laško, STIK-u Laško, Pekarni VUDI, d. o. o., Laško, Miranu Skutniku za lično izdelane medalje in pokale, predvsem pa vsem udeležencem in tudi našim pripadnikom, ki so nam omogočili pripravo in izpeljavo prireditve.

Konrad Zemljič

Članice, člani, občanke in občani ter vsi slovenski domoljubi vabljeni v soboto, 10. novembra 2018, ob 10. uri, NA SLOVESNOST OB ODKRITJU SPOMINSKEGA OBELEŽJA OSAMOSVOJITVI RS.

Prireditve s kulturnim programom bo potekala v parku pred zdraviliščem Rimske Toplice. Slavnostni govornik bo predsednik zveze slovenskih častnikov generalmajor dr. Alojz Šteiner. V spremljajočem programu se bodo predstavili domači kulturni ustvarjalci. V težkih in slavnostnih časih znamo stopiti skupaj – storimo to tudi v soboto, 10. novembra 2018!

Vabljeni v čim večjem številu, tudi z mlajšimi družinskimi člani. Dobrodošli, veselimo se snidenja v Rimskih Toplicah!

LAŠKO RADEČE 1953 - 2018 1968-1990 50 LET 1990-2018...
OBMOČNO ZDRUŽENJE SLOVENSkih ČASTNIKOV LAŠKO
Predsedstvo

Spoštovane občanke in občani, spoštovane Laščanke in Laščani ter vsi dobromisleči, državljanke in državljani Republike Slovenije!
V imenu Območnega združenja slovenskih častnikov Laško vam iskreno čestitamo ob:
25. oktobru - dnevu suverenosti RS in
23. novembru - dnevu Rudolfa Maistra.
Naj vam praznični dnevi minejo v mirnem, prijateljskem in sproščenem vzdušju!
Prijetna praznovanja!

OBMOČNO ZDRUŽENJE SLOVENSkih ČASTNIKOV LAŠKO
Stotnik Konrad Zemljič Sekretar Stotnik Drago Zupanc Predsednik

POZOR, VLOMILCI SO NA PREŽI!

S preventivnim ravnanjem in zavarovanjem svoje lastnine lahko že sami precej zmanjšate priložnosti za izvršitev kaznivih dejanj in se izognete neljubim dogodkom, kot so vlomi v stanovanja, stanovanjske hiše in druge objekte.

Prihajajo krajši dnevi in s tem daljša obdobja mraka, teme ...

Število vlomov v stanovanja ali stanovanjske hiše, pa tudi vikende, iz leta v leto narašča, storilci pa so čedalje bolj predrzni ali nasilni. »Prilika dela tatu« in vlomilec bo raje izbral tisto stanovanje ali hišo, kjer bo za kaznivo dejanje najmanj ovir, tveganje za odkritje pa najmanjše. Stavba, v kateri ni nikogar, ker so stanovalci na primer na dopustu ali ki je očitno brez varovanja, bo bolj verjetno tarča vloma kot obratno. Posebno »vabljava« za vlomilce so odprta vrata ali okna, razpoložljivo orodje za dostop (na primer zaboji, lestev, ki omogoča dostop do drugače nedosegljivih oken ipd.), vrtnarsko orodje, s katerim lahko vlomilec nasilno vlomi, zapuščene žive meje ali visoke ograje ...

Pred daljšo odsotnostjo od doma oziroma v mraku, temi priporočamo, da:

- zaklenete vrata in zaprete okna,
- pred daljšo odsotnostjo ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike, predvsem na aparatih (da vam zaradi puščanja vode ali požara ne bo treba predčasno prekiniti dopusta),
- vklopite alarmno napravo, če jo imate,
- ključev ne puščajte na »skritih mestih«, kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože ipd.,
- ne puščajte doma dragocenosti in denarja (med dopustom raje najemite sef),
- o svoji odsotnosti ne puščajte sporočil (na telefonskem odzivniku, na listkih),
- poskrbite, da bo videti, kot da je nekdo vedno doma (naj vam prijatelj ali sosed redno prazni poštni nabiralnik, dviguje rolete, vgradite časovna stikala za samodejno prižiganje luči, odpoveste dostavo časopisov),
- doma parkirana vozila zaklenite ter varno shranite dokumente in ključe, tudi rezervne,
- ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše,
- z vidnih mest umaknite vrednejše predmete,
- povejte sosedom, kako ste dosegljivi,
- zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti pa tudi označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete idr.),

- v okolici stanovanjskih hiš ne puščajte nezavarovanega orodja niti koles, koles z motorjem ali odprtih osebnih vozil,
- na dvorišča stanovanjskih hiš namestite senzorske luči,
- morebitne akviziterje in druge nepoznane osebe, ki vas sprašujejo za informacije, s pogledom spremljajte vse do odhoda z vašega dvorišča.

Če pa ostanete doma (zlasti to velja za starejše osebe in otroke), pa:

- zaklepajte vrata,
- ne odpirajte vrat neznancem,
- varnostno verižico imejte vedno zataknjeno, še zlasti, če ste sami,
- uporabljajte domofone in videodomofone ter kukala na vhodih.

V primeru, da opazite v okolju osebo, ki je ne poznate in vam je sumljiva, poskrbite najprej na lastno varnost, pri tem pa si poskušajte zapomniti čim več lastnosti osebe (opis osebe, morebitna znamenja kot so brki, brada, tetovaže ...) in njegovega prevoznega sredstva (znamka vozila, barva vozila, registrska tablica) nato pa o zadrževanju obvestite PP Laško na telefonsko številko 03/7344830 ali 113.

*Robert Bezamovski,
vodja policijskega okoliša*

Rudarsko društvo Sveta Barbara Sedraž

VABILO

Rudarsko društvo Sveta Barbara Sedraž,
Vas vabi na otvoritev rudniškega portala v
Goveah nad Sedražem,
ki bo v soboto 27. 10. 2018 ob 11. uri.
Otvoritev bo ob vsakem vremenu.

Vljudno vabljeni.

SRČNO

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

Pes, rjave srednje dolge dlake, star približno leto dni, je prijazen in igriv.

Črno bel pes, star približno leto in pol, zelo prijazen, navajen na povodec in ima rad sprehode.

V zavetišču je na voljo veliko muc, primernih za oddajo. Vse so sterilizirane oz. kastrirane, zdravljene proti zunanjim in notranjim parazitom ter cepljene proti kužnim boleznim.

BUČA VELIKANKA

V urbanem vrtu v Laškem, ob Poženelovi 1, je tudi letos Ervin Zajc ob podpori sosedov vzgojil bučo velikanko za predsta-

vitev v Mozirskem gaju, kjer je lani dosegel trinajsto mesto. Z bučo, ki tokrat tehta kar 464 kilogramov, je izboljšal lansko uvrstitev, saj je buča velikanka na 8. državnem prvenstvu za najtežjo bučo pristala na 4. mestu.

Ob neobičajni buči velikanki v urbanem vrtu ob Poženelovi 1 se je v letošnjem nenavadnem letu zgodil še en neobičajen dogodek: vrh 9 let nazaj posajenega kostanja je v teh dneh kljub jesensko porjavelemu listju postal zelen.

Marjan Zavšek

ČIPKARSKI FESTIVAL V LJUBLJANI

1. in 2. septembra je potekal v Ljubljani Čipkarski festival LJUBLJANA. Dejavnosti so potekale v prostorih Srednje šole za oblikovanje in fotografijo ter v Mestnem muzeju v Ljubljani. Pogledali smo si razstave, se udeležili predavanja in skupinskega klekljanja.

*Milena Žohar,
Društvo Zasavskih klekljaric Srčevke
Foto: Milena Žohar*

PROSPOT
d.o.o. Radovljica

stik
STIK - CENTER ZA ŠPORT, TURIZEM
INFORMACIJSKE INVESTITIJE LAŠKO

BRILJANTINA

Besedilo, glasba in pesmi:

Jim Jacobs in Warren Casey

Režija: Jug Radivojević

LAŠKO - DVORANA TRI LILJE

nedelja, **21. 10.** ob **19.00**

VSTOPNICE: TIC LAŠKO IN MOJEKARTE.SI

www.briljantina-muzikal.si / www.facebook.com/briljantinasi / www.instagram.com/briljantinasi

V SODELOVANJU S FESTIVALOM LJUBLJANA

Lady

RTV SLO VAL 202

planet

Vsi materiali za uprizoritev muzikala Brillantina so pridobljeni in potrjeni od: Theatrical Rights Worldwide (TRW), 1180 Avenue Of The Americas, Suite 640, New York, NY. 10036. (866) 378-9758, www.theatricalrights.com

OKTOBER

Sreda, 17. oktober

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)

Četrtek, 18. oktober

- Kulturni center Laško: Hop v Laško s Poskočnim Dejanom – Laška Mavrica 1 (18.00)

Petek, 19. oktober

- Večnamenski objekt - gasilski dom Rimske Toplice: Občinsko srečanje ljudskih pevcev in godcev (18.00)
- Večnamenski objekt - gasilski dom Rimske Toplice: 8. občinska revija ljudskih pevcev in godcev (18.00)

Sobota, 20. oktober

- Kulturni center Laško: Vse o poroki, vse kar morate vedeti o organizaciji poroke (14.00 – 18.00)

Nedelja, 21. oktober

- Dvorana Tri lilije: Briljantina, muzikal (19.00)

Ponedeljek, 22. oktober

- Kulturni center Laško: Večer z igralko Mileno Zupančič in pisateljem Tadejem Golobom; Osrednja prireditve bralnih akcij Knjižnice Laško pred dnevom reformacije (19.00)

Sreda, 24. oktober

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)

Petek, 26. oktober

- Rimske Toplice: Dan spomina na padle borce NOB in ustreljene talce – komemoracija na pokopališču v Šmarjeti (12.45) in pri spomeniku Ilije Badovinca na Gračnici (14.10)

Sobota, 27. oktober

- Govce: Odprtje rudniškega portala (11.00)

Torek, 30. oktober

- Termalni Center Thermana Park: Čarovniško nočno kopanje (od 16.00 dalje)

Sreda, 31. oktober:

- Grajska igrala v Zdraviliškem parku: Grajska noč čarovnic (brezplačen vstop, od 13.00 dalje)

NOVEMBER

Petek, 2. november

- Parkirišče pod Občino Laško: Laški sejem (8.00 – 16.00)

Sobota, 3. november

- Thermana Laško: otroška gledališka predstava Cepetavček (brezplačen vstop, 18.00)
- TIC Laško: 20. tradicionalni pohod po nekdanjih trških mejah Laškega (9.00)

Nedelja, 4. november

- Zdravilišče Laško: Tradicionalno druženje krajanov KS Laško, starih 80 let in več (10.30)

Torek, 6. november

- Kulturni center Laško: Čakalnica, komedija (19.30)

Sreda, 7. november

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)
- Kulturni center Laško: Proslava ob občinskem prazniku (18.00)

Četrtek, 8. november

- TIC Laško: Domači kotichek (16.30 – 17.30)

Petek, 9. november

- Dom starejših Laško: Koncert Moškega pevskega zbora Laško (16.00)
- Knjižnica Laško: dr. Mojca Kovačič: O zvonjenju in pritrkavanju (strokovno predavanje ob tradicionalnem martinovem) (18.00)
- Zdravilišče Laško: Koncert Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Laško (19.30)

Sobota, 10. november

- Kulturni center Laško: Martinovo (18.00)

Nedelja, 11. november

- Aškerčev trg: Martinov sejem (9.00 – 13.00), Slavnostna maša (10.30), Blagoslov vina (11.30)

Ponedeljek, 12. november

- Šentrupert: Predaja namenu obnovljenih javnih poti Šentrupert – Jecl in Trobni Dol – Klavžar (15.30)

Sreda, 14. november

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)

Četrtek, 15. november

- Kulturni center Laško: Hop v Laško s Poskočnim Dejanom – Ansambel Braneta Klavžarja in Vražji muzikanti (19.30)

Petek, 16. november

- Večnamenski objekt - gasilski dom Rimske Toplice: Martinovanje (18.00)

Sreda, 21. november

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)

Sobota, 24. november

- Večnamenski objekt - gasilski dom Rimske Toplice: In to je najlepša pesem – literarni večer Pavčkovih pesmi s Triom Rožej (18.00)

Nedelja, 25. november

- Gasilski dom Vrh nad Laškim: 5. Letni koncert skupine pevcev ljudskih pesmi Šentlenartčani (na prireditvi bo tudi podelitev Maroltovih značk)

Sreda, 28. november

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)

Četrtek, 29. november

- Kulturni center Laško: Orlek in Matjaž Javšnik: Frpruh, koncert (19.30)

DECEMBER

Sreda, 5. december

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 11.00)
- Rimske Toplice, »pri Purgu« – pri cerkvi: Miklavževanje (17.00)

Petek, 7. december

- Parkirišče pod Občino Laško: Laški sejem (8.00 – 16.00)

Sobota, 8. december

- Dom Svobode Zidani Most: 9. Miklavžev koncert z gosti (19.00)

Petek, 14. december

- Večnamenski objekt - gasilski dom Rimske Toplice: Koncert ob koncu leta - MePZ Anton Aškerc (18.00)

V septembru se je odprla nova odvetniška pisarna, ki jo vodi **ODVETNIK PAVEL TERŠEK** iz Laškega. Nahaja se na naslovu: **Mestna ulica 2, Laško** (vhod z občinskega dvorišča pri stari trti).

Vsak, ki potrebuje pravno svetovanje in zastopanje na naslednjih področjih:

- **SESTAVA POGODB** (izročilna in o nevedenem dedovanju, darilna/darilna za primer smrti, dosmrtnem preživljanju/preužitku, razdružilna (delitev skupne lastnine in solastnine), ku-poprodajna, itd.)
- **UVELJAVLJANJE ODŠKODNIN** (iz prometnih nesreč, nesreč pri delu, poškodb na javnih in zasebnih površinah, napadi živali, itd.)
- **DEDOVANJE IN ZAPUŠČINSKI POSTOPEK** (sestava oporoke in dednega dogovora, izpodbijanje oporok, uveljavljanje nujnih deležev, itd.)
- **DRUŽINSKO PRAVO** (razveza zakonske zveze, dodelitev mladoletnih otrok v varstvo in vzgojo, določitev preživnine (zvišanje/znižanje) in stikov, premoženjska razmerja med zakoncema oz. partnerjema)

- **GOSPODARSKO PRAVO** (sestava gospodarskih in družbenih pogodb, zastopanje pravnih oseb v gospodarskih sporih in izvršbah, zastopanje upnikov v insolvenčnih postopkih, osebni stečaj, itd.)
- **NEPREMIČNINE** (motenje posesti, sosedski spori in v zvezi z mejo, ustanovitev služnosti in dovolitev nujne poti, urejanje zemljiškoknjižnih zadev, tudi v Republiki Hrvaški, itd.)
- **DELOVNO IN SOCIALNO PRAVO** (svetovanje in zastopanje delavcev in delodajalcev v internih, disciplinskih in individualnih sodnih postopkih, uveljavljanje pravic delavcev iz pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, itd.)
- **KAZENSKI IN PREKRŠKOVNI POSTOPEK** (zastopanje obdolžencev ali oškodovancev v kazenskem postopku, v postopku o prekršku in inšpekcijskem postopku, itd.)
- **UPRAVNI IN DAVČNI POSTOPEK** (zastopanje in svetovanje v upravnih in davčnih postopkih),

se lahko obrne na odvetnika v uradnih urah **od ponedeljka do petka, med 8.00 in 12.00 ter 14.00 in 16.00 uro.**

KONTAKT:

Tel.: 03/620 12 00, Fax: 03/620 12 01,
GSM: 031 609 496,
E-mail: pavel@odvetnik-tersek.si in
www.odvetnik-tersek.si

Odvetnik opravlja tudi **brezplačno pravno pomoč** v skladu z zakonom.

Planinsko društvo LAŠKO
3270 LAŠKO
Davčna številka 30594103
Matična številka 5137179

Laško, 25.9.2018

PLANINSKO DRUŠTVO LAŠKO, Aškerčev trg 4/b, 3270 LAŠKO
na podlagi sklepa upravnega odbora z dne 24.9.2018 objavljamo

RAZPIS ZA ODDAJO PLANINSKEGA DOMA NA ŠMOHORJU (784 m) V NAJEM

1. Predmet najema

Planinski dom na Šmohorju je bil zgrajen 17. 8. 1952, društvo dom redno vzdržuje in opravlja obnovitvena dela. V dveh gostinskih prostorih je 110 sedežev, sedeži oz. klopi z mizami so tudi pred samim domom. V domu je 24 ležišč (v 7 sobah) in 11 skupnih ležišč. Dom ima tri WC-je in sicer v podprtiličju, pritličju in v nadstropju, kjer je tudi umivalnica in prha s toplo vodo. V domu je urejeno centralno ogrevanje (na drva), električna in telefonska napeljava. Dom ima čistilno napravo. V sklopu doma je stanovanje za morebitnega najemnika. Na robu travnika pred domom so tudi trije kamini, ki so proti plačilu na voljo obiskovalcem doma za pripravo piknikov. Planinski dom je tradicionalno odprt vse dni v letu, razen ob ponedeljkih. Dostop do doma je urejen po lokalni v celoti asfaltirani cesti iz Laškega, v dolžini 10 km.

2. Pogoji

Prijavitelj naj izpolnjuje naslednje pogoje:

- državljanstvo Republike Slovenije
- registrirana oziroma priglášena dejavnost gostinske smeri

- 5. stopnja strokovne izobrazbe ali nacionalna poklicna kvalifikacija ustrezne smeri
- vsaj 5 let delovnih izkušenj v gostinski dejavnosti
- poznavanje HACCP sistema
- vozníški izpit B kategorije in lasten avtomobil
- pripravljenost za bivanje na domu
- možnost opravljanja gostinske dejavnosti v paru, bodisi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem, družino ali drugo primerno osebo, ki lahko biva vse leto na domu z najemnikom.

3. Dokazila

K vlogi za prijavo na ta razpis morajo prijavitelji priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 2. točke razpisa, in sicer:

- fotokopijo osebne izkaznice ali potnega lista
- priglasitveni list za dejavnost gostinske smeri
- dokazilo oz. spričevalo o predpisani strokovni izobrazbi ali strokovni usposobljenosti za nosilca gostinske dejavnosti oz. zaposlenega delavca
- življenjepis z navedbo osebnih podatkov (datum in kraj rojstva, naslov stalnega prebivališča, EMŠO, davčna številka), podatkov o šolanju in podatkov o dosedanem delu in izkušnjah
- fotokopiji vozníškega in prometnega dovoljenja, ki glasita na prijavitelja oz. drugo oseb, ki bo s prijaviteljem bivala v planinskem domu

Prijavitelj naj k svoji vlogi priložijo tudi okvirni plan aktivnosti, ki bi jih izvedli na planinskem domu v primeru, če bi bili izbrani.

4. Postopek izvedbe razpisa

Prijavitelj naj svoje vloge z vsemi zahtevanimi dokazili pošljejo na naslov: Planinsko društvo Laško, Aškerčev trg 4/b, 3270 Laško s pripisom »Razpis- oskrbnik«. Za pravočasne se bodo šteje vloge, ki bodo na naslov prispеле v roku 8 dni od objave razpisa na spletni strani PZS oziroma v Novem tedniku oziroma v Laškem biltenu.

Ponudbe niso zavezujoče za planinsko društvo.

Po izteku razpisnega roka bo s primernim ponudnikom opravljen dodaten individualen razgovor.

5. Ostalo

Z izbranim ponudnikom bo PD Laško sklenilo najemno pogodbo za dobo od 3 do 5 let in sicer za okvirno najemnino najmanj 420 EUR.

Pred podpisom pogodbe z izbranim najemnikom mora le-ta na transakcijski račun društva nakazati varščino v višini 1.700,00 EUR.

Predsednica PD Laško Zdenka Pešec

V Rimskih termah se zavedamo, da so **ključ do zadovoljnih strank zadovoljni in visoko motivirani zaposleni**. Zato so zaposleni na prvem mestu - omogočamo jim dobro in redno plačilo, urejene delovne pogoje ter delovni čas usklajen s potrebami njihovih družin. Za zaposlene organiziramo delavnice, druženja, izobraževanja (tudi v tujini) ...

IŠČEŠ DELO? NOVE IZZIVE? SI ŽELIŠ DELATI IN RAZŠIRITI SVOJA ZNANJA?

Potem je ekipa **Rimskih term** pravi naslov zate. Ne odlašaj - tvojo **prošnjo s kratkim opisom izkušenj** pričakujemo na **kadri@rimske-terme.si**.

Zelo si želimo, da **prav ti postaneš del kolektiva Rimskih term**.

RIMSKÉ TERME, Terme Resort, d. o. o.
Toplice 10, 3272 Rimske Toplice
www.rimske-terme.si
info@rimske-terme.si
03 574 2000

RIMSKÉ TERME
MDCCCXLVII

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Za šolsko leto 2018/19 že sedaj vabimo k vpisu v naslednje srednješolske programe za odrasle:

- 3-letni programi (SPI): gastronom hotelir, bolničar-negovalec, oblikovalec kovin-orodjar, inštalater strojn ih instalacij, trgovec,
- 4-letni programi (SSI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija,
- Poklicno-tehniško izobraževanje (3+2 oz. PTI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, tehnik varovanja in gastronomski tehnik,
- Poklicni tečaj (PT): ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija **praktično nepremagljivi**

NOVO V SLOVENSKIH KONJICAH V ŠOLSLEM LETU 2018/2019!

Program: **PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKO IZOBRAŽEVANJE**
Lokacija izvedbe: **Šolski center Slovenske Konjice-Zreče, Tattenbachova ulica 2a, 3210 Slovenske Konjice**

Izvajalec: Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta Koper

Vrsta programa: **Študijski program za izpopolnjevanje**

Trajanje študija: **1 leto**

Izvedba: **Petek popoldne, sobota; študenti pridobijo urnik pred pričetkom izvedbe**

Objava razpisa: **Junij 2018**

Obiščite nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vašo uspešno poklicno pot.

Kontaktni podatki:

Šolski center Slovenske Konjice-Zreče

Izobraževanje odraslih Laško

Trg svobode 6, LAŠKO

Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172

E-pošta: sic.lasko@siol.net Internet: www.sc-konjice-zrece.si

M&M TOURS TURISTIČNA AGENCIJA

Miljo Moškotevc s.p. Mestna ulica 2, 3270 Laško
Tel.: 08 205 36 05, Fax: 08 205 36 07, M: 051 668 700,
www.mmtours.si, E-Š: mmtours@siol.net

OBIRANJE MANDARIN, MEĐUGORJE, OMIŠ, KANJON REKE CETINE

TERMINI: 26. 10. - 28. 10. 2018

CENA: 189 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz s turističnim avtobusom, obisk Međugorja, ogled slapa Kravice, 2x polpenzion v hotelu, živa glasba in zabava po večerji, ogled Omiša, avtobusna vožnja v kanjon reke Cetine, degustacija Soparnika, fritul in domačega vina, vožnja s trupicami po delti Neretve, fige in žganje, 3 kg obranih mandarin, kosilo v dolini Neretve, neomejeno količino vina ter živo glasbo, vodenje, organizacija, nezgodno zavarovanje na avtobusu.

bogato Martinovo kosilo v gostišču Lovenjak, zunanji ogled Lendave, kozarec vina ob stolpu Vinarium, ogled kleti in degustacija izbranih vin, spremstvo harmonikarja, vodenje in organizacija izleta.

MARTINOVANJE NA PTUJU IN ORMOŽU, 17. 11. 2018

CENA: od 42,00 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz s turističnim avtobusom, ogled Ptuj, ogled kleti in degustacija izbranih vin, ogled in degustacija v Oljarni Ormož, Martinovo kosilo vključeno z vključeno neomejeno količino vina, spremstvo harmonikarja, vodenje in organizacija izleta.

MARTINOVANJE V BELI KRAJINI, 17. 11. 2018

CENA: od 46,00 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz s turističnim avtobusom, obisk Hiše dobrega kruha s predstavitvijo in degustacijo, ogled treh far Rosalnic, obisk vinske kleti z degustacijo, Martinova pojedina z degustacijo vin v domači kleti, spremstvo harmonikarja, vodenje in organizacija izleta.

PO POTEH SOSESKE ZIDANICE DRAŠIČI IN OKOLICA, 17. 11. 2018

CENA: od 43 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz s turističnim avtobusom, cestnine in parkirnine, vsa pogostitev in pijača na postojankah, kozarec s spominsko obežanko, malico, spremstvo in organizacija izleta.

MARTINOVANJA 2018 MARTINOVANJE NA KRASU, 10. 11. 2018

CENA: od 62,00 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz z udobnim turističnim avtobusom, degustacija suhomesnatih domačih izdelkov in vina na Osmicji ter ogled kleti, degustacija vina na turistični kmetiji, ogled Štanjela, pozno kosilo z vključenim kozarcem vina, harmonikar-animator na avtobusu, zunanje ogledje po programu, vodenje in organizacija izleta.

MARTINOVANJE V PREKMURJU, 10. 11. 2018

CENA: od 56,00 €

CENA VKLJUČUJE: Prevoz s turističnim avtobusom,

PRAZNIK KAKIJEV V STRUNJANU, 17. 11. 2018

CENA: od 29 €

CENA VKLJUČUJE: Avtobusni prevoz, ogled zunanjih znamenitosti, nezgodno zavarovanje potnikov, organizacija izleta.

MARTINOV VEČER

Kulinarično in vinsko doživetje

Petek, 9. 11. 2018.

v hotelu Thermana Park Laško

Vinar večera: Vinarstvo Erzetič iz Goriških Brd,
za glasbene ritme pa bo poskrbel Happy Band.

Vstopnina z večerjo in pokušino vin znaša 42 € na osebo.

Rezervacije in plačila sprejemamo do četrтка, 8. 11. 2018, na telefonsko številko 03 423 21 00 ali 080 81 19 in info@thermana.si.

ERZETIČ®
1725

THERMANA Laško

Več na www.thermana.si | info@thermana.si | 080 81 19

Tematske savne
Laškega vabijo ...

k sprostitvi in razstrupljanju v SAVNA CENTER
hotela Thermana Park Laško in k uživanju v savnah
in programih, ki govorijo zgodbe Laškega.